

Správa o hodnotení plnenia
pravidiel rozpočtovej
zodpovednosti a pravidiel
rozpočtovej
transparentnosti za rok
2025

august 2026

©Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, 2026

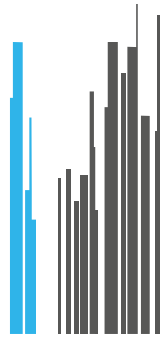
Táto správa prezentuje oficiálne stanoviská Rady pre rozpočtovú zodpovednosť v súlade s jej mandátom stanoveným v ústavnom zákone č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Táto publikácia je dostupná na internetovej stránke RRZ (<http://www.rrz.sk>).

Copyright ©

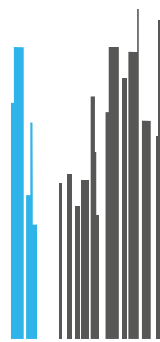
Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť rešpektuje všetky práva tretích strán, najmä práva chránené autorským právom (informácie alebo údaje, štylistika a znenie textov do tej miery, ak majú individuálny charakter). Publikácie Kancelárie RRZ s odkazom na autorské práva (©Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, Kancelária RRZ, Secretariat of the Council for Budget Responsibility/Sekretariat of the CBR, Slovakia, alebo podobne) smú byť použité (reprodukované, odkaz na internete, a pod.) len za podmienky, že bude správne uvedený zdroj. Všeobecné informácie a údaje publikované bez odkazu na autorské práva smú byť publikované bez uvedenia zdroja. Pokiaľ sú informácie a údaje jednoznačne získané zo zdrojov tretích strán, používateľ takýchto informácií a údajov je povinný rešpektovať existujúce práva, prípadne je povinný si získať povolenie na použitie samostatne.

Pripomienky alebo komentáre k správe sú vítané na e-mailovej adrese sekretariat@rrz.sk.

Obsah

Zhrnutie	5
1. Prehľad rozpočtových pravidiel týkajúcich sa Slovenska	20
2. Plnenie hlavného cieľa zákona - dlhodobej udržateľnosti hospodárenia SR	23
3. Plnenie pravidiel rozpočtovej zodpovednosti	26
3.1. Limit dlhu verejnej správy	26
3.2. Osobitné ustanovenia pre územnú samosprávu	41
3.3. Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti a limit verejných výdavkov	48
3.4. Odporúčania RRZ na posilnenie rozpočtovej zodpovednosti	50
4. Plnenie pravidiel rozpočtovej transparentnosti	52
4.1. Výbory	52
4.2. Zverejňovanie údajov	53
4.3. Činnosť RRZ počas roka 2025	61
4.4. Odporúčania RRZ na zlepšenie rozpočtovej transparentnosti	64
Referencie	65
Príloha 1 – Prehľad najvýznamnejších zmien v rozpočtových pravidlách v roku 2025	68
Príloha 2 – Prehľad plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti	70
Príloha 3 – Prehľad plnenia odporúčaní RRZ	75
Príloha 4 – Vývoj dlhu v rokoch 2020 až 2030	77
Príloha 5 – Informácia o plnení pravidiel dlhovej brzdy samosprávou	80
Príloha 6 – Informácia o plnení numerických fiškálnych pravidiel samosprávou	83

Zoznam boxov, tabuliek, schém a grafov

Box 1: Transpozícia smernice o požiadavkách na rozpočtové rámce	22
Box 2: Nález Ústavného súdu SR k povinnosti vlády požiadať NR SR o vyslovenie dôvery	31
Box 3: Posúdenie podmienok uplatnenia 36-mesačnej výnimky z dlhovej brzdy	33
Box 4: Vývoj dlhu podľa Výročnej správy o pokroku Slovenskej republiky 2026	40
Box 5: Poskytovanie návratných finančných výpomocí samosprávam	42
Box 6: Presun financovania neverejných poskytovateľov sociálnych služieb na VÚC	44
Box 7: Implementácia európskych fiškálnych pravidiel na Slovensku	49
Box 8: Obsah dokumentov opisujúcich rozpočet verejnej správy	54
Box 9: Obsah Súhrnnej výročnej správy Slovenskej republiky za rok 2024	59
Graf 1: Vývoj ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti	5
Graf 2: Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti	23
Graf 3: Vývoj hrubého dlhu do roku 2075	24
Graf 4: Vývoj dlhu a hraníc stanovených zákonom o rozpočtovej zodpovednosti	37
Graf 5: Vývoj úrovne hrubého a čistého dlhu	38
Graf 6: Kumulatívne príspevky vybraných faktorov k zmene dlhu v rokoch 2026 – 2030	39
Graf 7: Medziročné príspevky vybraných faktorov k zmene dlhu v rokoch 2025 – 2030	40
Graf 8: Obce nespĺňajúce limity § 17 zákona č. 583/2004 za rok 2025	47
Graf 9: Podiely zložiek príjmov verejnej správy v rokoch 2015 – 2025	53
Graf 10: Podiely zložiek prognózovaných výborom v roku 2025	53
Graf 11: Rezervy a výdavky po zmene zákona na rok 2026	58
Graf 12: Počet publikácií RRZ a KRRZ v roku 2025	62
Graf 13: Počty obcí podľa pomeru ich dlhu k príjmom	85
Graf 14: Podiely jednotlivých dlhových pásiem na celkovom dlhu	85
Tabuľka 1: Hodnotenie plnenia sankcií dlhovej brzdy v roku 2025	8
Tabuľka 2: Hodnotenie plnenia sankcií dlhovej brzdy v roku 2026	9
Tabuľka 3: Plnenie dlhovej brzdy na úrovni samospráv	30
Tabuľka 4: Porovnanie aktuálnej prognózy MF SR s cieľmi vlády	40
Tabuľka 5: Pokuty uložené obciam za rok 2024	46
Tabuľka 6: Zasadnutia výborov a zverejnenie prognóz	52
Tabuľka 7: Plnenie pravidiel rozpočtovej zodpovednosti	70
Tabuľka 8: Plnenie pravidiel rozpočtovej transparentnosti	73
Tabuľka 9: Vyhodnotenie plnenia odporúčaní RRZ z augusta 2025	75
Tabuľka 10: Vývoj dlhu medzi rokmi 2020 až 2030	77
Tabuľka 11: Jednorazové vplyvy	78
Tabuľka 12: Prehľad vybraných príspevkov k medziročnej zmene dlhu v rokoch 2020 – 2030	79
Tabuľka 13: Prehľad priemerných hodnôt príspevkov k zmene dlhu v jednotlivých obdobiach	79
Tabuľka 14: Zoznam obcí neplniacich požiadavky dlhovej brzdy	81
Tabuľka 15: Vyhodnotenie pravidiel pre VÚC	84
Tabuľka 16: Predbežné vyhodnotenie dlhov obcí	86
Tabuľka 17: Zoznam obcí, ktoré v roku 2025 nepredložili potrebné výkazy pre vyhodnotenie dlhu	87
Schéma 1: Prehľad pravidiel a postupov upravujúcich hospodárenie SR	20
Schéma 2: Prehľad jednotlivých publikácií zverejnených v priebehu roku 2025	63

Zhrnutie

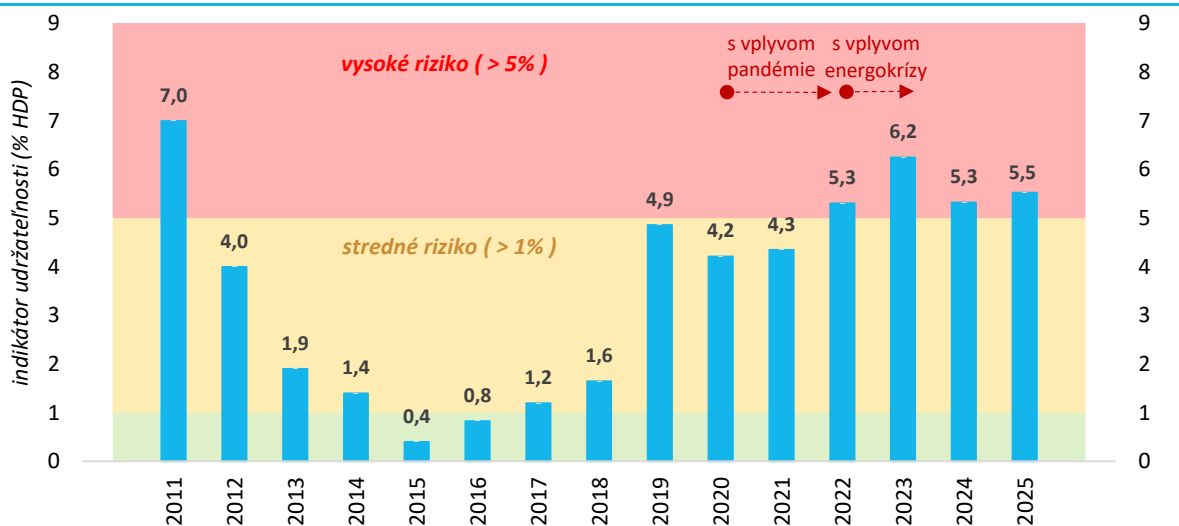
Správa o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti každoročne do 31. augusta posudzuje plnenie pravidiel vyplývajúcich z ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti¹ za predchádzajúci rok. Pri hodnotení zohľadňuje aj skutočnosti, ktoré nastali v aktuálnom roku do dňa uzávierky správy, ak sú relevantné pre posúdenie plnenia pravidiel alebo úplnosť hodnotenia. Správa sa zaoberá najmä vývojom dlhodobej udržateľnosti verejných financií, dodržiavaním limitu dlhu a limitu verejných výdavkov, pravidlami týkajúcimi sa územnej samosprávy a plnením požiadaviek rozpočtovej transparentnosti.

Dlhodobá udržateľnosť verejných financií

Hlavným cieľom pravidiel rozpočtovej zodpovednosti je zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií. Ochrana dlhodobej udržateľnosti hospodárenia SR so zreteľom na dodržiavanie princípov transparentnosti a efektívnosti vynakladania verejných prostriedkov je ukotvená v Ústave SR².

Rada vo svojom hodnotení³ konštatovala, že **dlhodobá udržateľnosť verejných financií za rok 2025 nebola dosiahnutá. Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti v scenári nezmenených politík dosiahol 5,5 % HDP, čo znamená, že verejné financie sa nachádzajú v pásme vysokého rizika. Napriek trom kolám konsolidačných opatrení sa však ukazovateľ výraznejšie nezlepšil.** Jeho vývoj nepriaznivo ovplyvnilo menej priaznivé makroekonomické prostredie. Výraznejšiemu zlepšeniu zároveň bránila nevhodná štruktúra konsolidačných balíkov zhoršujúca konkurencieschopnosť ekonomiky⁴, prijímanie nových výdavkových opatrení a dočasný charakter časti konsolidačných opatrení.

Graf 1: Vývoj ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti

Zdroj: RRZ

¹ Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti. Vyhodnotenie plnenia pravidiel je uvedené v Prílohe č. 2.

² Ústavným zákonom č. 422/2020 Z. z. sa s účinnosťou od 1. januára 2021 doplnil článok 55a do Ústavy SR č. 460/1992 Zb.

³ RRZ, [Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií za rok 2025](#), apríl 2026.

⁴ Konsolidačné balíky na roky 2024 a 2025 a faktory znižujúce ich trvalý prínos sú podrobnejšie analyzované v komentári KRRZ, Majher, P., [Prečo sú deficit vysoké aj po dvoch konsolidáciách](#), august 2025. Štruktúrou konsolidačného balíka na rok 2026 a jeho vplyvom na hospodársky rast a verejné financie sa zaoberá komentár KRRZ, Múčka, Z., Majher P., [Nezáleží len na veľkosti konsolidácie ale aj na jej štruktúre](#), marec 2026.

Bez dodatočných konsolidačných opatrení RRZ odhaduje⁵ zvýšenie deficitu z 4,4 % HDP v roku 2026 na 5,7 % HDP v roku 2029. K zhoršovaniu salda prispievajú rastúce úrokové náklady, vyššie obranné výdavky a nové výdavkové politiky. Od roku 2028 sa prejaví aj skončenie platnosti dočasne zvýšených daní a odvodov. **Hrubý dlh by sa v tomto scenári zvýšil o 12,6 p. b. zo 61,4 % HDP na konci roku 2025 na 74,0 % HDP v roku 2029.**

Rastúci dlh nezhoršuje len dlhodobú udržateľnosť verejných financií, ale znižuje aj ich schopnosť absorbovať neočakávané šoky⁶. Podľa odhadov RRZ bezpečná úroveň hrubého dlhu pre Slovensko nepresahuje 50 % HDP a vplyvom starnutia obyvateľstva sa bude v nasledujúcich dekádach ďalej znižovať smerom k 40 % HDP. Dlh na úrovni 61,4 % HDP sa tak už dnes nachádza nad bezpečným pásmom. Fiškálny priestor Slovenska na absorbovanie negatívnych šokov je vyčerpaný a verejné financie sa nachádzajú v pásme fiškálneho stresu. Kým v minulosti Slovensko riešilo krízy aj využitím existujúceho fiškálneho priestoru, jeho súčasná absencia znamená, že aj bežné šoky môžu viesť v dôsledku potreby stabilizovať dlh k prijímaniu procyklických opatrení s negatívnym dopadom na životnú úroveň obyvateľov a celú ekonomiku. Súčasne výrazne rastie zraniteľnosť Slovenska voči ďalším šokom, čo sa v prvom kroku premietne do vyšších nákladov financovania aj vo forme vyššej rizikovej prírážky.

Vzhľadom na pretrvávajúci zlý stav verejných financií by vláda mala čo najskôr predstaviť ďalšie ambiciózne opatrenia na zlepšovanie ich udržateľnosti. Vláda na jar 2026⁷ výrazne uvoľnila vlastné rozpočtové ciele a v roku 2027 plánuje deficit na úrovni 4,2 % HDP, s nepatrným znížením na 4,1 % HDP v roku 2028⁸. Zníženie deficitu pod 3 % HDP spolu so stabilizáciou dlhu, ktoré vyplývajú z programového vyhlásenia vlády, ako aj z požiadaviek európskych pravidiel, tak odložila až za horizont volebného obdobia.

Aj splnenie takto výrazne uvoľnených cieľov si podľa RRZ vyžiada opatrenia v sume 1,2 mld. eur (0,9 % HDP) vo volebnom roku 2027 a ďalších 1,0 mld. eur (0,5 % HDP) v roku 2028. Ak by vláda cieľ na rok 2027 dosiahla opatreniami, ktoré trvalo zlepšia saldo verejných financií, ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti by sa mohol posunúť na hranicu pásma stredného a vysokého rizika⁹.

Odkladanie konsolidácie bez jasnej stratégie zvyšuje náklady aj neistotu. Pretrvávajúce vysoké deficity budú zvyšovať dlh a úrokové náklady, zatiaľ čo chýbajúci dôveryhodný strednodobý plán trvalých opatrení zhoršuje predvídateľnosť rozpočtovej politiky, vytvára riziká a neistotu, ktoré znižujú motiváciu investovať pre firmy a domácnosti. Čím dlhšie sa bude konsolidácia odkladať, tým hlbšie sa verejné financie posunú v pásme fiškálneho stresu a tým menší priestor bude mať krajina na ochranu ekonomiky a domácností počas ďalšej krízy. Negatívne šoky pritom nie sú výnimočné – pandémia, energetická a inflačná kríza či geopolitické napätie posledného desaťročia potvrdzujú, že s nimi treba počítať ako s pravidlom. Absencia včasnej a systematickej reakcie môže viesť v krajnom prípade až k

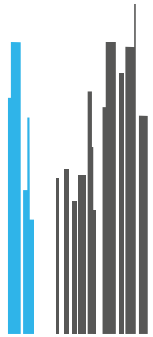
⁵ RRZ, [Strednodobá fiškálna prognóza](#), júl 2026.

⁶ Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti hovorí, aká veľká korekcia je potrebná, ak sa vývoj bude držať scenára nezmenených politik. Nehovorí však nič o tom, čo sa stane, ak sa od neho odchýli – a práve na to je potrebný fiškálny priestor.

⁷ MF SR, [Výročná správa o pokroku Slovenskej republiky 2026](#), apríl 2026.

⁸ Počas súčasného volebného obdobia už vláda svoj rozpočtový cieľ dvakrát uvoľnila. Pôvodný cielený deficit na rok 2027 bol 3,0 % HDP, pričom tento najprv vláda v roku 2025 uvoľnila na 3,5 % HDP a následne v roku 2026 na 4,2 % HDP.

⁹ RRZ, [Strednodobý fiškálny výhľad na roky 2026 až 2028 \(Hodnotenie Výročnej správy o pokroku 2026\)](#), máj 2026.

strate fiškálnej suverenity Slovenska – teda k situácii, keď je fiškálna politika fakticky limitovaná podmienkami finančných trhov alebo externého financovania.

Formálne splnenie nesprávne nastavených európskych pravidiel nie je zárukou zdravých verejných financií. Pri plnom využití priestoru na rast čistých výdavkov podľa záväznej európskej trajektórie by deficit v roku 2028 mohol dosiahnuť až 5,4 % HDP a hrubý dlh 73,3 % HDP. Európske výdavkové pravidlo by pritom mohlo zostať do roku 2028 formálne splnené aj bez pokračovania v konsolidácii. RRZ preto dlhodobo poukazuje na nesprávne nastavenie európskeho pravidla pre Slovensko a potrebu výrazne ambicioznejšieho domáceho konsolidačného plánu.

Pravidlá rozpočtovej zodpovednosti

Ochrana dlhodobej udržateľnosti je ústavnou hodnotou, ktorú sú povinné chrániť všetky orgány verejnej moci. Dlhodobo neudržateľné hospodárenie môže v budúcnosti ohroziť schopnosť štátu riadne zabezpečovať ochranu základných práv, najmä tých, ktorých ochrana závisí od verejných financií¹⁰.

Na ochranu tejto ústavnej hodnoty ustanovuje ústavný zákon pravidlá rozpočtovej zodpovednosti. Výdavkové limity by mali byť hlavným operatívnym a proticyklickým nástrojom riadenia rozpočtu. Limit dlhu verejnej správy, tzv. dlhová brzda, predstavuje krajný korekčný mechanizmus, ktorý má zabrániť dlhodobému zotrvávaniu dlhu na nadmernej úrovni. **Viaceré odporúčania RRZ na posilnenie týchto pravidiel však zostávajú dlhodobo nenaplnené.**

Podľa zámeru predkladateľov ústavného zákona mali opatrenia spojené s prekročením sankčných pásiem viesť k zníženiu zadlženia na bezpečnú úroveň. **Doterajšia prax však ukazuje, že vlády povinnosti vyplývajúce zo sankčných pásiem dlhovej brzdy opakovane obchádzali či napíňali iba formálne, alebo ich vôbec nesplnili¹¹.** Takýto postup oslabuje korekčnú funkciu dlhovej brzdy a nerešpektuje účel ústavného zákona, ktorým je dosiahnutie dlhodobo udržateľného hospodárenia Slovenskej republiky. Rovnako súčasná fiškálna stratégia vlády nevytvára podmienky na stabilizáciu dlhu ani na naplnenie základného účelu ústavného zákona.

Po viac ako dekáde účinnosti ústavného zákona sú k dispozícii dostatočné poznatky o fungovaní jednotlivých pravidiel a o spôsobe ich uplatňovania v praxi. Súčasná výška dlhu v spojení so zhoršeným ekonomickým vývojom zároveň zvyšuje nároky na to, aby korekčné mechanizmy pôsobili včas a postupne, a nevyžadovali náhle a rozsiahle zásahy do rozpočtovej politiky. Tieto skutočnosti však nijako neospravedlňujú doterajší prístup vlád a parlamentu k dodržiavaniu ústavných princípov a pravidiel rozpočtovej zodpovednosti. Práve ich nedôsledné uplatňovanie bolo jednou z hlavných príčin zhoršenia stavu verejných financií. Nevyhnutným predpokladom účinnej ochrany dlhodobej udržateľnosti je preto predovšetkým zmena prístupu vlád a parlamentu k pravidlám rozpočtovej zodpovednosti. Riešením nie je oslabovanie účinku platných pravidiel.

RRZ sa v súčasnej situácii prihovára za úpravu ústavného zákona. Tá by mala vychádzať z jeho pôvodných cieľov a zámerov a doplniť existujúci rámec o prvky, ktoré by umožnili efektívnejšie riadenie verejných financií s menším potenciálnym negatívnym dopadom na ekonomiku. Kľúčovým prvkom by

¹⁰ Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 13/2022, body 158 a 159.

¹¹ Aktuálne prípady sú uvedené v časti s názvom Limit dlhu verejnej správy.

malo byť opätovné prepojenie národného limitu verejných výdavkov s ukazovateľom dlhodobej udržateľnosti, ako to bolo v pôvodnom národnom rámci účinnom do 31. júla 2024. Takáto reforma si vyžaduje širokú politickú zhodu. Samotné spresnenie zákona ani sprísnenie sankcií však nebudú postačovať bez jasného a kontrolovateľného mechanizmu, ktorý zabezpečí riadne a včasné plnenie príslušných povinností.

Limit dlhu verejnej správy

Podiel dlhu na HDP zotrval v rokoch 2024 a 2025 v najvyššom, piatom sankčnom pásme¹² dlhovej brzdy. Dlh na konci roku 2024 dosiahol na základe údajov, ktoré zverejnil Eurostat v októbri 2025, úroveň 59,7 % HDP a na konci roku 2025 bol na základe predbežných¹³ údajov z apríla 2026 na úrovni 61,4 % HDP.

Keďže 24-mesačná výnimka z uplatňovania prísnejších sankcií ústavného zákona¹⁴ uplynula 22. novembra 2025, **na dosiahnutú výšku dlhu za rok 2024 sa do 22. novembra 2025 (vrátane) vzťahovali sankcie vyplývajúce z prekročenia hraníc prvého a druhého sankčného pásma ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti a od 23. novembra 2025 sankcie vyplývajúce z prekročenia všetkých piatich sankčných pásiem ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti¹⁵ (Tabuľka 1).**

Tabuľka 1: Hodnotenie plnenia sankcií dlhovej brzdy v roku 2025 (vzťahujúce sa k dlhu ku koncu roka 2024)

Znenie ústavného zákona	Plnenie	Poznámky
Vláda predloží na rokovanie národnej rady návrh opatrení, ktorými navrhuje zabezpečiť zníženie dlhu.	nesplnené	Vláda počas roka 2025 nepredložila návrh opatrení na zníženie dlhu.
Platy členov vlády sa znížia na úroveň v predchádzajúcom rozpočtovom roku, ak ich platy v predchádzajúcom rozpočtovom roku boli nižšie.	formálne splnené	V roku 2025 zostali platy členov vlády na úrovni z 1. mája 2022, resp. roku 2021. Vláda si však vo februári 2024 schválila niekoľkonásobné zvýšenie paušálnych náhrad, ktoré formálne netvoría súčasť platu, čím však obchádza účel tejto sankcie.
Ministerstvo financií SR zaviazne 3 % zo zákonom stanovených výdavkov štátneho rozpočtu.	sankcia sa neuplatnila	K viazaniu došlo v máji 2023. Dlh sa odvtedy kontinuálne nachádza nad tretím sankčným pásmom. Pokiaľ sa úroveň dlhu neznižuje pod hranicu 3. sankčného pásma dlhovej brzdy, a opätovne ju neprekročí, MF SR nie je povinné znovu viazať 3 % výdavkov štátneho rozpočtu.
Nemožno poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a z rezervy vlády.	splnené	Podľa informácií MF SR a ÚV SR neboli po 22. novembri 2025 poskytnuté prostriedky z rezervy vlády ani z rezervy predsedu vlády.
Vláda nesmie predložiť na rokovanie národnej rady návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028, ktorý obsahuje medziročný nominálny rast konsolidovaných výdavkov v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2025.	sankcia sa neuplatnila	Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 predložila vláda na rokovanie NR SR 10. októbra 2025 a NR SR ho schválila 21. októbra 2025. Rozpočet bol predložený a schválený pred uplynutím (22. novembra 2025) 24-mesačnej

¹² Horný limit dlhu bol v roku 2024 rovný 53 % HDP. V roku 2025 bol na úrovni 52 % HDP.

¹³ K definitívnemu potvrdeniu podielu dlhu na HDP za rok 2025 dôjde v jesennej notifikácii v októbri 2026.

¹⁴ Povinnosť uplatňovať sankcie spojené s prekročením hraníc tretieho, štvrtého a piateho sankčného pásma dlhovej brzdy sa nevzťahuje na obdobie 24 mesiacov od schválenia programového vyhlásenia vlády a vyslovenia dôvery vláde. Keďže Národná rada SR [schválila](#) programové vyhlásenie novej vlády SR na roky 2023 až 2027 a vyslovila jej dôveru dňa 21. novembra 2023, došlo od nasledujúceho dňa k spusteniu 24-mesačnej výnimky.

¹⁵ Sankcie dlhovej brzdy sa uplatňujú kumulovane, počnúc sankciami vyplývajúcimi z prekročenia druhého pásma až po najvyššie sankčné pásmo.

Vláda nemôže predložiť národnej rade návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 s rozpočtovým schodkom.	sankcia sa neuplatnila	výnimky z plnenia sankcie. Sankcia vzťahujúca sa na rozpočet roku 2026 sa neuplatnila.
Samosprávy sú povinné schváliť rozpočet na rok 2026 s výdavkami maximálne vo výške rozpočtovaných výdavkov v roku 2025.	väčšina obcí a žiadny VÚC nesplnili	Rozpočty s medziročne nerastúcimi výdavkami malo 529 obcí a žiadny VÚC.
Samosprávy sú zároveň povinné schváliť na rok 2026 len vyrovnaný alebo prebytkový* rozpočet.	väčšina obcí a žiadny VÚC nesplnili	Vyrovnané alebo prebytkové rozpočty malo 1130 obcí a žiadny VÚC.
		S oboma sankciami bolo v súlade 278 z 2926 obcí a žiadny z 8 VÚC.
Vláda požiada národnú radu o vyslovenie dôvery.	nesplnené	Vláde vznikla 23. novembra 2025 povinnosť bezodkladne požiadať NR SR o vyslovenie dôvery. Vláda požiadala NR SR o vyslovenie dôvery až 17. júna 2026, v deň vydania nálezu Ústavného súdu SR. Vláda konala takmer sedem mesiacov po vzniku povinnosti, čím nesplnila požiadavku, aby konala bez zbytočného odkladu.

*Vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet sa vzťahuje iba na bežný a kapitálový rozpočet a nezahŕňa finančné operácie.

Zdroj: RRZ

Dosiahnutá výška dlhu za rok 2025 je spojená so sankciami vyplývajúcimi z prekročenia všetkých piatich sankčných pásiem ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti (Tabuľka 2). K definitívnemu potvrdeniu dosiahnutej úrovne dlhu dôjde v októbri 2026, pričom splnenie niektorých sankcií bude možné vyhodnotiť až po skončení roku 2026.

Tabuľka 2: Hodnotenie plnenia sankcií dlhovej brzdy v roku 2026 (vzťahujúce sa k dlhu ku koncu roka 2025)

Znenie ústavného zákona	Plnenie	Poznámky
Vláda predloží na rokovanie národnej rady návrh opatrení, ktorými navrhuje zabezpečiť zníženie dlhu.	nesplnené	Návrh opatrení na zníženie dlhu zatiaľ nebol predložený na rokovanie NR SR ani v roku 2026. Vláda mala konať bez zbytočného odkladu po zverejnení výšky dlhu v apríli 2026.
Platy členov vlády sa znížia na úroveň v predchádzajúcom rozpočtovom roku, ak ich platy v predchádzajúcom rozpočtovom roku boli nižšie.	priebežne sa formálne plní	Platy členov vlády v roku 2026 ostali na úrovni z 1. mája 2022, resp. roku 2021. Vláda si však vo februári 2024 schválila niekoľkonásobné zvýšenie paušálnych náhrad, ktoré formálne netvorí súčasť platu, čím však obchádza účel tejto sankcie.
Ministerstvo financií SR zaviazne 3 % zo zákonom stanovených výdavkov štátneho rozpočtu.	sankcia sa neuplatňuje	K viazaniu došlo v máji 2023, pričom dlh sa odvtedy kontinuálne nachádza nad tretím sankčným pásmom. Pokiaľ sa úroveň hrubého dlhu verejnej správy neznižuje pod hranicu tretieho sankčného pásma dlhovej brzdy a opäťovne neprekročí hranicu 3. sankčného pásma, ministerstvo financií nie je povinné znovu viazať 3 % výdavkov štátneho rozpočtu.
Nemožno poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a z rezervy vlády.	priebežne sa plní	V rozpočte verejnej správy na rok 2026 nebola rozpočtovaná rezerva vlády, ani rezerva predsedu vlády. Vyhodnotenie bude možné až po skončení roku 2026.
Vláda nesmie predložiť na rokovanie národnej rady návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2027 až 2029, ktorý obsahuje medziročný nominálny rast konsolidovaných výdavkov v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2026.	zatiaľ nemožno vyhodnotiť	Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2027 až 2029 zatiaľ nebol do NR SR predložený.
Vláda nemôže predložiť národnej rade návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2027 až 2029 s rozpočtovým schodkom.	zatiaľ nemožno vyhodnotiť	

Samosprávy sú povinné schváliť rozpočet na rok 2027 s výdavkami maximálne vo výške rozpočtovaných výdavkov v roku 2026.	zatiaľ nemožno vyhodnotiť	Rozpočty samospráv na rok 2027 zatiaľ neboli schválené.
Samosprávy sú zároveň povinné schváliť na rok 2027 len vyrovnaný alebo prebytkový* rozpočet.	zatiaľ nemožno vyhodnotiť	
Vláda požiada národnú radu o vyslovenie dôvery.	splnené	Vláda 17. júna 2026 požiadala NR SR o vyslovenie dôvery. Podľa výkladu Ústavného súdu môže táto povinnosť vzniknúť najviac raz za kalendárny rok.

* Vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet sa vzťahuje iba na bežný a kapitálový rozpočet a nezahŕňa finančné operácie

Zdroj: RRZ

Hoci sa hrubý dlh verejnej správy od roku 2020 nepretržite nachádza v najvyššom sankčnom pásme dlhovej brzdy, uplatňovanie sankcií v posledných rokoch často zostáva iba formálne¹⁶ a má minimálny vplyv na znižovanie dlhu. V niektorých prípadoch vláda zákonné povinnosti nespĺnila alebo postupovala spôsobom, ktorý obchádzal účel ústavného zákona:

- **Vláda v roku 2025 a zatiaľ ani v roku 2026 nepredložila Národnej rade SR návrh opatrení na zníženie dlhu.** Vláda mala predložiť návrh opatrení bez zbytočného odkladu¹⁷ po zverejnení dlhu v apríli. Keďže tak neurobila, nezákonný stav pretrváva.
- **Vláda nepožiadala Národnú radu SR o vyslovenie dôvery bezodkladne.** Výnimka z najprísnejších sankcií skončila 22. novembra 2025, preto mala vláda požiadať o vyslovenie dôvery bezodkladne po tomto dátume. Urobila tak až 17. júna 2026, teda takmer o sedem mesiacov neskôr a v deň prijatia nálezu Ústavného súdu SR¹⁸. Národná rada SR vyslovila vláde dôveru 18. júna 2026.
- **Vláda predložila návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 a Národná rada SR ho schválila ešte pred skončením 24-mesačnej výnimky.** Tým sa vyhla uplatneniu povinnosti predložiť návrh vyrovnaného alebo prebytkového rozpočtu s medzročne nerastúcimi výdavkami, ktorá by sa na ňu vzťahovala po skončení výnimky¹⁹.
- **Obdobný postup odporučilo MF SR aj územnej samospráve²⁰ pri schvaľovaní rozpočtov na rok 2026.** Schválenie rozpočtov pred skončením výnimky však podľa RRZ neznamenal, že sa na ne sankcie po 22. novembri 2025 nevzťahovali. RRZ upozorňovala, že rozpočty samospráv, ktoré nespĺňali požiadavky ústavného zákona, sa po skončení výnimky dostali do rozporu s jeho ustanoveniami. Samosprávy ich preto mali od 23. novembra 2025 zosúladiť s požiadavkami

¹⁶ Formálne plnenie ústavného zákona bez toho, aby bol naplnený jeho účel, možno považovať za jeho porušenie. Praktické plnenie zákona pred formalizmom vyzdvihol Ústavný súd SR napríklad pri úlohách RRZ v 161. bode z odôvodnenia nálezu sp. zn. PL. ÚS 13/2022. Ústavný súd zároveň pripomenul, že ústava nie je dokumentom obsahujúcim normatívne irelevantné proklamácie, ktorých význam je určený až ďalšou zákonodarcovou činnosťou, ale je skutočným súborom priamo aplikovateľných noriem, princípov a hodnôt, ktoré majú svoj konkrétny normatívny dopad.

¹⁷ Názor RRZ vychádza z [nálezu](#) Ústavného súdu Slovenskej republiky z dňa 17. júna 2026 sp. zn. PL. ÚS 6/2026 (bod 44, viac v Boxe 2).

¹⁸ Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z dňa 17. júna 2026 sp. zn. PL. ÚS 6/2026.

¹⁹ Proces schvaľovania rozpočtu na roky 2026 až 2028 bol navyše vzhľadom na význam dokumentu neúmerne krátky. Medzi prvým zverejnením návrhu rozpočtu a jeho plánovaným prerokovaním gestorským výborom NR SR uplynuli štyri pracovné dni, čo je bezprecedentne krátky čas v histórii schvaľovania štátneho rozpočtu. Po prvýkrát nebola RRZ dopredu informovaná a prizvaná na prezentáciu svojho pohľadu na rozpočet. Takýto krátky čas znamenal obmedzenie priestoru na informovanie verejnosti a poslancov, skrátil diskusiu vo Výbore NR SR pre financie a rozpočet a znížil kvalitu verejnej, odbornej a parlamentnej kontroly.

²⁰ Podľa [stanoviska](#) ministerstva financií sa sankcie na rozpočty na rok 2026 nevzťahovali, ak ich samosprávy schválili pred 22. novembrom 2025. Povinnosť schváliť rozpočet s nerastúcimi výdavkami a vyrovnaným alebo prebytkovým saldom by sa podľa MF SR vzťahovala až na rozpočty na rok 2027, ak by sankcie zostali účinné.

ústavného zákona²¹. Dôvodom je to, že ústavný zákon ustanovuje vo vzťahu k rozpočtom samospráv prísnejší režim než vo vzťahu k návrhu rozpočtu predkladanému vládou Národnej rade SR.

- **Za ďalšie riziko obídenia pravidiel RRZ považuje avizované uplatnenie 36-mesačnej výnimky z najprísnejších sankcií.** Predseda vlády v máji 2026 uviedol, že vláda nebude pripravovať návrh rozpočtu verejnej správy na rok 2027 bez schodku, pretože podľa jeho názoru boli splnené podmienky tejto výnimky. Na základe doteraz zverejnených informácií však podľa RRZ neboli splnené podmienky na uplatnenie 36-mesačnej výnimky.

RRZ zdôrazňuje, že kým sankcie podľa dlhovej brzdy sa týkajú predovšetkým vlády, konečnú zodpovednosť za ich dodržiavanie a aj za dlhodobú udržateľnosť verejných financií nesie Národná rada SR. Ak parlament umožňuje vláde nepredložiť opatrenia na zníženie dlhu (alebo ich predložiť len čisto formálne, ako v minulosti), ak parlament vysloví vláde dôveru bez preukázania hodnovernej stratégie aspoň na stabilizáciu dlhu, preberá tým na seba zodpovednosť za ústavou požadovanú ochranu dlhodobej udržateľnosti hospodárenia štátu.

Limit verejných výdavkov

Ústavný zákon vyžaduje zavedenie záväzných limitov verejných výdavkov. Od 1. augusta 2024 je národný limit naviazaný na trajektóriu rastu čistých výdavkov podľa európskych fiškálnych pravidiel. **Podľa RRZ táto zmena oslabila pôvodný rámec, pretože nezohľadňuje dlhodobú udržateľnosť verejných financií na 50-ročnom horizonte a nezabezpečuje úplnú konzistentnosť národného a európskeho pravidla.**

Nesprávne nastavené výdavkové limity nevytvárali tlaky na medziročné znižovanie deficitu v súlade s ich cieľmi, ale naopak formálne povoľovali ich výrazný nárast v roku 2025.

V roku 2025 boli oba limity dodržané s výraznou rezervou. Kumulatívny rast čistých výdavkov za roky 2024 a 2025 dosiahol po zohľadnení obrannej únikovej doložky 3,3 %, kým európska trajektória umožňovala až 10,3 %. Národný limit vo výške 61,1 mld. eur bol dodržaný s rezervou 1,4 mld. eur. **Táto vysoká rezerva však poukazuje na príliš voľné nastavenie pravidiel:** pri plnom využití európskeho limitu mohol deficit v roku 2025 stúpnuť až na 7,3 % HDP²² a pri využití národného limitu na 6,0 % HDP, čo zároveň ilustruje aj vzájomnú nekonzistentnosť medzi európskym a národným rámcom fiškálnych pravidiel.

Súčasný nastavenie limitov nevytvára dostatočný tlak na dosiahnutie udržateľných verejných financií. Podľa RRZ by európske pravidlo mohlo zostať formálne splnené až do roku 2028 aj bez ďalších konsolidačných opatrení. Pri plnom využití povolenej výdavkovej trajektórie by pritom deficit v roku 2028 dosiahol až 5,4 % HDP a hrubý dlh 73,3 % HDP. **Výdavkové limity tak v súčasnej podobe nezabezpečujú potrebné znižovanie deficitu, stabilizáciu dlhu ani dosiahnutie dlhodobej udržateľnosti a potrebnú konsolidáciu umožňujú odsúvať do ďalších rokov.**

²¹ V prípade rozpočtu samospráv sa vyžaduje, aby schválený rozpočet v každom momente spĺňal požiadavky ústavného zákona, pričom v prípade štátneho rozpočtu sa sankcia týka iba návrhu rozpočtu predkladaného vládou.

²² Deficit verejnej správy dosiahol v roku 2025 4,5 % HDP a bol tak nižší o 2,8 p. b. HDP než by umožňovalo pravidlo.

Osobitné ustanovenia pre územnú samosprávu

Pravidlá týkajúce sa územnej samosprávy majú oddeliť zodpovednosť za vlastnú platobnú schopnosť samosprávy od zodpovednosti štátu, zabezpečiť financovanie ich nových úloh zo strany štátu a obmedziť nadmerné zadlžovanie samospráv. Z týchto dôvodov sa vyhodnocujú tri oblasti: 1/ účasť štátu na zabezpečení platobnej schopnosti samospráv; 2/ finančné krytie nových úloh a kompetencií a 3/ dodržiavanie dlhového limitu.

- Na základe získaných podkladov je možné konštatovať, že **štát sa v roku 2025 finančne nepodieľal na zabezpečení platobnej schopnosti samospráv, čo je v súlade s požiadavkou ústavného zákona zabezpečiť rozpočtovú disciplínu a jednoznačné určenie zodpovednosti samospráv za výkon svojich pôsobností**. Vláda počas roka 2025 neposkytla samosprávam nové návratné finančné výpomoci zo štátnych finančných aktív. Účelovými dotáciami a čiastočným odpustením skôr poskytnutých výpomocí však zlepšila ich finančnú pozíciu²³. Pravidlá poskytovania návratných finančných výpomocí zo štátnych finančných aktív by bolo potrebné upraviť tak, aby sa zabránilo selektívnemu zvýhodňovaniu samospráv a využívaniu výpomocí na odvrátenie ich platobnej neschopnosti.
- **Podľa RRZ zákon o sociálnych službách novelizovaný v roku 2025 uložil vyšším územným celkom (VÚC) nové úlohy v rámci ich originálnej pôsobnosti bez plného finančného krytia zo strany štátu**. Povinnosť financovať neverejných poskytovateľov zariadení pre seniorov a zariadení opatrovateľskej služby sa od 1. júla 2026 a 1. januára 2027 postupne presúva z obcí na VÚC. Po zohľadnení zvýšenia podielu VÚC na výnose dane z príjmov fyzických osôb z 28,6 % na 29,3 % od 1. januára 2027 odhaduje RRZ nekrytý vplyv na ich rozpočty približne na 18 mil. eur ročne od roku 2027^{24, 25}.

Zmeny financovania samospráv by mali byť predmetom riadneho pripomienkového konania, ich rozpočtové vplyvy by mali byť osobitne vyčíslené a následne monitorované. Nové úlohy v originálnej pôsobnosti musia byť primerane financované a náklady preneseného výkonu štátnej správy musí uhrádzať štát.

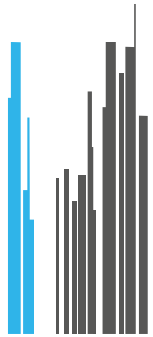
- **Všetky VÚC dodržali dlhový limit²⁶, viaceré obce ho však prekročili**. Za rok 2024 bola po zohľadnení zákonných výnimiek a overení vykázaných údajov uložená pokuta piatim z 26 pôvodne identifikovaných obcí. Za rok 2025 hrozí pokuta predbežne 17 obciam, pričom vykázané údaje sa ešte overujú. Ďalších 22 obcí bolo oslovených, pretože nepredložili potrebné finančné výkazy. Hoci MF SR posudzuje plnenie dlhového pravidla a ukladá pokuty od roku 2015, doteraz nezverejnilo ani jedno vyhodnotenie. **RRZ preto odporúča, aby MF SR**

²³ Vláda v roku 2025 poskytla samosprávam dotácie a čiastočne im odpustila návratné finančné výpomoci. Vláda obciam a vyšším územným celkom tieto financie pôvodne poskytla na kompenzáciu výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2024 a ako pomoc s vyplatením 800 eur na odmeny zamestnancov v rámci originálnych kompetencií územnej samosprávy.

²⁴ RRZ, [Dodatok k hodnoteniu Rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028](#), január 2026, Príloha č. 2.

²⁵ Združenie SK8 odhadlo nekrytý vplyv tejto legislatívnej zmeny na rozpočty samosprávnych krajov približne na 19 mil. eur ročne od roku 2027.

²⁶ Limit dlhu je stanovený vo výške 60 % bežných príjmov predchádzajúceho roka. Presná definícia ukazovateľa je uvedená v Prílohe 6.

transparentne zverejšovalo²⁷ všetky informácie súvisiace s overovaním dlhu samospráv a ukladaním pokút.

Pravidlá rozpočtovej transparentnosti

Pravidlá rozpočtovej transparentnosti definované ústavným zákonom boli prevažne dodržiavané, ale nie v plnom rozsahu. Daňová prognóza schválená Výborom pre daňové prognózy nebola zverejnená do 15. februára 2025, ako vyžaduje ústavný zákon²⁸. Rozpočet verejnej správy na roky 2026 až 2028 obsahoval všetky zákonom požadované údaje okrem informácií o väčšine podnikov s majetkovou účasťou Ministerstva zdravotníctva SR (Debitum, a. s., zdravotnícke zariadenia a Všeobecná zdravotná poisťovňa). Súhrnná výročná správa za rok 2024 obsahovala všetky zákonom stanovené údaje.

RRZ posudzuje rozpočtovú transparentnosť aj z hľadiska vypovedacej schopnosti a zrozumiteľnosti informácií uvedených v hodnotených dokumentoch, konzistentného použitia metodiky ESA 2010 a miery kontroly parlamentu nad schvaľovaním a plnením rozpočtu. V oblastiach, na ktoré smerovali odporúčania RRZ v správe z augusta 2025²⁹, **nenastal žiadny pokrok. Naopak, zhoršila sa dostupnosť informácií o skutočnom stave verejných financií**, keďže vláda na rozdiel od predchádzajúcich rokov nezverejnila očakávaný vývoj príjmov a výdavkov verejnej správy bez dodatočných opatrení, teda tzv. fiškálny výhľad. Nie je preto zrejmé, s akým rozsahom konsolidačných opatrení počíta v nasledujúcich rokoch.

Medzi najvýznamnejšie pretrvávajúce nedostatky, ktorých odstránenie by prispelo ku skvalitneniu rozpočtovej transparentnosti a celého rozpočtového procesu, podľa RRZ patria:

- **Rozpočet verejnej správy bol zostavený v súlade s rozpočtovými cieľmi len pre rok 2026.** Na splnenie cieľov rozpočtu v rokoch 2027 a 2028 v ňom chýbali konkrétne opatrenia vo výške 1,6 % HDP, resp. 1,8 % HDP. K zvýšeniu záväznosti zostavovania trojročného rozpočtu neprispeli ani novelizované limity verejných výdavkov naviazané na reformované európske fiškálne pravidlá, ktoré vyhodnocujú plnenie len na najbližší rok.
- **Legislatívny rámec schvaľovania rozpočtu v NR SR nie je z hľadiska predmetu ani obsahu schvaľovaných dokumentov vyhovujúci.** Národná rada SR schvaľuje iba hotovostný štátny rozpočet na nasledujúci rok. Tento historicky zaužívaný model nezachytáva kľúčové parametre celých verejných financií ani všetky ich zmeny podľa európskych štandardov vymedzených metodikou ESA 2010.
- **Proces schvaľovania rozpočtu na roky 2026 až 2028 bol navyše vzhľadom na význam dokumentu neúmerne krátky³⁰.** Obmedzil priestor na informovanie verejnosti a poslancov, skrátil diskusiu vo Výbore NR SR pre financie a rozpočet, na ktorého narýchlo zvolané

²⁷ RRZ nemá k dispozícii konečné údaje o výške dlhu obcí upravené na základe overovania vykázaných hodnôt zo strany MF SR.

²⁸ Na webovom sídle MF SR presný dátum zverejnenia daňovej prognózy nie je zverejnený ([komentár](#) k februárovej prognóze, ktorý sa považuje za oficiálne zverejnenie prognózy, rovnako nedisponuje konkrétnym dátumom), stránka [Inštitútu finančnej politiky](#) obsahuje dátum zverejnenia februárovej daňovej prognózy 17. februára 2025.

²⁹ Vyhodnotenie plnenia odporúčaní RRZ je uvedené v Prílohe 3.

³⁰ Medzi prvým zverejnením návrhu rozpočtu a jeho plánovaným prerokovaním gestorským výborom NR SR uplynuli štyri pracovné dni, čo je bezprecedentne krátky čas v histórii schvaľovania štátneho rozpočtu. Detailnejšie v materiáli RRZ [Dodatok k hodnoteniu Rozpočtu verejnej správy na roky 2026-2028](#), Box 2.

zasadnutie RRZ nebola vopred prizvaná³¹ a znížil kvalitu verejnej, odbornej a parlamentnej kontroly.

- **V rozpočte pretrvávajú nízka transparentnosť výdavkovej strany.** Po zrušení zákonnej povinnosti zostavovať rozpočet na základe scenára nezmenených politík³² nie je s výnimkou výdavkov na zdravotníctvo vyčíslený vplyv zapracovaných opatrení. Transparentnosť znižuje aj skutočnosť, že niektoré výdavky pôvodne kategorizované ako rozpočtové rezervy sa naďalej rozpočtujú centrálné v kapitole Všeobecná pokladničná správa, už však ako bežné výdavkové tituly³³. V podstate majú naďalej povahu rezerv: pri schvaľovaní rozpočtu nie sú priradené ku konkrétnym rozpočtovým kapitolám a o ich konečnom použití sa rozhoduje až v priebehu roka³⁴. Keďže štvrťročná informačná povinnosť sa vzťahuje len na zákonom vymedzené rezervy³⁵, pri týchto výdavkoch nie je zaručené pravidelné zverejňovanie porovnateľných informácií o presunoch a použití prostriedkov. Sťažuje sa tým priebežná kontrola NR SR aj verejnosti.
- **K zlepšeniu informovanosti by malo dôjsť u štátnych podnikov.** Doplnenie stručného komentára k predpokladaným hospodárskym výsledkom jednotlivých podnikov by umožnilo lepšie posúdiť riziká vyplývajúce z hospodárenia podnikov vo vlastníctve štátu alebo spoločnosti MH Manažment, a. s.
- **Vypovedaciu hodnotu ukazovateľa čistého bohatstva by zvýšilo ocenenie doteraz nevyčíslených zložiek, pričom by bolo vhodné, aby MF SR tejto úlohe priradilo vyššiu prioritu a v primeranom čase predstavilo konkrétne výsledky³⁶.** Na podrobnejšie vyhodnocovanie vplyvu opatrení vlády na čisté bohatstvo je zároveň potrebné vytvoriť technické podmienky na zber údajov a v spolupráci s RRZ určiť metodiku prepojenia zmien čistého bohatstva so saldom rozpočtu.

³¹ RRZ sa napokon na zasadnutí výboru zúčastnila, informáciu o ňom však dostala až po jeho začatí. Takýto postup nemožno považovať za dobrú prax.

³² S účinnosťou od 1. augusta 2024 bola vypustená druhá veta § 4 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy: „Rozpočet verejnej správy sa zostavuje a realizuje v súlade s limitom verejných výdavkov na základe scenárov nezmenených politík.“ Ministerstvo financií SR túto úpravu odôvodňuje nutnosťou zabezpečiť plnenie záväzkov schválených v strednodobom fiškálno-štrukturálnom pláne v zmysle nových európskych pravidiel. Podľa názoru RRZ však príprava rozpočtu na základe scenárov nezmenených politík (NPC) nie je v rozpore s požiadavkou, aby bol rozpočet zostavený v súlade s novými európskymi pravidlami (dosiahnutie požadovaného tempa rastu výdavkov zabezpečujú práve opatrenia nad rámec NPC scenára).

³³ Zmeny § 10 zákona č. 523/2004 Z. z., vykonané zákonom 118/2024 Z. z. nadobudli účinnosť 1. augusta 2024. Zákon odvtedy vymedzuje štyri rozpočtové rezervy: rezervu vlády, rezervu predsedu vlády, rezervu na riešenie negatívnych vplyvov vývoja rozpočtového hospodárenia a rezervu na riešenie krízových situácií mimo času vojny a vojnového stavu a vykonávanie povodňových prác. Rezerva predsedu vlády sa rozpočtuje v kapitole Úradu vlády SR, ostatné rezervy v kapitole Všeobecná pokladničná správa. Rozpočtové rezervy pre rok 2024 predstavovali približne 2,5 mld. eur, po zmene zákona sa na rok 2025 rozpočtovali len vo výške 0,3 mld. eur, v aktuálnom rozpočte ich rozpočtovaná výška na rok 2026 predstavuje už len 21 mil. eur. Vzhľadom na zmenu zákonného vymedzenia rezerv nie sú tieto sumy obsahovo úplne porovnateľné.

³⁴ Z hľadiska transparentnosti by pritom mali byť očakávané výdavky v čo najväčšej miere rozpísané priamo v kapitolách, v ktorých sa majú skutočne použiť.

³⁵ Novelizácia zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy zaviedla povinnosť zverejniť informáciu o hospodárení s rezervami na kvartálnej báze (namiesto doterajšej polročnej periodicity) prostredníctvom webového sídla MF SR a webového sídla Úradu vlády SR.

³⁶ MF SR potvrdilo, že pokračuje v práci na metodike Konceptu čistého bohatstva SR. Zameralo sa na tri nezmapované oblasti, ktoré neboli doteraz vykazované a kvantifikované – ocenenie kultúrneho dedičstva SR, ekosystémy a ekosystémové služby na Slovensku a chránené územia (lesy, voda, fauna a flóra).

Hodnotenie plnenia sankcií dlhovej brzdy v roku 2025 (vzťahujúce sa k dlhu ku koncu roka 2024)

Znenie ústavného zákona	Plnenie	Poznámky
Vláda predloží na rokovanie národnej rady návrh opatrení, ktorými navrhuje zabezpečiť zníženie dlhu.	 nesplnené	Vláda počas roka 2025 nepredložila návrh opatrení na zníženie dlhu.
Platy členov vlády sa znížia na úroveň v predchádzajúcom rozpočtovom roku, ak ich platy v predchádzajúcom rozpočtovom roku boli nižšie.	 formálne splnené	V roku 2025 zostali platy členov vlády na úrovni z 1. mája 2022, resp. roku 2021. Vláda si však vo februári 2024 schválila niekoľkonásobné zvýšenie paušálnych náhrad, ktoré formálne netvoria súčasť platu, čím ale obchádza účel tejto sankcie.
Ministerstvo financií SR zaviazne 3 % zo zákonom stanovených výdavkov štátneho rozpočtu.	 sankcia sa neuplatnila	K viazaniu došlo v máji 2023. Dlh sa odvtedy kontinuálne nachádza nad tretím sankčným pásmom. Pokiaľ sa úroveň hrubého dlhu verejnej správy neznižuje pod hranicu tretieho sankčného pásma dlhovej brzdy a opätovne ju neprekročí, MF SR nie je povinné znovu viazať 3 % výdavkov štátneho rozpočtu.
Nemožno poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a z rezervy vlády.	 splnené	Podľa informácií MF SR a ÚV SR neboli po 22. novembri 2025 poskytnuté prostriedky z rezervy vlády, ani z rezervy predsedu vlády.
Vláda nemôže predložiť na rokovanie národnej rady návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028, ktorý obsahuje medziročný nominálny rast konsolidovaných výdavkov v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2025.	 sankcia sa neuplatnila	Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 predložila vláda na rokovanie NR SR 10. októbra 2025 a NR SR ho schválila 21. októbra 2025. Rozpočet bol predložený a schválený pred uplynutím (22. novembra 2025) 24-mesačnej výnimky z plnenia sankcie. Sankcia sa tak neuplatnila.
Vláda nemôže predložiť národnej rade rozpočet verejnej správy na rok 2026 s rozpočtovým schodkom.	 sankcia sa neuplatnila	Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 predložila vláda na rokovanie NR SR 10. októbra 2025 a NR SR ho schválila 21. októbra 2025. Rozpočet bol predložený a schválený pred uplynutím (22. novembra 2025) 24-mesačnej výnimky z plnenia sankcie. Sankcia sa tak neuplatnila.
Samosprávy sú povinné schváliť rozpočet na rok 2026 s výdavkami maximálne vo výške rozpočtovaných výdavkov v roku 2025.	 väčšina obcí a žiadny VÚC nesplnili	Rozpočty s medziročne nerastúcimi výdavkami malo 529 obcí a žiadny VÚC.
Samosprávy sú zároveň povinné schváliť na rok 2026 len vyrovnaný alebo prebytkový* rozpočet.	 väčšina obcí a žiadny VÚC nesplnili	Vyrovnané alebo prebytkové rozpočty malo 1130 obcí a žiadny VÚC. Rozpočty na rok 2026 malo s obidvomi sankciami súladných 278 z 2926 obcí a žiadny z 8 VÚC.
Vláda požiadala národnú radu o vyslovenie dôvery.	 nesplnené	Vláde dňa 23. novembra 2025 vznikla povinnosť bezodkladne požiadať národnú radu o vyslovenie dôvery. Vláda požiadala NR SR o vyslovenie dôvery až 17. júna 2025, v deň vydania nálezu Ústavného súdu SR. Vláda konala takmer sedem mesiacov po vzniku povinnosti, čím nesplnila požiadavku, aby konala bez zbytočného odkladu.

Hodnotenie plnenia osobitných ustanovení pre územnú samosprávu

Znenie ústavného zákona	Plnenie	Poznámky
Štát finančne nezabezpečuje platobnú schopnosť a nezodpovedá za platobnú schopnosť obce alebo vyššieho územného celku.	 splnené	Štát v roku 2025 nezabezpečoval platobnú schopnosť samospráv. Vláda neposkytla samosprávam nové návratné finančné výpomoci, avšak prostredníctvom ich čiastočného odpustenia a poskytovania dotácií zlepšovala finančnú pozíciu samospráv.
Ak zákon pri úprave pôsobnosti ustanovuje nové úlohy obcí alebo vyššiemu územnému celku, štát na ich plnenie súčasne zabezpečí obci alebo vyššiemu územnému celku zodpovedajúce finančné prostriedky.	 nesplnené	Počas roka 2025 došlo zmenami v zákone o sociálnych službách k vytvoreniu nových úloh pre VÚC. Po zohľadnení zvýšenia podielu VÚC na výnose DPFO z 28,6 % na 29,3 % od 1. januára 2027 odhaduje RRZ nekrytý vplyv na ich rozpočty približne na 18 mil. eur ročne od roku 2027.
Ak celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Celkovú sumu dlhu obce alebo vyššieho územného celku ustanovuje zákon.	 pokuta udelená 5 obciam	MF SR z predložených finančných výkazov identifikovalo prekročenie numerického dlhového limitu u 26 obcí. 3 obce boli z hodnotenia vylúčené zo zákonných dôvodov. MF SR požiadalo 23 hlavných kontrolórov obcí o preverenie poskytnutých údajov a oslovilo 27 hlavných kontrolórov obcí, ktoré potrebné finančné výkazy nepredložili.

* Vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet sa vzťahuje iba na bežný a kapitálový rozpočet a nezahŕňa finančné operácie.

Hodnotenie plnenia sankcií dlhovej brzdy v roku 2026 (vzťahujúce sa k dlhu ku koncu roka 2025)

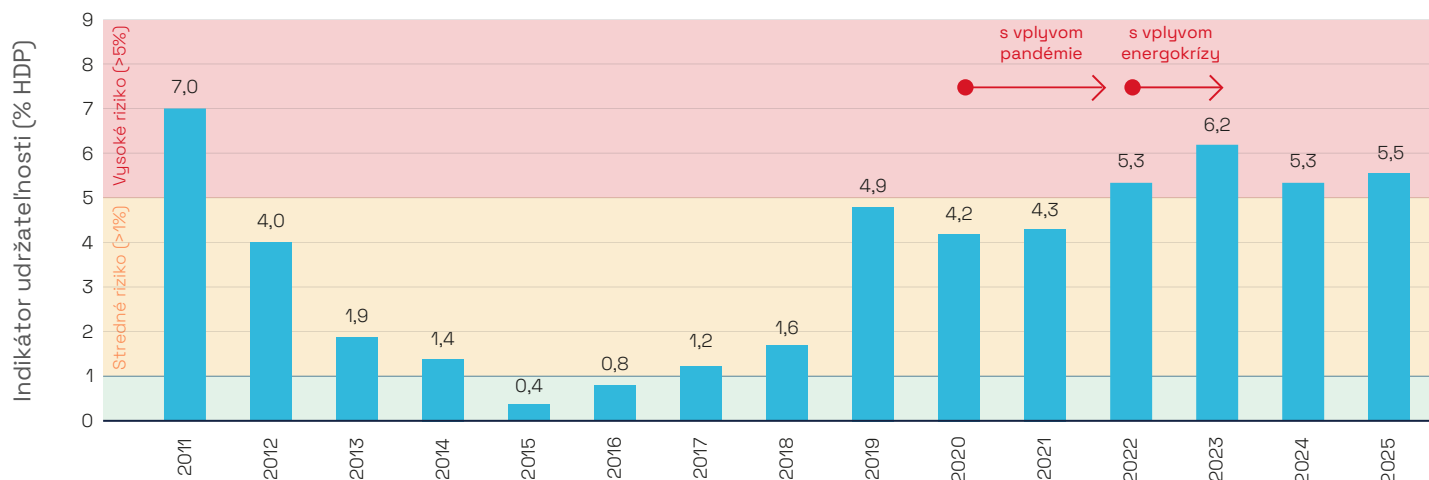
Znenie ústavného zákona	Plnenie	Poznámky
Vláda predloží na rokovanie národnej rady návrh opatrení, ktorými navrhuje zabezpečiť zníženie dlhu.	 nesplnené	Návrh opatrení na zníženie dlhu zatiaľ nebol predložený na rokovanie NR SR ani v roku 2026. Vláda mala konať bez zbytočného odkladu po zverejnení výšky dlhu v apríli 2026.
Platy členov vlády sa znížia na úroveň v predchádzajúcom rozpočtovom roku, ak ich platy v predchádzajúcom rozpočtovom roku boli nižšie.	 priebežne sa formálne plní	V roku 2026 zostali platy členov vlády na úrovni z 1. mája 2022, resp. roku 2021. Vláda si však vo februári 2024 schválila niekoľkonásobné zvýšenie paušálnych náhrad, ktoré formálne netvoria súčasť platu, čím ale obchádza účel tejto sankcie.
Ministerstvo financií SR zaviazne 3 % zo zákonom stanovených výdavkov štátneho rozpočtu.	 sankcia sa neuplatňuje	K viazaniu došlo v máji 2023, pričom dlh sa odvtedy kontinuálne nachádza nad tretím sankčným pásmom. Pokiaľ sa úroveň hrubého dlhu verejnej správy nezníži pod hranicu tretieho sankčného pásma dlhovej brzdy a opäťovne neprekročí hranicu 3. sankčného pásma, ministerstvo financií nie je povinné znovu viazať 3 % výdavkov štátneho rozpočtu.
Nemožno poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a z rezervy vlády.	 priebežne sa plní	V rozpočte verejnej správy na rok 2026 nebola rozpočtovaná rezerva vlády, ani rezerva predsedu vlády. Vyhodnotenie bude možné až po skončení roku 2026
Vláda nemôže predložiť na rokovanie národnej rady návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2027 až 2029 s medziročným nominálnym rastom konsolidovaných výdavkov oproti schválenému rozpočtu na rok 2026.	 zatiaľ nemožno vyhodnotiť	Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2027 až 2029 zatiaľ nebol do národnej rady predložený.
Vláda nemôže predložiť národnej rade rozpočet verejnej správy na roky 2027 až 2029 so schodkom.	 zatiaľ nemožno vyhodnotiť	Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2027 až 2029 zatiaľ nebol do národnej rady predložený.
Samosprávy sú povinné schváliť rozpočet na rok 2027 s výdavkami maximálne vo výške rozpočtovaných výdavkov v roku 2026.	 zatiaľ nemožno vyhodnotiť	Rozpočty samospráv na rok 2027 zatiaľ neboli schválené.
Samosprávy sú zároveň povinné schváliť na rok 2027 len vyrovnaný alebo prebytkový* rozpočet.	 zatiaľ nemožno vyhodnotiť	Rozpočty samospráv na rok 2027 zatiaľ neboli schválené.
Vláda požiada národnú radu o vyslovenie dôvery.	 splnené	Vláda podala žiadosť o vyslovenie dôvery dňa 17. júna 2026, po zverejnení nálezu ÚS SR v tejto veci a až takmer po siedmich mesiacoch od vzniku tejto povinnosti.

Hodnotenie plnenia osobitných ustanovení pre územnú samosprávu

Znenie ústavného zákona	Plnenie	Poznámky
Štát finančne nezabezpečuje platobnú schopnosť a nezodpovedá za platobnú schopnosť obce alebo vyššieho územného celku.	 priebežne sa plní	Štát v roku 2026 zatiaľ nezabezpečoval platobnú schopnosť samospráv.
Ak zákon pri úprave pôsobnosti ustanovuje nové úlohy obci alebo vyššiemu územnému celku, štát na ich plnenie súčasne zabezpečí obci alebo vyššiemu územnému celku zodpovedajúce finančné prostriedky.	 priebežne sa plní	Počas roka 2026 zatiaľ neboli identifikované zmeny, ktoré by vytvorili nové úlohy pre samosprávy bez zodpovedajúceho finančného krytia.
Ak celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Celkovú sumu dlhu obce alebo vyššieho územného celku ustanovuje zákon.	 prebieha overovanie	V súčasnosti prebieha overovanie výšky dlhu za rok 2025 u 17 obcí. Oslovených bolo aj 27 obcí, ktoré nepredložili výkazy. Po preverení výšky dlhu začne MF SR správne konanie o uložení pokuty.

* Vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet sa vzťahuje iba na bežný a kapitálový rozpočet a nezahŕňa finančné operácie.

Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti za rok 2025 (% HDP)

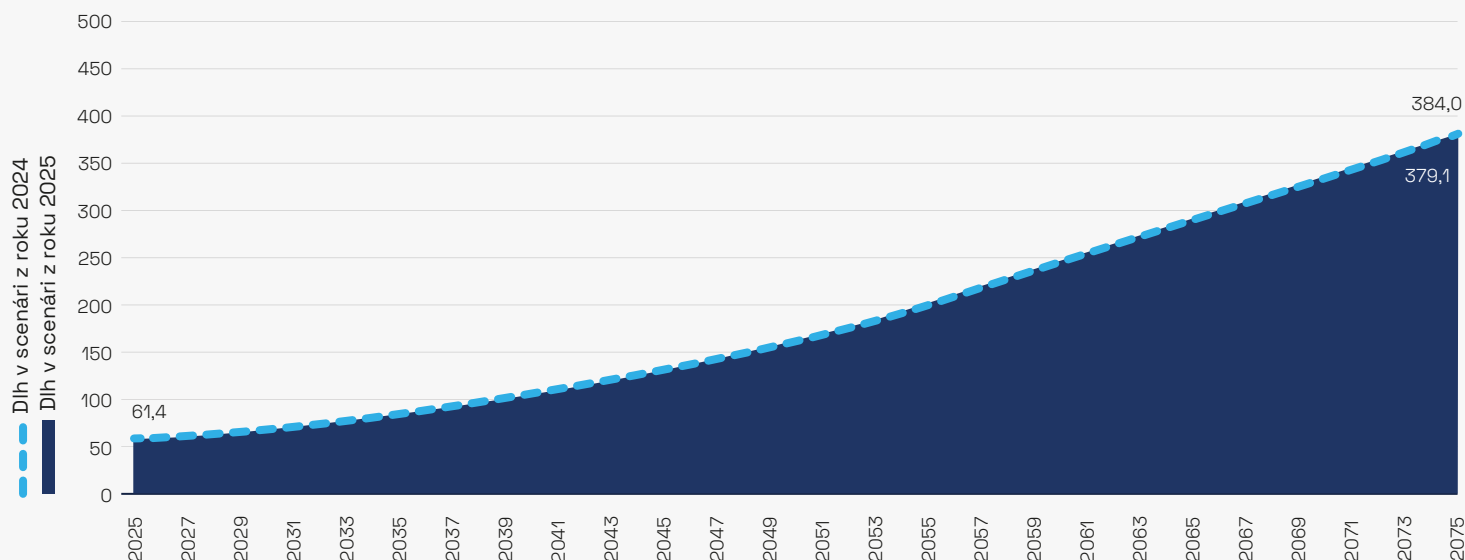

Verejné financie boli v roku 2025 v pásme vysokého rizika. Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti v scenári nezmenených politík dosiahol 5,5 % HDP.

Verejné financie sa nachádzajú v pásme vysokého rizika aj napriek trom kolám konsolidačných opatrení. Tento stav je výrazne ovplyvnený menej priaznivým makroekonomickým prostredím, ale aj domácimi vplyvmi, najmä štruktúrou konsolidačných balíčkov zhoršujúcou konkurencieschopnosť ekonomiky.

Prínos konsolidácie zároveň výrazne znižovali nové výdavkové opatrenia a dočasný charakter časti prijatých opatrení.

Vývoj hrubého dlhu do roku 2075 (% HDP)

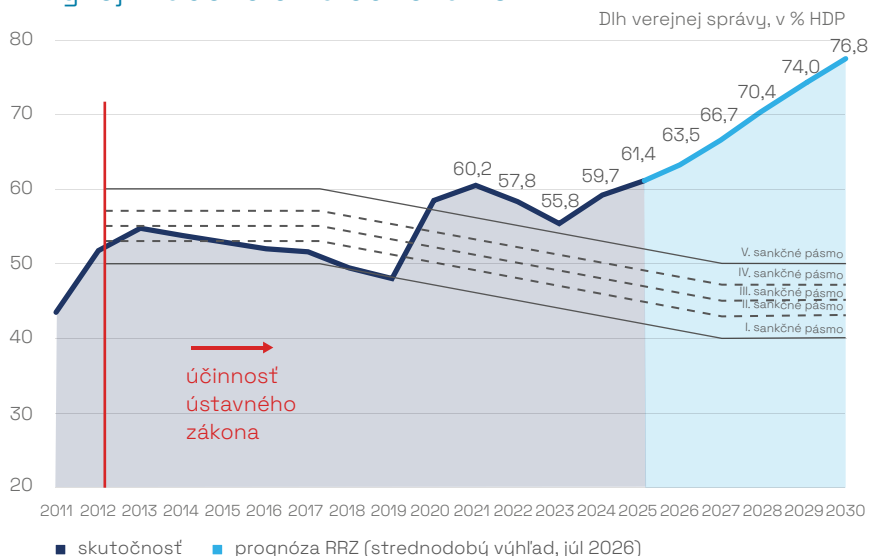

Pri danej úrovni ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti by hrubý dlh bez dodatočných opatrení v 50-ročnom horizonte, t.j. na konci roku 2075, dosiahol 384 % HDP.

Nejde o prognózu, ale o hypotetickú modelovú projekciu dôsledkov nezmenených politík. Finančné trhy by prestali financovať potreby Slovenska už pri výrazne nižšej úrovni dlhu a Slovensko by s najväčšou pravdepodobnosťou nemohlo trvalo ignorovať národné a európske fiškálne pravidlá.

Vzhľadom na pretrvávajúci zlý stav verejných financií by vláda mala čo najskôr predstaviť ďalšie ambiciózne opatrenia na zlepšenie ich udržateľnosti.

Vývoj hrubého dlhu od roku 2011

Dlh verejnej správy dosiahol ku koncu roka 2025 úroveň 61,4 % HDP. Medziročne tak narástol o 1,7 p.b. najmä kvôli pretrvávajúcemu vysokému deficitu verejných financií a naďalej zotrváva v najvyššom sankčnom pásme dlhovej brzdy.

V súvislosti s dosiahnutou výškou dlhu za rok 2025 nachádzajúcou sa v najvyššom sankčnom pásme, vláde SR 22. novembra 2025 vypršala 24-mesačná výnimka z uplatňovania najprísnejších sankcií dlhovej brzdy. Tým sa teda posudzuje plnenie povinností vyplývajúcich zo všetkých piatich sankčných pásiem ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti.

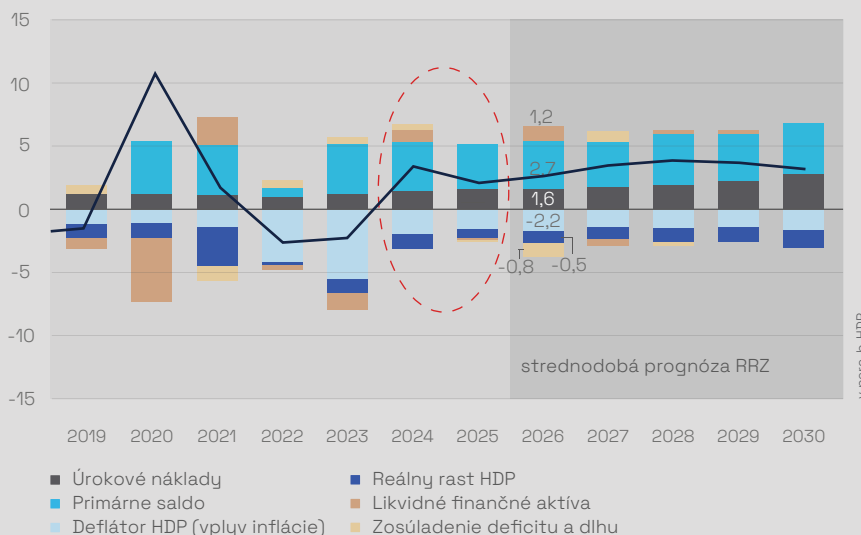
Bez prijatia dodatočných konsolidačných opatrení prognóza RRZ predpokladá, že hrubý dlh do konca roka 2030 narastie až do výšky 76,8 % HDP. Najväčší vplyv na tento prudký nárast zadĺženia bude mať nepriaznivé hospodárenie vlády a rastúce úrokové náklady súvisiace s obsluhou verejného dlhu.

Počas pokrízových rokov 2024 a 2025 došlo k zvýšeniu hrubého dlhu o 5,6 p.b. z 55,8 % HDP na konci roka 2023 na 61,4 % HDP na konci roka 2025.

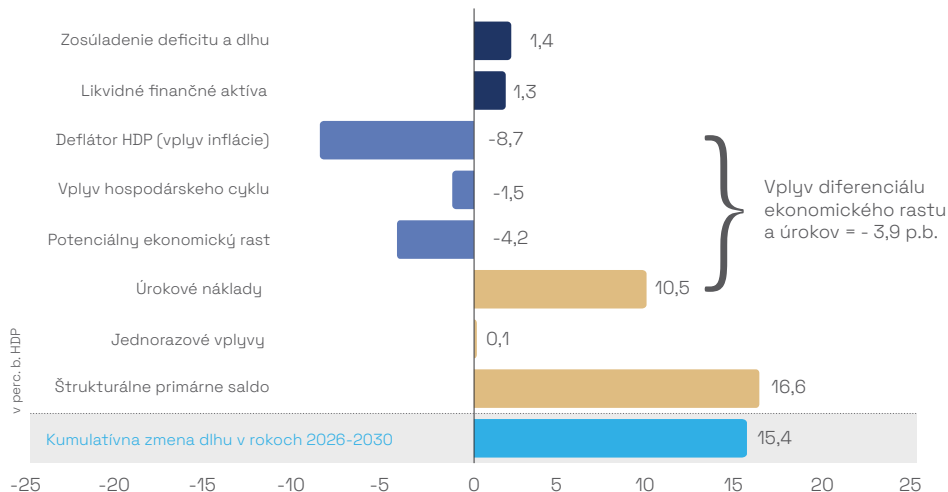
Na rast dlhu v tomto období vplývalo najmä deficitné primárne hospodárenie vlády (príspevok 6,8 p.b. HDP), čo zdôrazňuje potrebu pokračujúcej fiškálnej konsolidácie. Faktory ako zosúladienie deficitu a dlhu (tzv. stock-flow adjustment) prispeli k nárastu dlhu približne o 1,5 p.b. HDP.

Úrokovno-rastový diferenciál pomohol znížiť nárast dlhu v rokoch 2024-2025 o 2,7 p.b. HDP. K poklesu prispela najmä inflácia (príspevok -4,2 p.b.) a slabší ekonomický rast (príspevok -1,5 p.b.), zatiaľ čo akcelerujúce úrokové náklady dlh navyšovali (príspevok 3 p.b.).

Vybrané príspevky k zmene dlhu (2019-2030)

Príspevky k medziročnej zmene dlhu (2026-2030)

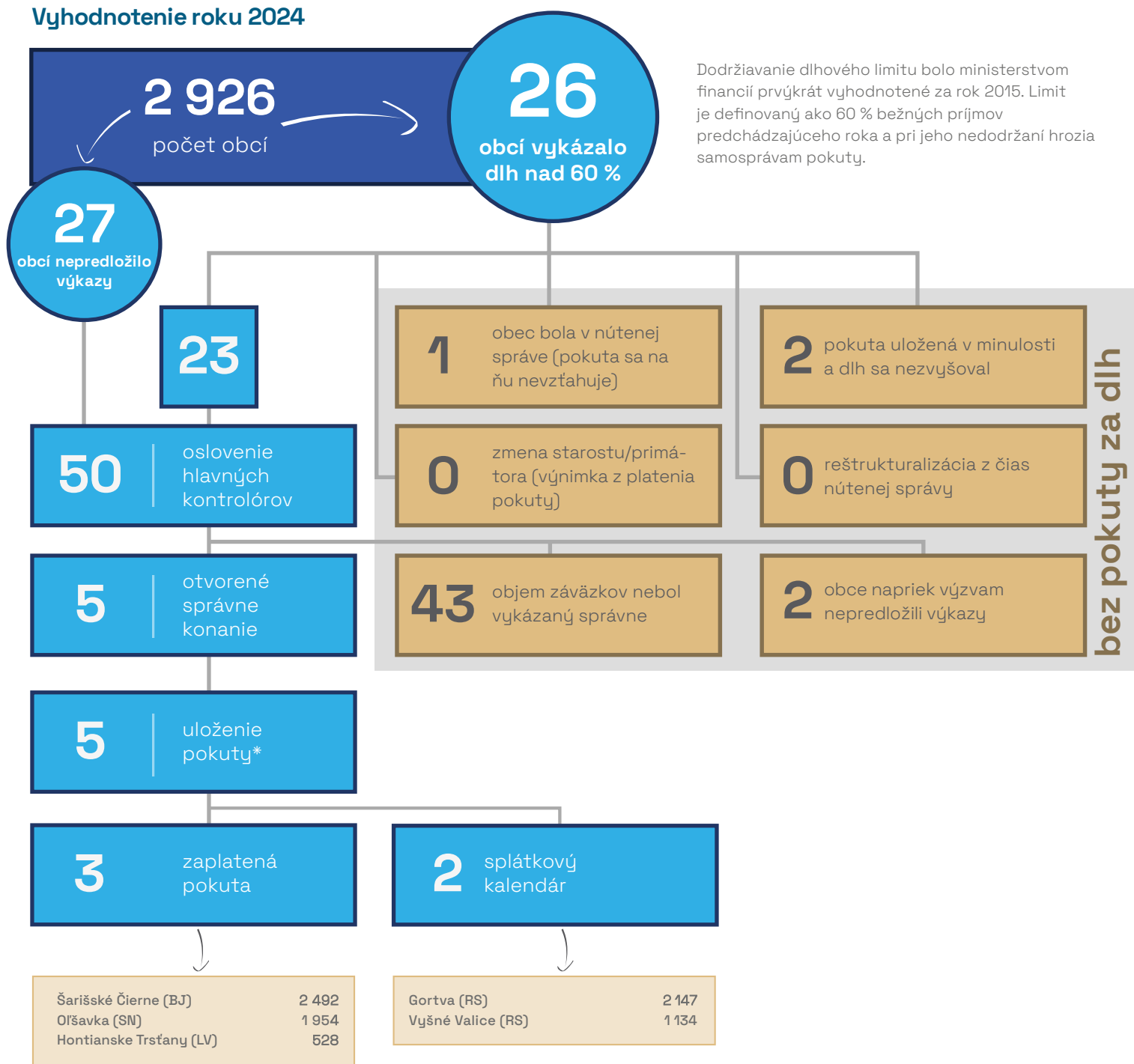

Hrubý dlh v strednodobom horizonte rokov 2026-2030 podľa odhadu RRZ narastie o 15,4 percentuálnych bodov z 61,4 % HDP na 76,8 % HDP.

Bez prijatia dodatočných konsolidačných opatrení na zlepšenie štrukturálneho primárneho salda bude rozpočtová politika spolu s rastúcim vplyvom úrokov predstavovať veľmi vážne riziko pre udržateľnosť verejných financií. Situáciu výrazne zhoršujú nepriaznivé vyhladky hospodárskeho rastu, ktoré negatívne ovplyvňujú globálne aj domáce faktory.

Predpokladané deficitné hospodárenie vlády zvýši v období rokov 2026-2030 verejný dlh až o 16,6 p.b. HDP. Tento nárast bude len čiastočne kompenzovaný úrokovno-rastovým diferenciálom, ktorý prispieje k tlmeniu nárastu dlhu približne o 3,9 p.b. HDP.

Vyhodnotenie roku 2024

*Stav k 30.6.2026. Uložené pokuty sú zaokrúhlené na celé eurá.

Všetky vyššie územné celky mali dlh pod 60 % limitom.

Vyhodnotenie roku 2025

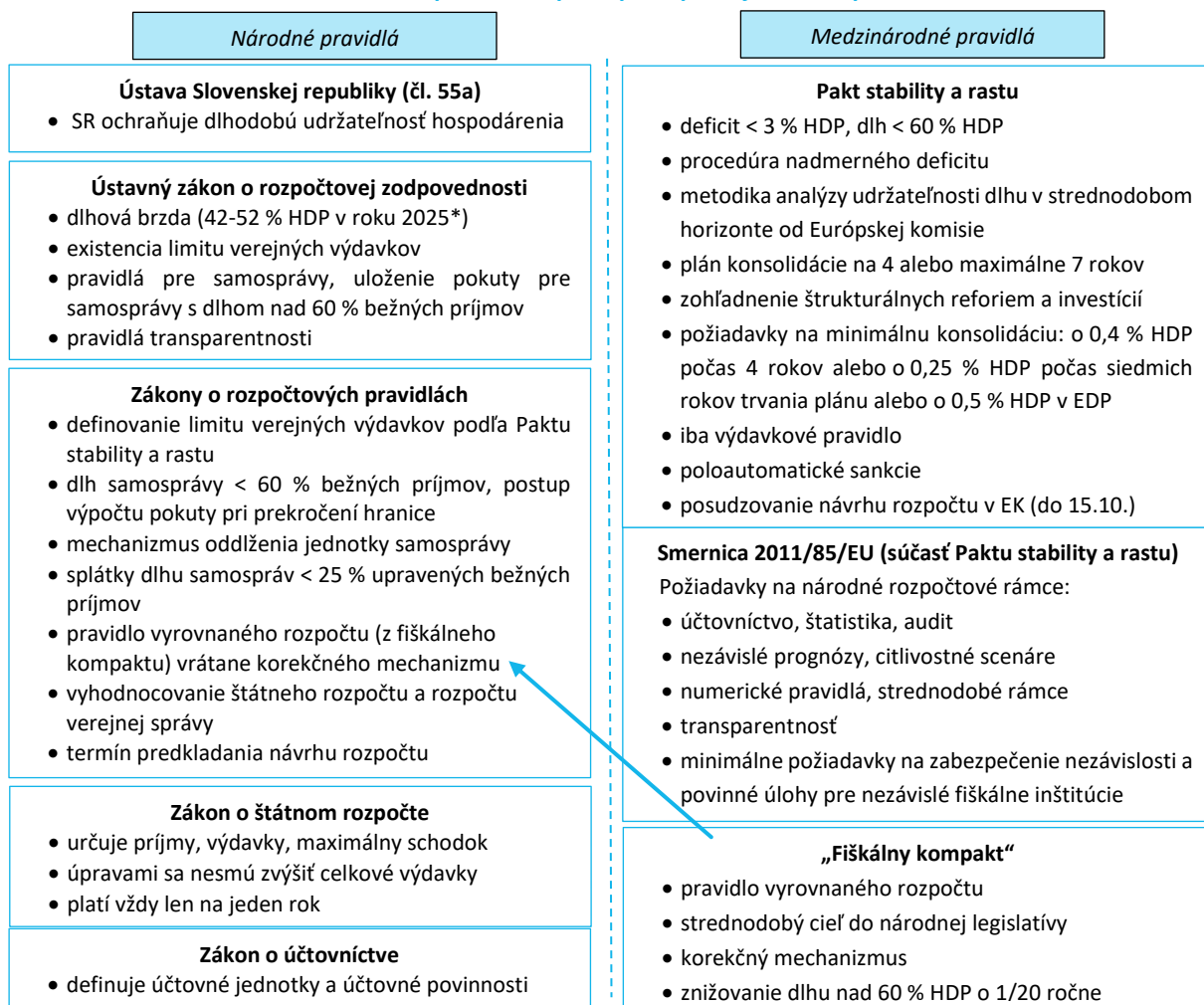
Predbežne bolo identifikovaných 21 obcí s dlhom nad 60 %. Z toho po zohľadnení zákonných výnimiek MF SR požiadalo o preverenie poskytnutých údajov 17 hlavných kontrolórov obcí. Momentálne prebieha kontrola vykázaných dlhov. Ďalších 22 obcí bolo oslovených, pretože nepredložili potrebné finančné výkazy. Všetky VÚC mali dlh pod 60 % aj v roku 2025.

1. Prehľad rozpočtových pravidiel týkajúcich sa Slovenska

Slovenská republika v súčasnosti funguje v priestore štandardných fiškálnych pravidiel definovaných národnou legislatívou a legislatívou Európskej únie. Napriek rozdielnym prístupom k definícii pravidiel, ich spoločným cieľom je predovšetkým zamedziť vládam vytvárať vysoké deficity vedúce k neudržateľným úrovňam verejného dlhu, podporovať realizáciu proticyklickej fiškálnej politiky, zvýšiť kredibilitu rozpočtového procesu a znížiť informačnú asymetriu prostredníctvom zverejňovania relevantných údajov. Navyše jedným z cieľov európskych pravidiel je aj obmedziť negatívne vplyvy deficitov jednotlivých členských štátov na ekonomický vývoj v ostatných členských štátoch, obzvlášť v rámci eurozóny.

Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti, ktorého pravidlá sú predmetom hodnotenia tejto správy, nie je jediným zdrojom fiškálnych pravidiel a postupov uplatňovaných na Slovensku. Tiež dôležité sú pravidlá určené bežnými zákonmi: rozpočtové pravidlá verejnej správy, rozpočtové pravidlá územnej samosprávy a zákon o štátnom rozpočte. Okrem týchto pravidiel definovaných na národnej úrovni sa na Slovensko vzťahujú aj pravidlá Európskej únie, ktoré sa menili v apríli 2024 a pravidlá vyplývajúce z medzinárodných zmlúv (prehľad je uvedený v Schéme 1).

Schéma 1: Prehľad pravidiel a postupov upravujúcich hospodárenie SR

* Ide o dolný a horný limit dlhovej brzdy počas prechodného obdobia. Počnúc rokom 2018 klesajú o 1 percentuálny bod ročne, až kým nedosiahnu 40 resp. 50 % HDP v roku 2027.

Zdroj: RRZ

Zmeny v rozpočtových pravidlách v roku 2025

Počas roku 2025 došlo k zmenám v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy a v zákone o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Novelizácia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy prebehla celkovo dvakrát, zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa novelizoval raz (podrobne v Prílohe 1).

Novely zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy zaviedli:

- **povinnosť MF SR zverejniť stanovisko k hodnoteniu RRZ k výročnej správe o pokroku pri vykonávaní národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu³⁷.** Zmena súvisí s povinnosťou premietnutia požiadaviek novelizovanej smernice 2011/85/EÚ o národných rozpočtových rámcoch do národnej legislatívy (Box 1),
- rozšírenie kompetencií ministrovi financií, ktorý môže na základe splnomocnenia vlády počas roka upravovať limity verejných výdavkov subjektov verejnej správy a ďalších súčastí rozpočtu verejnej správy³⁸ za podmienky, že ostane zachovaný celkový limit výdavkov na daný rok – oproti dovtedajšej praxi sa zvýšila flexibilita v úpravách limitu,
- odstránenie obmedzení pre poskytovanie preddavkov pri obstaraní vojenského materiálu, špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení a hudobných nástrojov. Vypustila sa podmienka, podľa ktorej muselo ísť o obstaranie v zahraničí bez existencie domáceho výrobcu a s výrobnou lehotou dlhšou ako jeden rok, čím sa vytvorili flexibilnejšie podmienky pre zabezpečovanie týchto obstaraní.

Novelou zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa s účinnosťou od 1. januára 2026 trvalo zaviedli výnimky, ktoré boli dočasne platné v rokoch 2024 a 2025. Ide o **možnosť zostaviť schodkový bežný rozpočet, ak je schodok krytý prostriedkami rezervného fondu a o možnosť použiť počas rozpočtového roka prostriedky rezervného fondu na úhradu bežných výdavkov, ktoré neboli rozpočtované a nie sú kryté príjmami bežného rozpočtu**. Samosprávam sa tým poskytla väčšia flexibilita pri rozpočtovom hospodárení.

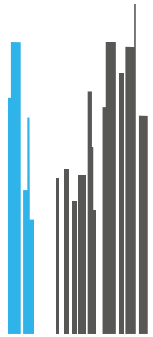
Zmeny v rozpočtových pravidlách v roku 2026

Do termínu vypracovania tejto hodnotiacej správy bol zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v roku 2026 vecne novelizovaný raz.

Významnou zmenou je **sústredenie hodnotenia štúdií uskutočniteľnosti strategických investícií na MF SR**. Podľa predchádzajúcej úpravy mohla vláda rozhodnúť, že štúdiu namiesto MF SR vyhodnotí vecne príslušné ministerstvo. Novela túto možnosť zrušila. Táto úprava môže prispieť k jednotnejšiemu posudzovaniu investícií a k dôslednejšiemu uplatňovaniu princípu hodnoty za peniaze.

³⁷ V zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2024/1263 a Smernice Rady 2011/85/EÚ má členský štát zverejniť vysvetlenie do dvoch mesiacov od zverejnenia hodnotenia výročnej správy o pokroku nezávislou fiškálnou inštitúciou. Toto ustanovenie sa do zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy premietlo bez konkrétneho termínu. RRZ zverejnila [hodnotenie](#) Výročnej správy o pokroku dňa 21. mája 2026, MF SR k nej do uzávierky tejto správy stanovisko nezverejnilo.

³⁸ Zákon č. 118/2024 Z. z. sa zaviedol možnosť, aby vláda alebo na základe splnomocnenia vlády minister financií mohol počas roka upraviť limity verejných výdavkov kapitol na príslušný rok nesmie prekročiť celkový limit verejných výdavkov v danom rok, pre štátny rozpočet.

Súčasne novela zaviedla **výnimku pre Ministerstvo obrany SR z povinnosti vypracovať, zverejniť a aktualizovať štúdiu uskutočniteľnosti investícií a koncesií súvisiacich s plnením úloh ministerstva**. Takáto výnimka predstavuje odklon od štandardného režimu investičného hodnotenia a môže významne obmedziť rozsah informácií dostupných na posúdenie ich odôvodnenosti a efektívnosti.

Box 1: Transpozícia smernice o požiadavkách na rozpočtové rámce

Súčasťou reformy rámca správy hospodárskych záležitostí a fiškálneho riadenia EÚ je aj [smernica Rady \(EÚ\) 2024/1265](#), ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov. Členské štáty ju mali transponovať do 31. decembra 2025. Smernica okrem iného vyžaduje, aby členské štáty zabezpečili existenciu nezávislej fiškálnej inštitúcie a stanovuje minimálne požiadavky na ich nezávislosť, fungovanie a rozsah úloh³⁹.

Ministerstvo financií v súvislosti s transpozíciou smernice do slovenskej legislatívy pripravilo dve legislatívne zmeny zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Zákon č. 118/2024 Z. z. ustanovil úlohu pre RRZ vyhodnotiť výročnú správu o pokroku ministerstva financií posudzujúc súlad výsledku rozpočtového hospodárenia s trajektóriou vývoja čistých výdavkov, plnenie limitu verejných výdavkov a analýzu faktorov vplyvujúcich na odchýlku od trajektórie vývoja čistých výdavkov. V roku 2025 sa zaviedol princíp dodržiavaj alebo vysvetľuj vo vzťahu k hodnoteniu RRZ k výročnej správe o pokroku. Národná rada SR zákonom č. 70/2025 Z. z. s účinnosťou od 15. apríla 2025 doplnila povinnosť pre MF SR zverejniť stanovisko k hodnoteniu výročnej správy o pokroku od RRZ, avšak dvojmesačný termín pre zverejnenie stanoviska MF SR k hodnoteniu RRZ stanovený v smernici nebol do národnej legislatívy transponovaný⁴⁰.

Európska komisia v júli 2025 zverejnila [prehľad](#) o stave transpozície. Správa vychádzala najmä z informácií poskytnutých členskými štátmi a nepredstavovala konečné posúdenie úplnosti ani správnosti transpozície. MF SR v nej uviedlo, že väčšinu požiadaviek považuje za pokrytú existujúcimi právnymi predpismi a zaužívanou praxou. Identifikované nedostatky plánovalo riešiť najmä aktualizáciou príručky MF SR s názvom Vybrané pravidlá pre rozpočtové rámce.

MF SR aktualizovanú [príručku](#) zverejnilo 3. decembra 2025 s účinnosťou od 31. decembra 2025. Podľa nej majú makroekonomické prognózy a rozpočtové prognózy MF SR podliehať pravidelnému, komplexnému ex post hodnoteniu RRZ a Národnej banky Slovenska. Takéto rozšírenie úloh nebolo s RRZ konzultované. Zmeny rozsahu pôsobnosti RRZ zo strany MF SR ako fiškálnej autority mimo štandardného legislatívneho procesu môžu vyvolávať pochybnosti z hľadiska transparentnosti a inštitucionálnej nezávislosti RRZ. Je preto dôležité, aby sa takéto zmeny uskutočňovali legislatívnou cestou s možnosťou riadneho pripomienkovania, čím sa posilní aj právna istota.

Podľa [správy](#) Európskej fiškálnej rady z marca 2026 len tri z dvadsiatich nezávislých fiškálnych inštitúcií (medzi nimi aj RRZ) označili výrazné medzery v transpozícii smernice do národnej legislatívy. Zo všetkých 29 respondentov sa RRZ zároveň zaradila medzi šesť inštitúcií, ktoré uviedli, že do procesu neboli zapojené alebo sa o pripravovaných zmenách dozvedeli až spolu s verejnosťou.

RRZ už v minuloročnej správe a v analytickom komentári upozorňovala na požiadavky smernice, ktoré slovenská legislatíva podľa jej názoru nezohľadňuje dostatočne. Ide najmä o potrebu účinnejšieho prístupu RRZ k údajom, právne zakotvenie nezávislého externého hodnotenia, formalizáciu procesu financovania RRZ a zabezpečenie stabilných zdrojov vo viacročnom horizonte. V oblasti nových úloh RRZ ide najmä o vypracovanie a zverejnenie komplexného hodnotenia makroekonomických a rozpočtových prognóz a komplexné posudzovanie vnútroštátneho rozpočtového rámca.

MF SR v stanovisku poskytnutom RRZ na účely prípravy tejto správy uviedlo, že smernicu považuje za úplne transponovanú. Ku dňu uzávierky tejto správy však Európska komisia formálne neposúdila správnosť a úplnosť slovenskej transpozície.

³⁹ Podrobnejšie informácie o smernici, ako aj pohľad RRZ na potrebu jej premietnutia do národnej legislatívy obsahuje [analytický komentár KRRZ](#).

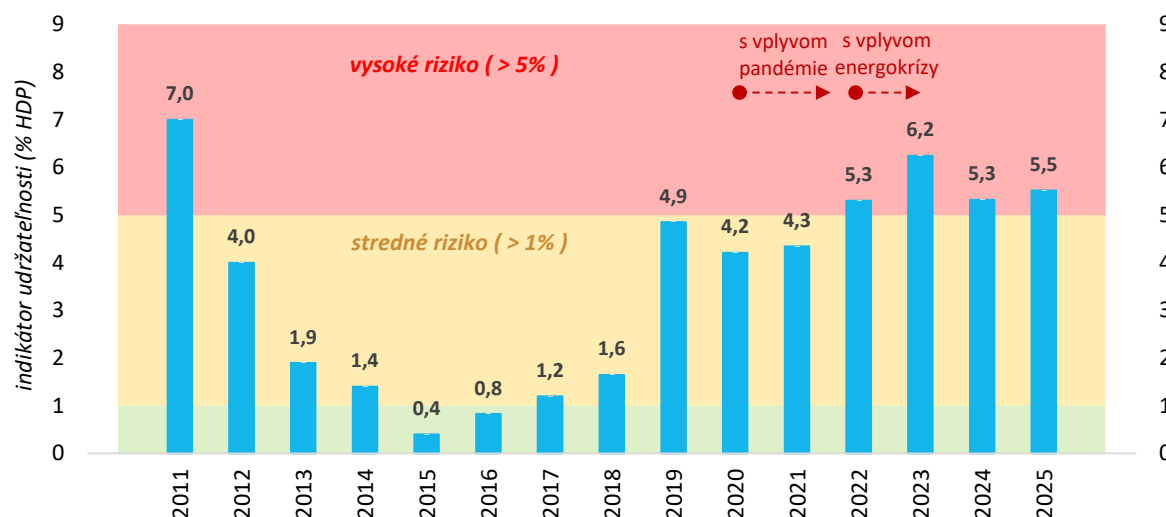
⁴⁰ Smernica ukladá povinnosť zverejniť hodnotenie v zmysle princípu dodržiavaj alebo vysvetľuj do dvoch mesiacov od zverejnenia hodnotenia nezávislej fiškálnej inštitúcie, v národnej legislatíve nie je termín zverejnenia stanovený.

2. Plnenie hlavného cieľa zákona - dlhodobej udržateľnosti hospodárenia SR

Hlavným cieľom zákona o rozpočtovej zodpovednosti je dosiahnutie dlhodobej udržateľnosti hospodárenia Slovenskej republiky (článok 1). Zákon tak konkrétnymi pravidlami podporuje ochranu dlhodobej udržateľnosti hospodárenia SR so zreteľom na dodržiavanie princípov transparentnosti a efektívnosti vynakladania verejných prostriedkov ukotvených v Ústave Slovenskej republiky⁴¹.

RRZ každoročne vyhodnocuje ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti v súlade s ustanoveniami ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti s cieľom dosiahnuť dlhodobú udržateľnosť hospodárenia Slovenskej republiky. Hodnotenie situácie vo verejných financiách v dlhodobom horizonte berie do úvahy súčasné nastavenie politík. Správa o dlhodobej udržateľnosti je publikovaná pravidelne k 30. aprílu a vždy do 30 dní po prerokovaní programového vyhlásenia vlády a vyslovení dôvery vláde⁴².

Graf 2: Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti

Zdroj: RRZ

Rada vo svojom hodnotení⁴³ konštatovala, že **dlhodobá udržateľnosť verejných financií za rok 2025 nebola dosiahnutá. Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti v scenári nezmenených politík dosiahol 5,5 % HDP, čo znamená, že verejné financie sa nachádzajú v pásme vysokého rizika. Napriek trom kolám konsolidačných opatrení sa však ukazovateľ výraznejšie nezlepšil.** Jeho vývoj nepriaznivo ovplyvnilo menej priaznivé makroekonomické prostredie. Výraznejšiemu zlepšeniu zároveň bránila

⁴¹ Ústavným zákonom č. 422/2020 Z. z. sa s účinnosťou od 1. januára 2021 doplnil článok 55a do Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb.

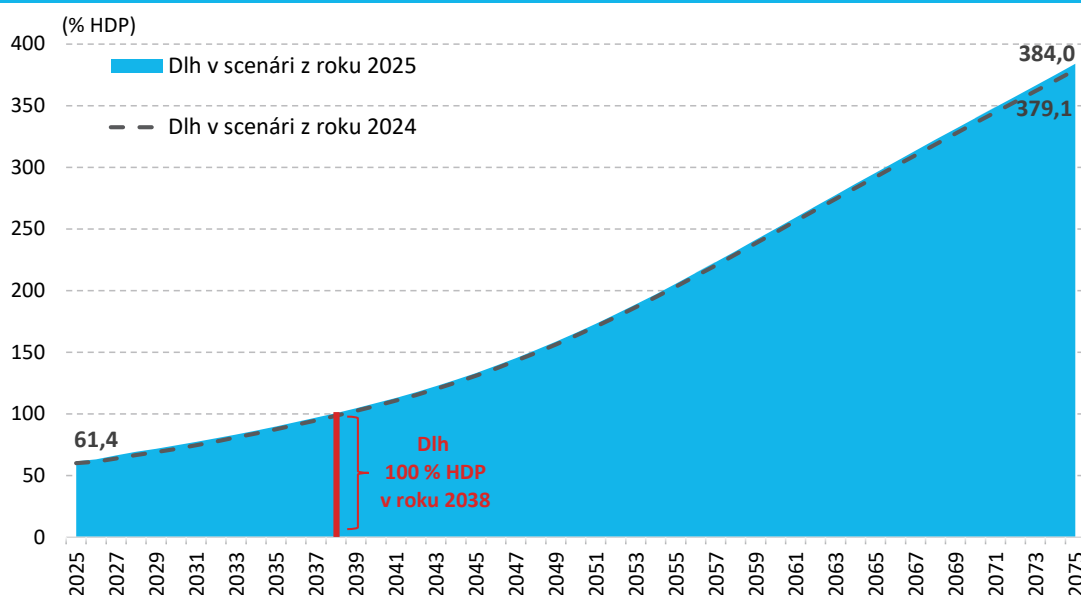
⁴² Správy zverejňované k 30. aprílu hodnotia vývoj dlhodobej udržateľnosti vychádzajúc zo zverejnených výsledkov hospodárenia za predchádzajúci rok a nastavených politík ku koncu predchádzajúceho roka. Mimoriadne správy (zverejnené do 30 dní po prerokovaní programového vyhlásenia vlády) môžu obsahovať aj odhad na základe aktuálnejších údajov o vývoji verejných financií.

⁴³ RRZ, [Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií za rok 2025](#), apríl 2026.

nevhodná štruktúra konsolidačných balíkov zhoršujúca konkurencieschopnosť ekonomiky⁴⁴, prijímanie nových výdavkových opatrení a dočasný charakter časti konsolidačných opatrení.

Pri danej úrovni ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti by hrubý dlh bez dodatočných opatrení v 50-ročnom horizonte, t. j. na konci roku 2075, dosiahol 384 % HDP⁴⁵. Nejde o prognózu, ale o hypotetickú modelovú projekciu dôsledkov nezmenených politík. Finančné trhy by prestali financovať potreby Slovenska už pri významne nižšej úrovni dlhu a Slovensko by s najväčšou pravdepodobnosťou nemohlo trvalo ignorovať národné a európske fiškálne pravidlá. Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti stanovuje horný limit dlhu vo výške 50 % HDP a pri približovaní sa k nemu alebo jeho prekročení predpisuje odstupňované sankcie. Vláda, parlament a samosprávy sú preto povinné reagovať opatreniami, ktorých cieľom je zníženie dlhu a ktoré by mali zabrániť jeho dlhodobému zotrvaní nad horným limitom.

Graf 3: Vývoj hrubého dlhu do roku 2075

Zdroj: RRZ

Vzhľadom na pretrvávajúci zlý stav verejných financií by vláda mala čo najskôr predstaviť ďalšie ambiciózne opatrenia na zlepšenie ich udržateľnosti. Vláda na jar 2026⁴⁶ výrazne uvoľnila vlastné rozpočtové ciele a v roku 2027 plánuje deficit na úrovni 4,2 % HDP, s nepatrným znížením na 4,1 % HDP v roku 2028⁴⁷. Zníženie deficitu pod 3 % HDP spolu so stabilizáciou dlhu, ktoré vyplývajú z programového vyhlásenia vlády, ako aj z požiadaviek európskych pravidiel, tak odložila až za horizont volebného obdobia.

⁴⁴ Konsolidačné balíky na roky 2024 a 2025 a faktory znižujúce ich trvalý prínos sú podrobnejšie analyzované v komentári KRRZ, Majher, P., [Prečo sú deficity vysoké aj po dvoch konsolidáciách](#), august 2025. Štruktúrou konsolidačného balíka na rok 2026 a jeho vplyvom na hospodársky rast a verejné financie sa zaoberá komentár KRRZ, Múčka, Z., Majher P., [Nezáleží len na veľkosti konsolidácie ale aj na jej štruktúre](#), marec 2026.

⁴⁵ V tomto hypotetickom scenári by dlh presiahol úroveň napríklad 100 % HDP v roku 2037.

⁴⁶ MF SR, [Výročná správa o pokroku Slovenskej republiky 2026](#), apríl 2026

⁴⁷ Počas súčasného volebného obdobia už vláda svoj rozpočtový cieľ dvakrát uvoľnila. Pôvodný cielený deficit na rok 2027 bol 3,0 % HDP, pričom tento najprv vláda v roku 2025 uvoľnila na 3,5 % HDP a následne v roku 2026 na 4,2 % HDP.

Aj splnenie takto výrazne uvoľnených cieľov si podľa RRZ vyžiada opatrenia v sume 1,2 mld. eur (0,9 % HDP) vo volebnom roku 2027 a ďalších 1,0 mld. eur (0,5 % HDP) v roku 2028⁴⁸. Bez nich sa deficit po roku 2026 začne opäť zvyšovať, a to najmä pre rastúce úrokové náklady, vyššie obranné výdavky a nové výdavkové politiky. Ak by vláda cieľ na rok 2027 dosiahla opatreniami, ktoré trvalo zlepšia saldo verejných financií, ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti by sa mohol posunúť na hranicu pásma stredného a vysokého rizika⁴⁹.

Potreba prijatia ďalších opatrení nesúvisí iba s vývojom deficitu. Zvyšuje ju aj vysoká a ďalej rastúca úroveň hrubého dlhu, ktorý sa už šiesty rok po sebe nachádza v najvyššom sankčnom pásme dlhovej brzdy (viac v časti 3.1). Bez ďalších konsolidačných opatrení, ktoré by v nasledujúcich rokoch citelne zlepšili štrukturálne saldo, bude súčasná úroveň dlhu predstavovať čoraz väčšie riziko pre udržateľnosť verejných financií.

Ambicióznejší domáci prístup je nevyhnutný aj preto, že samotné dodržiavanie európskych fiškálnych pravidiel⁵⁰ na dostatočné ozdravenie verejných financií nestačí. Ani ich splnenie by do roku 2028 nevedlo k zníženiu deficitu pod maastrichtskú hranicu 3 % HDP ani k zastaveniu rastu dlhu. Splnenie európskej trajektórie čistých výdavkov by totiž v roku 2028 umožnilo deficit až 5,4 % HDP a dlh 73,3 % HDP, hoci vlastný cieľ vlády počíta s deficitom 4,1 % HDP⁵¹.

Výsledky za rok 2025 zároveň ukazujú, aký neúmerne veľký priestor na rast výdavkov nesprávne nastavené európske pravidlá Slovensku poskytujú. RRZ vo svojom hodnotení konštatovala⁵², že kumulatívny rast čistých výdavkov za roky 2024 a 2025 dosiahol po zohľadnení obrannej únikovej doložky 3,3 %. Pravidlo tak bolo splnené s rezervou až 7,0 p. b. Takáto vysoká rezerva je však do veľkej miery dôsledkom nesprávne nastaveného pravidla pre Slovensko⁵³. Využitie maximálneho priestoru na rast výdavkov, ktorý pravidlo poskytuje, by totiž umožnilo dosiahnuť v roku 2025 deficit až vo výške neudržateľných 7,3 % HDP. Konsolidáciu navyše spomaľuje aj obranná úniková doložka, ktorá vládě umožňuje zvýšiť obranné výdavky za cenu vyššieho dlhu⁵⁴.

⁴⁸ V roku 2027 skončí platnosť dočasných konsolidačných opatrení, najmä zvýšenej sadzby zdravotných odvodov a zvýšenej sadzby regulovaného odvodu pre banky, čo zvyšuje potrebu konsolidačných opatrení v roku 2028.

⁴⁹ RRZ, [Strednodobý fiškálny výhľad na roky 2026 až 2028 \(Hodnotenie Výročnej správy o pokroku 2026\)](#), máj 2026.

⁵⁰ Reformované európske fiškálne pravidlá platia od roku 2024. Na ich základe sa posudzuje súlad výsledku rozpočtového hospodárenia s trajektóriou vývoja čistých výdavkov, ktorú si vláda stanovila. MF SR túto trajektóriu prepočítava aj do nominálne stanoveného limitu, ktorý je tiež záväzným pravidlom. Obe pravidlá však napriek pôvodne deklarovaným zámerom MF SR nie sú vzájomne konzistentné a vykazujú výrazne rozdielne miery plnenia.

⁵¹ Predpoklady EK rátať s deficitom na úrovni 1,7 % HDP v roku 2028, aby došlo k splneniu ich cieľov. Podrobnejšia analýza RRZ sa nachádza v materiáli [Strednodobý fiškálny výhľad na roky 2026 až 2028 \(Hodnotenie Výročnej správy o pokroku 2026\)](#).

⁵² RRZ, [Posúdenie plnenia výdavkových limitov v roku 2025](#), máj 2026

⁵³ Skopál (2026), [Nesprávne nastavenie európskych pravidiel pre Slovensko si vyžaduje ambicióznejší domáci prístup k ozdraveniu verejných financií](#)

⁵⁴ Výnimka vychádza z národnej únikovej doložky fiškálnych pravidiel EÚ týkajúcej sa obrany. Jej uplatnenie Slovenskej republiky schválila Rada EÚ na odporúčanie Európskej komisie.

3. Plnenie pravidiel rozpočtovej zodpovednosti

Podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti sú pravidlá rozpočtovej zodpovednosti tvorené číselným pravidlom o výške hrubého dlhu verejnej správy (článok 5 a súvisiace prechodné ustanovenia v článkoch 11 až 13), osobitnými pravidlami pre územnú samosprávu (čl. 6), ukazovateľom dlhodobej udržateľnosti a limitom na verejné výdavky (čl. 7). Pri vyhodnocovaní plnenia jednotlivých ustanovení RRZ vychádza zo záverov ústavnoprávnej analýzy, ktorú si RRZ dala vypracovať s cieľom podrobne vysvetliť niektoré ustanovenia zákona⁵⁵, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu SR⁵⁶.

3.1. Limit dlhu verejnej správy

Eurostat zverejňuje údaje o dlhu ku koncu predchádzajúceho roka dvakrát ročne – v apríli a októbri. Správa o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a rozpočtovej transparentnosti za rok 2024, zverejnená v auguste 2025, mohla vzhľadom na termín prípravy zohľadniť iba aprílové údaje o dlhu za rok 2024. Táto správa preto aktualizuje hodnotenie na základe októbrovej notifikácie. Aktualizácia je potrebná aj preto, že niektoré opatrenia sankčných mechanizmov ústavného zákona možno vyhodnotiť až s dlhším časovým odstupom. Správa zároveň obsahuje predbežné hodnotenie dlhu ku koncu roka 2025, založené na prvých údajoch zverejnených v apríli 2026. Okrem posúdenia splnenia zákonných požiadaviek RRZ uvádza aj výhľad vývoja dlhu vo vzťahu k dlhovej brzde.

Aktualizácia hodnotenia za rok 2024

Eurostat⁵⁷ v apríli 2025 zverejnil, že hrubý dlh verejnej správy v pomere k HDP dosiahol ku koncu roka 2024 úroveň 59,3 %. **V októbrovej notifikácii Eurostat⁵⁸ tento údaj mierne zvýšil na 59,7 %. Dlh tak zostal v najvyššom, piatom sankčnom pásme** ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti, ktoré sa v roku 2024 začínalo na úrovni 53 % HDP⁵⁹.

Od 22. novembra 2023 platila 24-mesačná výnimka z plnenia povinností vyplývajúcich z prekročenia hraníc tretieho, štvrtého a piateho sankčného pásma ústavného zákona. Výnimka začala platiť po schválení programového vyhlásenia vlády a vyslovení dôvery vláde⁶⁰ a skončila sa 22. novembra 2025⁶¹.

⁵⁵ GIBA, M., BUJŇÁK, V.: Ústavnoprávna analýza vybraných ustanovení ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti zo dňa 31. 7. 2020, vypracovaná na základe zmluvy s Univerzitou Komenského v Bratislave, Právnickou fakultou zo dňa 22. 5. 2020.

⁵⁶ [Nález](#) Ústavného súdu Slovenskej republiky z dňa 17. júna 2026 sp. zn. PL. ÚS 6/2026-41. [Nález](#) Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 13/2022-337 z dňa 13. decembra 2022. [Nález](#) Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 7/2024-132 z 18. decembra 2024.

⁵⁷ Eurostat 22. apríla 2025 [zverejnil](#) výšku dlhu a salda verejnej správy členských štátov Európskej únie za rok 2024 v rámci jarnej notifikácie.

⁵⁸ Eurostat 21. októbra 2025 [zverejnil](#) výšku dlhu a salda verejnej správy členských štátov Európskej únie za rok 2024 v rámci jesennej notifikácie.

⁵⁹ Hranice sankčných pásiem dlhovej brzdy sa v roku 2024 pohybovali v rozmedzí 43 % až 53 % HDP.

⁶⁰ Národná rada SR 21. novembra 2023 [schválila](#) Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2023 až 2027, čím od nasledujúceho dňa nadobudla platnosť výnimka z uplatňovania povinností vyplývajúcich z prekročenia troch najvyšších sankčných pásiem ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti.

⁶¹ RRZ v minuloročnej správe predpokladala, že výnimka uplynie 21. novembra 2025 (rovnaký výklad malo aj MF SR). Ústavný súd SR však spôsob počítania tejto lehoty vyložil odlišne a jej koniec určil o deň neskôr. V bode 33 nálezu sp. zn. PL. ÚS 6/2026 uviedol: „*Pokiaľ tak národná rada schválila programové vyhlásenie vlády a vyslovila dôveru vláde dňa 21. novembra 2023, potom ochranná klauzula končí uplynutím 22. novembra 2025.*“

Vzhľadom na dosiahnutú výšku verejného dlhu za rok 2024 sa počas roka 2025 uplatňovali sankcie vyplývajúce z prekročenia prvých dvoch sankčných pásiem. Od 23. novembra 2025 sa uplatňujú aj sankcie spojené s prekročením tretieho, štvrtého a piateho pásma⁶².

Počas roka 2025 sa uplatňovali tieto sankcie:

- *Vláda predloží na rokovanie Národnej rady SR návrh opatrení, ktorými navrhuje zabezpečiť zníženie dlhu.*

Vláda návrh opatrení na zníženie dlhu na rokovanie NR SR nepredložila⁶³. Predložila síce návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028, v rámci štruktúry však boli identifikované viaceré riziká pre dosiahnutie rozpočtového cieľa pre rok 2026. Návrh rozpočtu neobsahoval dostatočné, konkrétne opatrenia na dosiahnutie cieľov na roky 2027 a 2028. Návrh preto nevedol ani k vládou cielenej stabilizácii dlhu na konci horizontu rozpočtu alebo za horizontom volebného obdobia. **Táto požiadavka nebola splnená.**

- *Platy členov vlády sa znížia na úroveň v predchádzajúcom rozpočtovom roku, ak ich platy v predchádzajúcom rozpočtovom roku boli nižšie.*

Platy členov vlády zostali v roku 2025 na úrovni platnej od 1. mája 2022, resp. na úrovni roku 2021. Vláda si však 6. februára 2024 [uznesením č. 73](#) schválila niekoľkonásobné zvýšenie paušálnych náhrad. Keďže paušálne náhrady nie sú súčasťou platu členov vlády⁶⁴, z formálneho hľadiska nedošlo k porušeniu sankcie. Ich zvýšenie však obišlo účel sankcie, ktorým je vyvodenie zodpovednosti voči orgánom a subjektom podieľajúcim sa na vzniku vysokej zadlženosti verejnej správy⁶⁵. **Táto požiadavka bola formálne splnená.**

Zároveň od 23. novembra 2025 došlo tiež k uplatňovaniu sankcií tretieho, štvrtého a piateho pásma:

- *Ministerstvo financií SR zaviazá 3 % zo zákonom stanovených výdavkov štátneho rozpočtu.*

Pomer hrubého dlhu verejnej správy k HDP je od roku 2020 nepretržite v piatom sankčnom pásme dlhovej brzdy. Ministerstvo financií po uplynutí 24-mesačnej výnimky z uplatňovania tejto sankcie v máji 2023 zaviazalo 3 % výdavkov štátneho rozpočtu⁶⁶. Pokiaľ sa úroveň hrubého dlhu verejnej správy neznižuje pod hranicu tretieho sankčného pásma dlhovej brzdy

⁶² Sankcie dlhovej brzdy sa uplatňujú kumulovane, počnúc sankciami vyplývajúcimi z prekročenia druhého pásma až po najvyššie, piate sankčné pásmo.

⁶³ V minulosti MF SR predkladalo na rokovanie NR SR samostatný dokument s názvom *Zdôvodnenie výšky hrubého dlhu SR a návrh opatrení na jeho zníženie*. Naposledy k tomu došlo v júli 2024 za rok 2023. MF SR pre potreby prípravy minuloročnej správy informovalo RRZ, že plánuje takýto dokument predložiť na rokovanie vlády na jeseň 2025 po oznámení konsolidačných opatrení na rok 2026, k čomu nedošlo.

⁶⁴ Paušálne náhrady (§ 14 zákona č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov) nemožno vzťahovať pod pojem plat, keďže formálne slúžia na pokrytie nákladov spojených s výkonom funkcie.

⁶⁵ Dôvodová správa k ústavnému zákonu o rozpočtovej zodpovednosti všeobecne o sankciách dlhovej brzdy uvádza nasledovné: „Vychádza sa pritom z princípu vyvodenia zodpovednosti voči orgánom a subjektom, ktoré sa podieľali na vzniku vysokej hladiny zadlženia Slovenskej republiky.“

⁶⁶ Ministerstvo financií zaviazalo výdavky štátneho rozpočtu vo výške 3 % z celkových výdavkov schváleného rozpočtu na rok 2023, čo predstavuje 708,5 mil. eur. Došlo však k viazaniu takých prostriedkov, ktoré nemajú vplyv na saldo verejnej správy, prostriedky boli rozpočtované ako transfer medzi subjektmi verejnej správy s nulovým vplyvom na deficit a dlh, čím sa nenaplnil účel sankcie, ktorým je zníženie dlhu verejnej správy.

a následne ju opätovne neprekročí, ministerstvo financií nie je povinné znovu viazať 3 % výdavkov štátneho rozpočtu^{67,68}. **Táto sankcia sa neuplatňuje.**

- *Zároveň nie je možné poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a rezervy vlády.*

Podľa návrhu Štátneho záverečného účtu (ŠZÚ) za rok 2025⁶⁹ bolo z rozpočtovanej rezervy vlády v sume 5 mil. eur na rok 2025 uvoľnených 157 tis. eur. Po 22. novembri 2025 z nej neboli poskytnuté žiadne prostriedky. Podľa návrhu ŠZÚ tak bolo ustanovenie ústavného zákona dodržané.

Rezerva predsedu vlády bola rozpočtovaná na rok 2025 v sume 1,5 mil. eur, pričom podľa informácií z Úradu vlády SR sa z nej poskytlo 1 490 tis. eur. Úrad vlády SR v liste z 23. júna 2026 informoval Radu, že po 22. novembri 2025 neboli z tejto rezervy poskytnuté žiadne dotácie. **Táto požiadavka bola splnená.**

- *Vláda nesmie predložiť na rokovanie Národnej rady SR návrh rozpočtu verejnej správy na rok 2026, ktorý obsahuje medzročný nominálny rast konsolidovaných výdavkov v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2025.*

Vláda predložila návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 Národnej rade SR 10. októbra 2025. Výbory NR SR ho prerokovali 13. a 14. októbra 2025. Plénum Národnej rady SR 21. októbra 2025 schválilo zákon o štátnom rozpočte na rok 2026 a vzalo na vedomie rozpočet verejnej správy na roky 2026 až 2028.

Vláda návrh predložila a Národná rada SR ho schválila ešte počas platnosti výnimky z uplatňovania tejto sankcie, ktorá sa skončila 22. novembra 2025⁷⁰. Predložený aj schválený rozpočet obsahoval medzročný rast výdavkov a neobsahoval dostatočné konkrétne opatrenia na stabilizáciu hrubého dlhu v rokoch 2027 a 2028. **Keďže však bol predložený a schválený pred skončením výnimky, sankcia vzťahujúca sa na rozpočet roku 2026 sa neuplatnila.**

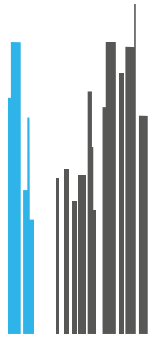
- *Samosprávy sú povinné schváliť rozpočet na rok 2026 s výdavkami maximálne vo výške rozpočtovaných výdavkov v roku 2025. Do tohto obmedzenia sa nezahŕňajú výdavky na*

⁶⁷ Viazanie výdavkov RRZ vníma ako okamžitú sankciu pri prvom prekročení tretieho sankčného pásma dlhovej brzdy. K opätovnému viazaniu by došlo až po poklese dlhu pod túto hranicu a následnom opätovnom prekročení tejto hranice po ukončení prípadných výnimiek z uplatňovania sankcií dlhovej brzdy. V čase, keď platí 24-mesačná výnimka z uplatňovania niektorých sankcií dlhovej brzdy, vláda a parlament by mali realizovať opatrenia vedúce k zníženiu dlhu, t. j. pripravovať a realizovať rozpočty v súlade s touto požiadavkou a dodatočné viazanie výdavkov tak už podľa RRZ nie je potrebné. Rozpočet by už mal byť zostavený ako konsolidačný namiesto toho, aby sa konsolidácia realizovala v priebehu roka povinným viazaním výdavkov, čo je aj z hľadiska kvality a trvácnosti prijatých opatrení vhodnejšie.

⁶⁸ Ministerstvo financií SR sa vo výklade tejto sankcie ústavného zákona nestotožňuje s RRZ. Podľa MF SR sa sankcia vzťahuje na volebné obdobie a vláda bola po uplynutí 24-mesačnej výnimky povinná v tomto volebnom období viazať 3 % výdavky štátneho rozpočtu, keďže úroveň dlhu ostala v piatom pásme dlhovej brzdy. Ministerstvo financií v novembri 2025 zaviazalo 3 % z celkových výdavkov štátneho rozpočtu na rok 2025, čo predstavovalo približne 737 mil. eur. Opäť však zaviazalo výdavky bez vplyvu na saldo verejnej správy, keďže išlo o transfery medzi subjektmi verejnej správy s nulovým vplyvom na deficit a dlh. Účel sankcie, ktorým je spomalenie rastu dlhu verejnej správy, sa preto nenaplnil.

⁶⁹ Návrh Štátneho záverečného účtu za rok 2025 nebol ku dňu zverejnenia Správy o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti za rok 2025 schválený Národnou radou SR.

⁷⁰ Ministerstvo financií v [stanovisku](#) z 23. septembra 2025 uviedlo, že vzhľadom na očakávané uplatnenie sankcií dlhovej brzdy po skončení 24-mesačnej výnimky plánuje ukončiť rozpočtový proces do 21. novembra 2025. Harmonogram schvaľovania rozpočtu na rok 2026 tak MF SR prispôbilo termínu uplynutia výnimky. Tento prístup vláda naznačila už vo [Výročnej správe o pokroku SR 2025](#) (z apríla 2025), podľa ktorej by sa pri schválení rozpočtu pred 21. novembrom 2025 povinnosť predložiť vyrovnaný rozpočet uplatnila až na nasledujúci rozpočtový rok.

odstraňovanie škôd spôsobených živelnými pohromami ani výdavky na spoločné programy Slovenskej republiky a Európskej únie.

Od 23. novembra 2025 sa na územnú samosprávu vzťahuje povinnosť schváliť na rok 2026 rozpočet⁷¹ s výdavkami maximálne vo výške výdavkov schváleného rozpočtu roku 2025⁷². Ak samospráva schválila pred týmto dátumom rozpočet s vyššími výdavkami, než boli výdavky schváleného rozpočtu na rok 2025, podľa RRZ sa tento rozpočet od 23. novembra 2025 dostal do rozporu s ústavným zákonom. Samospráva ho preto mala upraviť a zosúladiť s požiadavkou medziročne nerastúcich výdavkov⁷³.

Vyhodnotenie plnenia tohto pravidla, ako aj požiadavky schválenia vyrovnaného, resp. prebytkového rozpočtu v roku 2026 je prezentované v texte nižšie (Tabuľka 3).

- *Vláda nemôže predložiť Národnej rade SR návrh rozpočtu verejnej správy na rok 2026 s rozpočtovým schodkom.*

Vláda predložila návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 Národnej rade SR 10. októbra 2025. Výbory NR SR ho prerokovali 13. a 14. októbra 2025. Plénum Národnej rady SR 21. októbra 2025 schválilo zákon o štátnom rozpočte na rok 2026 a vzalo na vedomie rozpočet verejnej správy na roky 2026 až 2028.

Vláda návrh predložila a Národná rada SR ho schválila ešte počas platnosti výnimky z uplatňovania tejto sankcie, ktorá sa skončila 22. novembra 2025. Predložený aj schválený rozpočet bol deficitný a neobsahoval dostatočné konkrétne opatrenia na stabilizáciu hrubého dlhu v rokoch 2027 a 2028. **Keďže však bol predložený a schválený pred skončením výnimky, sankcia vzťahujúca sa na rozpočet roku 2026 sa neuplatnila.**

- *Samosprávy sú zároveň povinné schváliť na rok 2026 len vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet⁷⁴.*

Od 23. novembra 2025 sa na územnú samosprávu vzťahuje povinnosť schváliť na rok 2026 len vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet. Ak samospráva schválila na rok 2026 deficitný rozpočet, podľa RRZ sa tento rozpočet od 23. novembra 2025 dostal do rozporu s ústavným zákonom. Samospráva ho preto mala upraviť a zosúladiť s požiadavkou vyrovnaného alebo prebytkového rozpočtu⁷⁵.

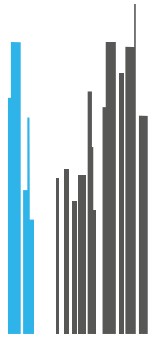
⁷¹ Ak samospráva neschválila rozpočet do 31. decembra 2025, od začiatku roku 2026 hospodárila v rozpočtovom provizóriu. Rozpočtové provizórium nezbavovalo samosprávu povinnosti dodržať požiadavky ústavného zákona.

⁷² Znenie ústavného zákona pri schvaľovaní rozpočtu uplatňuje prísnejšie pravidlá pre územnú samosprávu než pre vládu a parlament. V prípade rozpočtu samospráv sa vyžaduje, aby schválený rozpočet v každom momente spĺňal požiadavky ústavného zákona (podrobnosti sú uvedené v [stanovisku RRZ](#)).

⁷³ Ministerstvo financií SR sa s týmto výkladom nestotožňuje. Podľa jeho [stanoviska](#) sa sankcie na rozpočty na rok 2026 nevzťahovali, ak ich samosprávy schválili pred 22. novembrom 2025. Povinnosť schváliť rozpočet s nerastúcimi výdavkami a vyrovnaným alebo prebytkovým saldom by sa podľa MF SR vzťahovala až na rozpočty na rok 2027, ak by sankcie zostali účinné.

⁷⁴ Povinnosť schváliť vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet sa vzťahuje len na bežný a kapitálový rozpočet a nezahŕňa finančné operácie.

⁷⁵ Ministerstvo financií SR sa s týmto výkladom nestotožňuje. Podľa jeho [stanoviska](#) sa sankcie na rozpočty na rok 2026 nevzťahovali, ak ich samosprávy schválili pred 22. novembrom 2025. Povinnosť schváliť rozpočet s nerastúcimi výdavkami a vyrovnaným alebo prebytkovým saldom by sa podľa MF SR vzťahovala až na rozpočty na rok 2027, ak by sankcie zostali účinné.

RRZ vyhodnotila plnenie oboch požiadaviek ústavného zákona (nerastúce výdavky a prebytkový alebo vyrovnaný rozpočet) za každú samosprávu osobitne⁷⁶. Zákon neupravuje osobitné správne konanie voči samosprávam, ktoré tieto požiadavky nesplnia⁷⁷. MF SR podľa svojich vyjadrení neplánuje prijať ďalšie osobitné opatrenia ani voči samosprávam, ktoré schválili rozpočty po ukončení výnimky a nesplnili aspoň jednu z požiadaviek. Odôvodňuje to prebiehajúcimi diskusiami o vyňatí samospráv spod najprísnejších sankcií dlhovej brzdy.

Z celkového počtu 2 926 obcí splnilo obe požiadavky ústavného zákona iba 278 obcí. Rozpočet na rok 2026 schválili ako vyrovnaný alebo prebytkový a zároveň s nerastúcimi výdavkami. Podľa usmernenia MF SR sa uvedené sankcie nevzťahujú na samosprávy, ktoré schválili rozpočet pred ukončením výnimky. Takto postupovalo 2 821 obcí, pričom 2 566 z nich nesplnilo požiadavky ústavného zákona. Po tomto termíne schválilo rozpočet 93 obcí, z ktorých 70 nesplnilo požiadavky ústavného zákona⁷⁸. Plnenie požiadaviek nebolo možné vyhodnotiť pri 12 obciach. Osem z nich bolo v čase uzávierky tejto správy v rozpočtovom provizóriu⁷⁹ a štyri obce neposkytli potrebné informácie⁸⁰.

Všetkých osem vyšších územných celkov schválilo rozpočet na rok 2026 pred 23. novembrom 2025. Ich rozpočty boli schodkové a počítali s medziročným rastom výdavkov, takže ani jeden VÚC nesplnil požiadavky ústavného zákona.

Tabuľka 3: Plnenie dlhovej brzdy na úrovni samospráv (čl. 12 ods. 5 písm. d) a ods. 6 písm. b))

	počet obcí	počet VÚC
dlhová brzda sa neplní + rozpočet v termíne	2 566	8
dlhová brzda sa plní + rozpočet v termíne	255	0
dlhová brzda sa neplní + rozpočet po termíne	70	0
dlhová brzda sa plní + rozpočet po termíne	23	0
rozpočtové provizórium	8	0
bez informácií	4	0
celkový počet obcí a VÚC	2 926	8

Zdroj: RRZ, MF SR (RISSAM)

- *Vláda požiadala Národnú radu SR o vyslovenie dôvery.*

RRZ už vo svojej minuloročnej správe upozornila, že po skončení 24-mesačnej výnimky vznikne vláde povinnosť bez zbytočného odkladu požiadať Národnú radu SR o vyslovenie dôvery. Žiadosť však vláda nepredložila ani v nasledujúcich mesiacoch. Predseda vlády odklad zdôvodňoval tým, že ústavný zákon neurčuje presnú lehotu na jej podanie.

⁷⁶ Detailný postup hodnotenia je uvedený v Prílohe 5.

⁷⁷ Starosta obce môže pozastaviť výkon uznesenia zastupiteľstva o schválení rozpočtu, ak sa domnieva, že odporuje zákonu alebo je pre obec zjavne nevýhodné. Urobí tak tým, že uznesenie v stanovenej lehote nepodpíše. Zastupiteľstvo môže uznesenie potvrdiť trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov. Ak ho nepotvrdí do dvoch mesiacov od jeho schválenia, uznesenie stráca platnosť. Výkon potvrdeného uznesenia už starosta nemôže pozastaviť.

⁷⁸ Ich detailný zoznam je uvedený v Prílohe 5.

⁷⁹ K dátumu uzávierky správy, 10. augustu 2026, nemali rozpočet na rok 2026 schválené a zaznamenané v informačnom systéme MF SR (RISSAM) tieto obce: Bellova Ves (DS), Oľšavka (SN), Lažany (PO), Vydrník (PP), Kežmarok (KK), Rankovce (KS), Koš (PD), Visolaje (PU).

⁸⁰ Rozpočty týchto obcí neboli k 10. augustu 2026 dostupné v informačnom systéme MF SR ani na webových sídlach príslušných obcí: Bátorove Kosihy (KN), Varhaňovce (PO), Šuľa (VK), Brezovec (SN).

Vo februári 2026 preto skupina poslancov NR SR požiadala Ústavný súd SR o výklad príslušných ustanovení ústavného zákona. Ústavný súd SR podanie poslancov prijal a v náleze⁸¹ zo 17. júna 2026 rozhodol, že v prípade, keď dôjde k prekročeniu úrovne hrubého dlhu, s ktorým ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti spája aj požiadanie Národnej rady SR o vyslovenie dôvery vláde SR, túto žiadosť musí vláda podať bez zbytočného odkladu (Box 2).

Vláda doručila žiadosť Národnej rade SR 17. júna 2026, teda v deň rozhodnutia Ústavného súdu SR. Národná rada SR jej 18. júna 2026 vyslovila dôveru 78 hlasmi; proti hlasovalo 54 poslancov.

Podľa názoru Rady má tento mechanizmus umožniť parlamentu posúdiť dovtedy prijaté ozdravné opatrenia, ako aj realistikosť a dostatočnosť plánu ďalšieho znižovania dlhu⁸². Vyslovením dôvery tak Národná rada SR preberá politickú spoluzodpovednosť za stav verejných financií a za plán riešenia nadmerného zadlženia.

Vláda teda žiadosť o vyslovenie dôvery napokon podala, urobila tak však takmer sedem mesiacov po vzniku tejto povinnosti a až po rozhodnutí Ústavného súdu SR. **Požiadavka podať žiadosť bez zbytočného odkladu nebola splnená.**

Box 2: Nález Ústavného súdu SR k povinnosti vlády požiadať NR SR o vyslovenie dôvery

Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom zo 17. júna 2026, sp. zn. PL. ÚS 6/2026-41 podal výklad čl. 12 ods. 7 a čl. 13 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti. Nález sa týka **povinnosti vlády požiadať Národnú radu SR o vyslovenie dôvery pri dosiahnutí najvyššieho sankčného pásma dlhovej brzdy**.

Ústavný súd objasnil vznik tejto povinnosti, lehotu a postup pri jej plnení, ako aj podmienky jej opakovaného vzniku:

- Povinnosť požiadať o vyslovenie dôvery môže vzniknúť len vláde, ktorá už získala dôveru Národnej rady SR a stále sa o ňu opiera. Nevzťahuje sa teda na vládu, ktorá bola odvolaná po strate dôvery, na vládu, ktorá je v demisii ani na novovymenovanú vládu pred prvým hlasovaním o dôvere (bod 31 nálezu).
- Ústavný súd zároveň určil spôsob počítania 24-mesačnej únikovej klauzuly podľa čl. 12 ods. 9 ústavného zákona. Tá začína plynúť prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom Národná rada SR schválila programové vyhlásenie vlády a vyslovila jej dôveru. Keďže tentokrát k tomu došlo 21. novembra 2023, výnimka začala plynúť 22. novembra 2023 a skončila uplynutím 22. novembra 2025. Povinnosť vlády požiadať o vyslovenie dôvery sa preto začala uplatňovať 23. novembra 2025 (bod 33 nálezu).
- Ak vláda na základe aktuálneho údajov zverejneného Eurostatom zistí, že dlh verejnej správy prekročil príslušnú hranicu definovanú ústavným zákonom, musí požiadať Národnú radu SR o vyslovenie dôvery bez zbytočného odkladu. To znamená, že musí okamžite začať aktívne konať smerom k podaniu žiadosti bez prvkov neodôvodnenej nečinnosti. Na túto situáciu sa nevzťahuje 30-dňová lehota podľa čl. 113 Ústavy SR. Ak by vláda podala žiadosť až tridsiaty deň po vzniku povinnosti, nekonala by bez zbytočného odkladu (bod 38 nálezu).
- Podaním žiadosti vzniká Národnej rade SR povinnosť prerokovať ju a rozhodnúť o nej bez zbytočného odkladu. Poslanci pritom musia dostať priestor na diskusiu a posúdenie, či vláde potvrdia mandát na

⁸¹ Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z dňa 17. júna 2026 sp. zn. PL. ÚS 6/2026.

⁸² Hlasovaniu o vyslovení dôvery vláde mala v NR SR predchádzať vecná diskusia o dostatočnosti dovtedy prijatých opatrení, ako aj o realistikosti plánu ďalších krokov na zníženie dlhu. Vyslovením dôvery totiž parlament preberá politickú spoluzodpovednosť za stav verejných financií. Vláda však spolu so žiadosťou o vyslovenie dôvery nepredložila dôveryhodný a konkrétny plán na zníženie nadmerného zadlženia. Poslanci navyše skrátili rozpravu, čím výrazne obmedzili priestor na vecnú diskusiu o stave verejných financií a opatreniach potrebných na zníženie dlhu Slovenska.

ďalší výkon jej politiky (bod 42 nálezu). Ústavný súd tým preventívne zabránil obchádzaniu ústavného zákona spôsobom, že vláda by síce požiadala o dôveru, ale následne by prostredníctvom „svojej“ parlamentnej väčšiny odsúdila rokovanie a hlasovanie v národnej rade.

- Povinnosť požiadať o vyslovenie dôvery nie je jednorazová. Ak výška dlhu zverejnená Eurostatom v jarnej notifikácii za predchádzajúci rok dosahuje príslušnú hranicu dlhu, vláda musí požiadať o dôveru aj vtedy, ak už o ňu z dôvodu nadmerného dlhu žiadala v minulosti. Ak sa rovnaký stav potvrdí aj v jesennej notifikácii, nová povinnosť už v rámci toho istého kalendárneho roka nevznikne, keďže podľa Ústavného súdu je dostatočné žiadať o dôveru s periodicitou raz ročne. Ak však dlh dosiahne príslušnú hranicu prvýkrát až podľa jesennej notifikácie, vláda musí požiadať o dôveru bezodkladne po jej zverejnení. Táto povinnosť teda môže vzniknúť najviac raz za kalendárny rok (bod 44 nálezu).

Ústavný súd tiež potvrdil, že **únikové klauzuly podľa čl. 12 ods. 9 až 11** sa uplatňujú aj v prechodnom režime podľa čl. 13, t. j. aj v období, keď sa hranice sankčných pásiem znižujú každoročne o 1 p. b. HDP (bod 32 nálezu).

V bode 34 nálezu zároveň bližšie vysvetlil **účel 36-mesačnej výnimky** z povinnosti uplatňovať sankcie vyplývajúce z prekročenia tretieho, štvrtého a piateho sankčného pásma ústavného zákona. Výnimka sa uplatní v prípade hospodárskej recesie (čl. 12 ods. 10 písm. a) ústavného zákona) alebo pri výnimočných a vopred nepredvídateľných výdavkoch (čl. 12 ods. 10 písm. b) ústavného zákona), na ktoré sa štát nemohol primerane pripraviť. V prípade výdavkov ide o situácie, keď Ministerstvo financií SR zistí, že vznikli mimoriadne výdavky na obnovu fungovania hospodárstva, napríklad v dôsledku finančnej alebo bankovej krízy, alebo výdavky na odstraňovanie následkov živelných pohrôm a prírodných katastrof. Súčasťou tejto výnimky sú aj výdavky vyplývajúce z plnenia medzinárodných zmlúv, avšak len vtedy, ak ide o konkrétne a právne záväzné povinnosti, ktorých nepĺnenie by predstavovalo porušenie presne identifikovateľného medzinárodného záväzku Slovenskej republiky.

Z nálezu Ústavného súdu (bod 44) možno tiež vyvodiť, že referenčným kritériom na uplatnenie **všetkých sankčných opatrení podľa čl. 5, 12 a 13** ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti je údaj Eurostatu o výške dlhu za predchádzajúci kalendárny rok, pričom spoločným cieľom týchto opatrení je zníženie dlhu. Hoci Ústavný súd posudzoval najmä povinnosť vlády požiadať NR SR o vyslovenie dôvery, systematické východiská jeho výkladu podporujú analogický záver aj pri ostatných sankciách: sankčný režim sa má aktivovať bez zbytočného odkladu po prvej relevantnej notifikácii Eurostatu (spravidla ide o jarnú notifikáciu) a to iba raz do roka (ak sa údaj o dlhu potvrdí v jesennej notifikácii, k opakovanému uplatneniu sankcie už nedôjde). Znamená to okrem iného, že vláda má povinnosť predložiť NR SR návrh opatrení na zníženie dlhu bez zbytočného odkladu po zverejnení výšky dlhu, ak sa nachádza v príslušnom sankčnom pásme.

Hodnotenie za rok 2025

Eurostat v apríli 2026 zverejnil⁸³, že hrubý dlh verejnej správy v pomere k HDP dosiahol ku koncu roka 2025 úroveň 61,4 %. **Dlh tak zostal v najvyššom, piatom sankčnom pásme ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti**, ktorého hranica v roku 2025 začínala na úrovni 52 % HDP⁸⁴. K definitívnemu potvrdeniu dosiahnutej úrovne dlhu dôjde v októbri 2026, pričom splnenie niektorých sankcií bude možné vyhodnotiť až po skončení roku 2026.

Opatrenia dlhovej brzdy sa uplatňujú kumulatívne, počnúc sankciami vyplývajúcimi z prekročenia druhého pásma až po najvyššie sankčné pásmo. **Pri dosiahnutej výške verejného dlhu za rok 2025 sa preto posudzuje plnenie povinností vyplývajúcich zo všetkých piatich sankčných pásiem ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti.**

⁸³ Eurostat dňa 22. apríla 2026 [zverejnil](#) výšku dlhu a salda verejnej správy členských štátov Európskej únie za rok 2025 v rámci jarnej notifikácie.

⁸⁴ Hranice sankčných pásiem dlhovej brzdy sa v roku 2025 pohybovali v rozmedzí 42 % až 52 % HDP.

Podľa RRZ nenastali skutočnosti, ktoré by odôvodňovali uplatnenie niektorej z výnimiek, tzv. únikových klauzúl, podľa čl. 12 ods. 9 až 11 ústavného zákona (Box 3). Pri hodnotení preto vychádza z toho, že žiadna z výnimiek sa neuplatňuje.

Box 3: Posúdenie podmienok uplatnenia 36-mesačnej výnimky z dlhovej brzdy

Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti v čl. 12 ods. 10 písm. b) ustanovuje 36-mesačnú výnimku z plnenia sankcií tretieho, štvrtého a piateho sankčného pásma ústavného zákona, ak: „**ministerstvo financií zistí, že výdavky z verejných prostriedkov spojené s obnovením fungovania bankového sektora postihnutého finančnou krízou, výdavky z verejných prostriedkov súvisiace s odstraňovaním následkov živelných pohrôm a prírodných katastrof, ktoré zasiahli územie Slovenskej republiky a výdavky z verejných prostriedkov vyplývajúce z plnenia medzinárodných zmlúv presiahli v úhrne 3 % hrubého domáceho produktu.**“ Ak by boli podmienky výnimky splnené, vláda by nemusela predložiť návrh rozpočtu verejnej správy na rok 2027 bez schodku a samosprávy by nemuseli schváliť vyrovnané alebo prebytkové rozpočty s medziročne nerastúcimi výdavkami.

Verejná diskusia

Predseda vlády 21. mája 2026 prvýkrát verejne [uviedol](#), že vláda nebude pripravovať návrh rozpočtu verejnej správy na rok 2027 bez schodku. Odôvodnil to tým, že výdavky vyplývajúce z plnenia medzinárodných zmlúv presiahli 3 % HDP. Svoju argumentáciu pravdepodobne opieral o vyššie opísanú únikovú klauzulu.

V ten istý deň Štatistický úrad SR vydal [tlačovú správu](#), ktorá sa primárne týkala európskej národnej únikovej doložky na obranné výdavky a metodického usmernenia Eurostatu. V rámci nej zverejnil aj vetu: „Ako vyplýva z plnenia medzinárodných zmlúv, výdavky na obranu spolu s odvodom SR do rozpočtu EÚ, s príspevkami do medzinárodných organizácií vrátane spolufinancovania k prostriedkom EÚ v úhrne za rok 2025 presiahli 3 % HDP.“

Zverejnený údaj ŠÚ SR zahŕňa celkové verejné výdavky Slovenska na obranu, celkový odvod Slovenska do rozpočtu EÚ, výdavky Slovenska na spolufinancovanie k prostriedkom EÚ a všetky príspevky Slovenska do medzinárodných organizácií. Ide o výdavky, ktoré Slovensko pravidelne každoročne vynakladá, pričom v dôsledku zvýšených dodávok vojenskej techniky v roku 2025 ich suma prekročila uvedenú hodnotu.

Predseda vlády sa 26. mája 2026 na sneme ZMOS na údaj ŠÚ SR [výslovne odvolal](#) a zopakoval, že vláda ani samosprávy podľa jeho názoru nebudú pri schvaľovaní rozpočtov obmedzené sankciami dlhovej brzdy.

Tieto vyjadrenia otvorili otázku, podľa akých pravidiel majú samosprávy pripravovať rozpočty na rok 2027. Organizácie združujúce obce a samosprávne kraje preto požiadali MF SR o usmernenie. Predseda ZMOS požiadal MF SR, aby písomne potvrdilo, že našlo „právnu kľučku“ a samosprávy nebudú sankcionované. Bez uplatnenia výnimky sú totiž vzhľadom na výšku dlhu povinné schváliť na rok 2027 vyrovnané alebo prebytkové rozpočty s medziročne nerastúcimi výdavkami.

Podľa informácie od ZMOS MF SR vo svojej odpovedi uviedlo, že ústavný zákon „neupravuje spôsob, akým má MF SR formalizovať a zverejniť zistenie o splnení podmienok aktivácie 36-mesačnej výnimky. MF SR sa podľa odpovede touto problematikou zaoberá a bude informovať subjekty územnej samosprávy v súvislosti s prípravou rozpočtov na roky 2027 až 2029 bez uplatnenia najprísnejších sankcií ústavného zákona.“

Dostupné zdroje výkladu

[Dôvodová správa](#) k ústavnému zákonu spája 36-mesačnú výnimku so „zvýšenými výdavkami štátu“ vyvolanými finančnou krízou, živelnými pohromami alebo plnením medzinárodných zmlúv. Naznačuje tým, že účelom výnimky je reagovať na mimoriadne zvýšenie výdavkov, nie na pravidelné a vopred predvídateľné platby.

Významným interpretačným východiskom je aj [nález Ústavného súdu SR](#) sp. zn. PL. ÚS 6/2026⁸⁵. Podľa Ústavného súdu má výnimka podľa čl. 12 ods. 10 písm. b) vytvoriť priestor na financovanie okolností, ktoré

⁸⁵ Predmetom záväzného výkladu boli čl. 12 ods. 7 a čl. 13 ústavného zákona, Ústavný súd sa však v odôvodnení nálezu zaoberal aj účelom únikových klauzúl podľa čl. 12 ods. 9 až 11.

nastali náhle a neočakávane a na ktoré sa štát nemohol pripraviť⁸⁶. Pri výdavkoch vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv musí ísť o konkrétny medzinárodnoprávny záväzok, ktorého nesplnenie by predstavovalo porušenie medzinárodnej zmluvy.

Z uvedeného RRZ vyvodzuje, že nestačí všeobecný odkaz na členstvo v medzinárodnej organizácii ani na politické deklarácie alebo medzinárodne dohodnuté ciele, ktoré nemajú povahu konkrétnej právne záväznej povinnosti. Za mimoriadny výdavok by bolo možné považovať napríklad náhle vzniknutú povinnosť doplniť významný objem zdrojov do Európskeho mechanizmu pre stabilitu v dôsledku neočakávanej krízy. Naopak, odvod do rozpočtu EÚ, pravidelné členské príspevky alebo bežné spolufinancovanie prostriedkov EÚ sú predvídateľné a možno ich vopred zahrnúť do rozpočtu. Podobne členstvo v NATO nedáva dôvod zahrnúť úplne všetky výdavky na obranu pod medzinárodné záväzky. Slovensko by vynakladalo výdavky na obranu aj keby sme neboli členmi NATO a samotná zmluva o NATO nestanovuje konkrétnu požiadavku na výdavky.

Stanovisko RRZ

RRZ už 21. mája 2026 vo svojom [stanovisku](#) uviedla, že nemá k dispozícii informácie, ktoré by číselne podporovali prezentovaný právny názor predsedu vlády. Údaj ŠÚ SR nepovažuje za relevantný podklad na aktiváciu výnimky, pretože zachytáva celkové výdavky a nevyčísľuje ich mimoriadny dodatočný vplyv oproti štandardnému stavu. Za problematické považuje najmä započítanie pravidelného odvodu do rozpočtu EÚ a spolufinancovania fondov EÚ, ako aj celkových výdavkov na obranu.

Po zverejnení nálezu Ústavného súdu RRZ v [stanovisku z 8. júla 2026](#) zdôraznila, že výnimku možno pri plnení medzinárodných zmlúv uplatniť iba na náhle a neočakávané požiadavky vyplývajúce z konkrétneho právne záväzného ustanovenia medzinárodnej zmluvy. Pravidelné a vopred predvídateľné výdavky túto podmienku nespĺňajú⁸⁷.

Na základe doteraz zverejnených informácií RRZ nepovažuje splnenie podmienok 36-mesačnej výnimky podľa čl. 12 ods. 10 písm. b) za preukázané. Súčet celkových pravidelných výdavkov uvedený ŠÚ SR nepreukazuje vznik mimoriadnych dodatočných výdavkov vyplývajúcich z konkrétnych medzinárodnoprávných záväzkov. Podľa RRZ preto nie je dôvod túto výnimku uplatniť a povinnosti vyplývajúce z tretieho, štvrtého a piateho sankčného pásma sa naďalej uplatňujú.

Aj samotné konanie vlády, na rozdiel od ústnych deklarácií, potvrdzuje, že vláda si je vedomá platnosti sankcií podľa tretieho až piateho pásma dlhovej brzdy – na ich splnenie vláda požiadala Národnú radu SR o vyslovenie dôvery dňa 17. júna 2026.

Počas roka 2026 sa preto uplatňujú tieto sankcie:

- *Vláda predloží na rokovanie Národnej rady SR návrh opatrení, ktorými navrhuje zabezpečiť zníženie dlhu.*

Návrh opatrení nebol zatiaľ predložený. RRZ aj vzhľadom na odôvodnenie Ústavného súdu (Box 2, posledný odsek) zastáva názor, že vláda tak mala urobiť bez zbytočného odkladu po zverejnení výšky dlhu za rok 2025 v apríli 2026⁸⁸.

Pojem „bez zbytočného odkladu“ umožňuje rozlišovať medzi predložením žiadosti o vyslovenie dôvery, ktoré je z administratívneho hľadiska pomerne jednoduchým úkonom, a prípravou

⁸⁶ Ústavný súd uvádza, že účelom výnimky je presvedčenie, „že by nebolo spravodlivé limitovať úvahu vlády ako vrcholného orgánu výkonnej moci v situácii, keď je z dôvodu najčastejšie externých vplyvov dôležité chrániť iné ústavné hodnoty, a to napríklad život či zdravie.“ Zároveň však prizvukuje, že podstatou výnimiek je „vytvoriť priestor na výdavky z verejných prostriedkov pre okolnosti, ktoré nastali náhle, neočakávane a nebolo možné sa na ne pripraviť.“

⁸⁷ Napríklad prípadná požiadavka Európskeho finančného mechanizmu na niekoľkomiliardové doplnenie zazmluvnených zdrojov môže byť náhla (v dôsledku neočakávanej finančnej krízy v inej krajine eurozóny). Naopak, príspevok Slovenska do rozpočtu EÚ nie je náhlým a neočakávaným – po dvadsiatich rokoch členstva v EÚ ho vieme s veľkou mierou istoty rozpočtovať na niekoľko rokov dopredu, a teda je pomerne jednoduché sa na tieto platby vopred pripraviť.

⁸⁸ V minulosti MF SR predkladalo na rokovanie NR SR samostatný dokument s názvom *Zdôvodnenie výšky hrubého dlhu SR a návrh opatrení na jeho zníženie*. Naposledy k tomu došlo v júli 2024 za rok 2023.

primeraných opatrení na zníženie dlhu. Ich vypracovanie by malo byť sprevádzané diskusiou s odbornou verejnosťou a sociálnymi partnermi, ako aj medzirezortným pripomienkovým konaním. Ak vláda tieto kroky vykonáva riadne a v dobrej viere, požiadavka na predloženie opatrení bez zbytočného odkladu môže byť splnená.

Pri posudzovaní splnenia tejto požiadavky je však potrebné zohľadniť aj to, že vývoj verejného dlhu a jeho predpokladaná výška by pre ministerstvo financií ani vládu spravidla nemali predstavovať novú alebo nepredvídateľnú skutočnosť. Zverejnenie výšky dlhu je predovšetkým formálnym okamihom, s ktorým sa spája uplatnenie príslušných sankcií dlhovej brzdy. Od vlády preto možno racionálne očakávať, že s prípravou potrebných opatrení začne primerane už na základe priebežných údajov a po zverejnení výšky dlhu bude môcť konať bez zbytočného odkladu.

Kedže vláda návrh opatrení nepredložila ani do dátumu uzávierky tejto správy, **táto požiadavka nebola splnená.**

- *Platy členov vlády sa znížia na úroveň v predchádzajúcom rozpočtovom roku, ak ich platy v predchádzajúcom rozpočtovom roku boli nižšie.*

Platy členov vlády zostali aj v roku 2026 zachované na úrovni z 1. mája 2022, resp. roku 2021. Vláda si však 6. februára 2024 [uznesením č. 73](#) schválila niekoľkonásobné zvýšenie paušálnych náhrad. Kedže paušálne náhrady nie sú súčasťou platu členov vlády⁸⁹, z formálneho hľadiska nedošlo k porušeniu sankcie. Ich zvýšenie však obišlo účel sankcie, ktorým je vyvodenie zodpovednosti voči orgánom a subjektom podieľajúcim sa na vzniku vysokej zadlženosti verejnej správy⁹⁰. **Táto požiadavka sa priebežne formálne plní.**

- *Ministerstvo financií SR zaviazne 3 % zo zákonom stanovených výdavkov štátneho rozpočtu.*

Pomer hrubého dlhu verejnej správy k HDP je od roku 2020 nepretržite v piatom sankčnom pásme dlhovej brzdy. Ministerstvo financií po uplynutí 24-mesačnej výnimky z uplatňovania tejto sankcie v máji 2023 zaviazalo 3 % výdavkov štátneho rozpočtu⁹¹. Pokiaľ sa úroveň hrubého dlhu verejnej správy neznižuje pod hranicu tretieho sankčného pásma dlhovej brzdy a následne ju opätovne neprekročí, ministerstvo financií nie je povinné znovu viazať 3 % výdavkov štátneho rozpočtu⁹². **Táto sankcia sa neuplatňuje.**

⁸⁹ Paušálne náhrady (§ 14 zákona č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov) nemožno vzťahovať pod pojem plat, keďže formálne slúžia na pokrytie nákladov spojených s výkonom funkcie.

⁹⁰ Dôvodová správa k ústavnému zákonu o rozpočtovej zodpovednosti všeobecne o sankciách dlhovej brzdy uvádza nasledovné: „Vychádza sa pritom z princípu vyvodenia zodpovednosti voči orgánom a subjektom, ktoré sa podieľali na vzniku vysokej hladiny zadlženia Slovenskej republiky.“

⁹¹ Ministerstvo financií zaviazalo prostriedky, ktoré nemajú vplyv na saldo verejnej správy alebo na zníženie dlhu.

⁹² Viazanie výdavkov RRZ vníma ako okamžitú sankciu pri prvom prekročení tretieho sankčného pásma dlhovej brzdy. K opätovnému viazaniu by došlo až po poklese dlhu pod túto hranicu a následnom opätovnom prekročení tejto hranice po ukončení prípadných výnimiek z uplatňovania sankcií dlhovej brzdy. V čase, keď platí 24-mesačná výnimka z uplatňovania niektorých sankcií dlhovej brzdy, vláda a parlament by mali realizovať opatrenia vedúce k zníženiu dlhu, t. j. pripravovať a realizovať rozpočty v súlade s touto požiadavkou a dodatočné viazanie výdavkov tak už podľa RRZ nie je potrebné. Rozpočet by už mal byť zostavený ako konsolidačný namiesto toho, aby sa konsolidácia realizovala v priebehu roka povinným viazaním výdavkov, čo je aj z hľadiska kvality a trvácnosti prijatých opatrení vhodnejšie.

- *Zároveň nie je možné poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a rezervy vlády.*

Ide o dve rezervy, ktoré sa tvoria každý rok v štátnom rozpočte. V zákone o štátnom rozpočte na rok 2026 však neboli výdavky na rezervu vlády a rezervu predsedu vlády rozpočtované⁹³. O použití prostriedkov z rezerv povinne priebežne informuje ministerstvo financií, resp. úrad vlády. Po ukončení roka sú tieto informácie súčasťou štátneho záverečného účtu. Splnenie tejto sankcie bude možné vyhodnotiť až po skončení roku 2026, resp. po ukončení platnosti sankcie. **Táto požiadavka sa priebežne plní.**

- *Vláda nesmie predložiť na rokovanie Národnej rady SR návrh rozpočtu verejnej správy na rok 2027, ktorý obsahuje medziročný nominálny rast konsolidovaných výdavkov v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2026.*

Vláda je povinná predložiť návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2027 až 2029 do Národnej rady SR do 15. októbra 2026, ak Národná rada SR nerozhodne inak. Národná rada SR schvaľuje zákon o štátnom rozpočte na rok 2027 a návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2027 až 2029 berie na vedomie. Pri rozhodovaní o štátnom rozpočte má Národná rada SR zohľadniť aj čl. 55a Ústavy SR a ciele ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti, najmä ochranu dlhodobej udržateľnosti verejných financií. **Keďže návrh rozpočtu nebol k dátumu uzávierky správy predložený, splnenie tejto požiadavky zatiaľ nemožno vyhodnotiť.**

- *Samosprávy sú povinné schváliť rozpočet na rok 2027 s výdavkami maximálne vo výške rozpočtovaných výdavkov v roku 2026.*

Samosprávy si môžu schváliť rozpočet na nadchádzajúci rozpočtový rok do 31. decembra bežného roka⁹⁴. Znenie ústavného zákona pri schvaľovaní rozpočtu uplatňuje prísnejšie pravidlá pre územnú samosprávu než pre vládu a parlament. V prípade rozpočtu samospráv sa vyžaduje, aby schválený rozpočet v každom momente spĺňal požiadavky ústavného zákona. **Splnenie tejto požiadavky zatiaľ nemožno vyhodnotiť.**

- *Vláda nemôže predložiť Národnej rade SR návrh rozpočtu verejnej správy na rok 2027 s rozpočtovým schodkom.*

Vláda je povinná predložiť návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2027 až 2029 do Národnej rady SR do 15. októbra 2026, ak Národná rada SR nerozhodne inak. Národná rada SR schvaľuje zákon o štátnom rozpočte na rok 2027 a návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2027 až 2029 berie na vedomie. Pri rozhodovaní o štátnom rozpočte má Národná rada SR zohľadniť aj čl. 55a Ústavy SR a ciele ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti, najmä ochranu dlhodobej udržateľnosti verejných financií. **Keďže návrh rozpočtu nebol k dátumu uzávierky správy predložený, splnenie tejto požiadavky zatiaľ nemožno vyhodnotiť.**

⁹³ MF SR pri príprave rozpočtu verejnej správy na rok 2026 až 2028 [zohľadnilo](#) príslušné sankcie a rozpočtovalo nulové výdavky v rezerve vlády a rezerve predsedu vlády.

⁹⁴ V prípade neschválenia rozpočtu do tohto termínu by sa na ich rozpočty vzťahovalo rozpočtové provizórium. Neschválenie rozpočtu samospráv do konca roku 2026 a fungovanie v rozpočtovom provizóriu by nezbavovalo samosprávu povinnosti dodržať požiadavky ústavného zákona.

- Samosprávy sú zároveň povinné schváliť na rok 2027 len vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet⁹⁵.

Samosprávy si môžu schváliť rozpočet na nadchádzajúci rozpočtový rok do 31. decembra bežného roka. Znenie ústavného zákona pri schvaľovaní rozpočtu uplatňuje prísnejšie pravidlá pre územnú samosprávu než pre vládu a parlament. V prípade rozpočtu samospráv sa vyžaduje, aby schválený rozpočet v každom momente spĺňal požiadavky ústavného zákona. **Spĺnenie tejto požiadavky zatiaľ nemožno vyhodnotiť.**

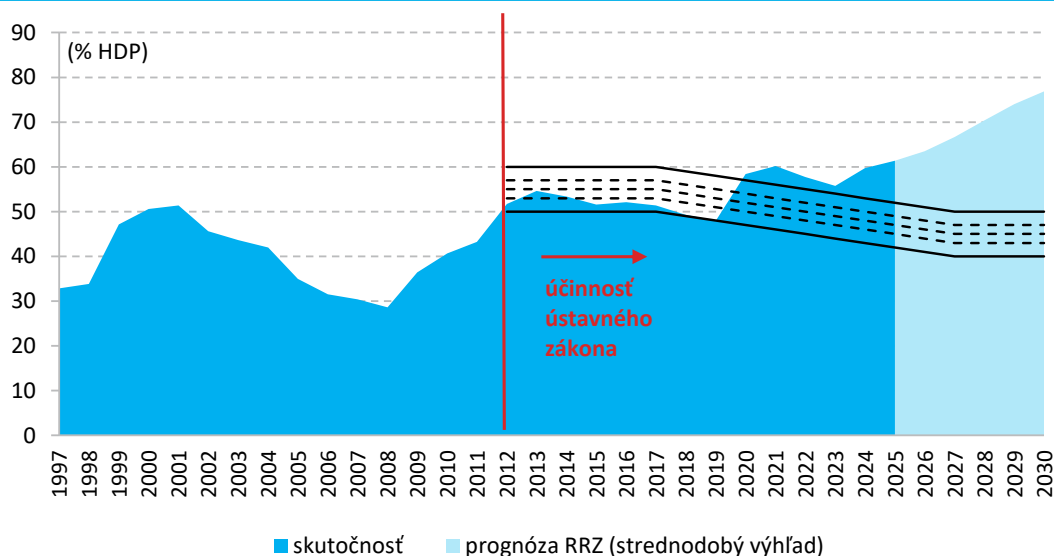
- Vláda požiada Národnú radu SR o vyslovenie dôvery.

Vláda 17. júna 2026 požiadala Národnú radu SR o vyslovenie dôvery a Národná rada SR jej 18. júna 2026 dôveru vyslovila. Táto povinnosť už nemôže vláde opätovne vzniknúť v roku 2026⁹⁶. **Táto požiadavka bola splnená.**

Výhľad vývoja dlhu

Dlhová brzda nadobudla účinnosť v roku 2012. V tom istom roku dlh v pomere k HDP dosiahol 51,7 % a prvýkrát sa dostal nad hranicu sankčných pásiem dlhovej brzdy. **Od nadobudnutia účinnosti zákona hrubý dlh verejnej správy nikdy neklesol pod jeho prvé sankčné pásmo. V súčasnosti je dlh už šiesty rok po sebe v najvyššom sankčnom pásme (Graf 4).**

Graf 4: Vývoj dlhu a hraníc stanovených zákonom o rozpočtovej zodpovednosti

Pozn.: V rokoch 2026 až 2030 ide o prognózu RRZ zo strednodobého výhľadu z júla 2026.

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR, RRZ

Počas pokrízových rokov 2024 a 2025 došlo k zvýšeniu hrubého dlhu o 5,6 p. b. z 55,8 % HDP na konci roka 2023 na 61,4 % HDP na konci roka 2025. Vývoj slovenských verejných financií v tomto období bol

⁹⁵ Povinnosť schváliť vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet sa vzťahuje len na bežný a kapitálový rozpočet a nezahŕňa finančné operácie.

⁹⁶ Podľa [nálezu](#) Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 6/2026 môže povinnosť vlády požiadať o vyslovenie dôvery vzniknúť najviac raz za kalendárny rok.

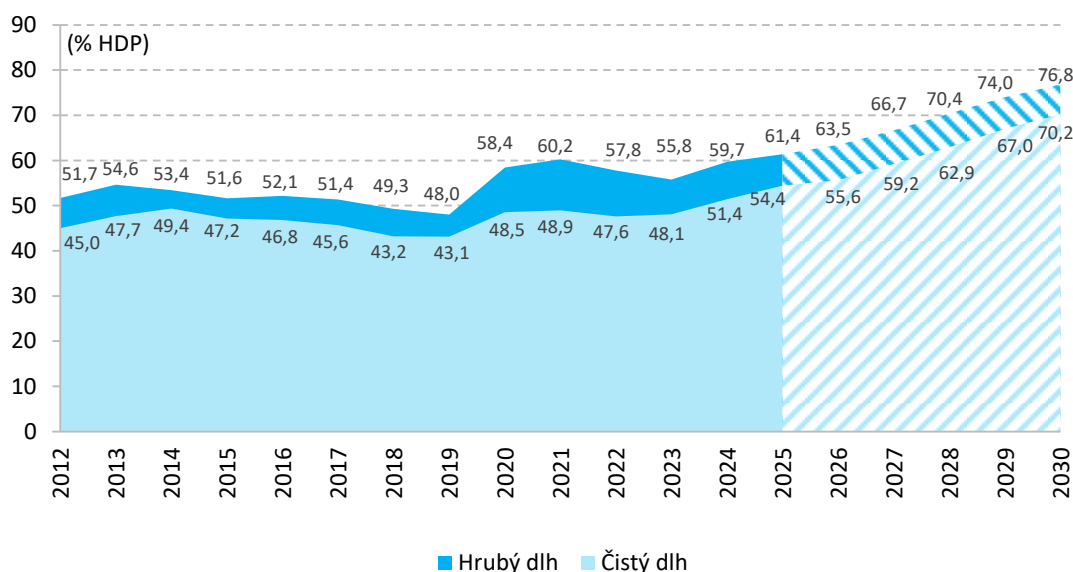
ovplyvnený najmä nepriaznivým hospodárením vlády prostredníctvom primárneho salda, ktoré prispelo k nárastu hrubého dlhu o 6,8 p. b. HDP.

Rastovo-úrokový diferenciál (tzv. efekt snehovej gule) medzi rokmi 2024 až 2025 prispel k zníženiu dlhu o 2,7 p. b. HDP:

- k rastu hrubého dlhu prispeli úrokové náklady na obsluhu verejného dlhu kumulatívnym príspevkom 3 p. b. HDP. Ich vplyv na dynamiku dlhu bude naďalej postupne narastať s refinancovaním staršieho dlhu za vyššie úrokové sadzby.
- Naopak, k poklesu dlhu prispel vplyv inflácie prostredníctvom efektu menovateľa, a to príspevkom 4,2 p. b. HDP. Keďže rast cenovej hladiny v rokoch 2024 a 2025 už nedosahoval dvojciferné úrovne z rokov 2022 až 2023, efekt tzv. „odinflovania“ dlhu bol výrazne slabší.
- Reálny hospodársky rast (t. j. očistený o vplyv inflácie) v rokoch 2024 a 2025 prispel k poklesu zadĺženia relatívne mierne, a to príspevkom 1,5 p. b. HDP.

Ostatné faktory, teda zosúladenie deficitu a dlhu (tzv. stock-flow adjustment) vrátane vývoja hotovostnej rezervy, prispeli k nárastu dlhu spolu o 1,6 p. b. HDP.

Graf 5: Vývoj úrovne hrubého a čistého dlhu

Pozn.: V rokoch 2026 až 2030 ide o prognózu RRZ zo strednodobého výhľadu z júla 2026.

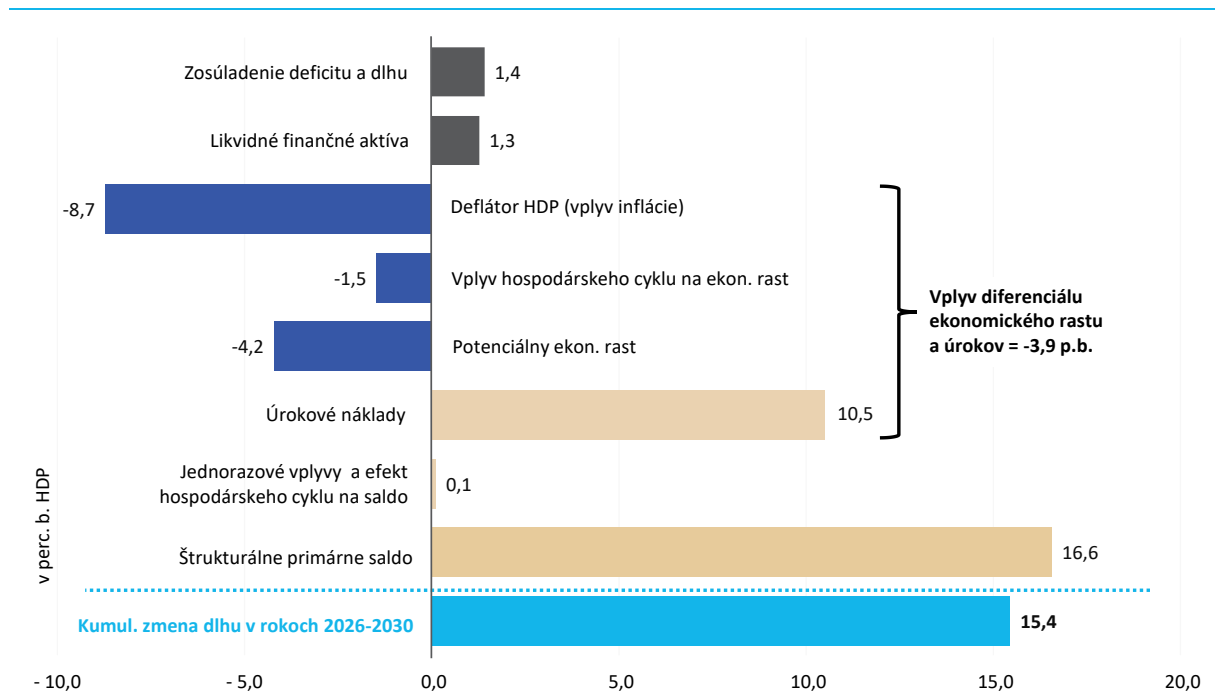
Zdroj: ŠÚ SR, MF SR, RRZ

RRZ odhaduje⁹⁷, že bez prijatia dodatočných konsolidačných opatrení bude dlh v strednodobom horizonte prudko stúpať a do roku 2030 sa vyšplhá až na 76,8 % HDP (priame porovnanie s prognózou vlády z apríla 2026 nie je možné, keďže zverejnila iba odhad za predpokladu splnenia rozpočtových cieľov, viac v Boxe 4). V takomto scenári by sa výška čistého dlhu na konci roka 2030 dostala na úroveň 70,2 % HDP.

⁹⁷ RRZ, [Strednodobý semafor](#), júl 2026.

Úroveň hrubého dlhu sa bude počas celého obdobia v strednodobom horizonte do roku 2030 nachádzať v najvyššom (piatom) sankčnom pásme dlhovej brzdy. Keďže hranica tohto pásma bude postupne klesať do roku 2027, rozdiel medzi predpokladanou úrovňou hrubého dlhu a horným limitom dlhu sa do roku 2030 ešte prehĺbi – kým v roku 2025 dlh prevyšoval hranicu najvyššieho sankčného pásma o 9,4 p. b. HDP, v roku 2030 sa táto medzera môže zväčšiť až na 26,8 p. b. HDP.

Graf 6: Kumulatívne príspevky vybraných faktorov k zmene dlhu v rokoch 2026 – 2030

Pozn.: V rokoch 2026 až 2030 ide o prognózu RRZ zo strednodobého výhľadu z júla 2026.

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR, RRZ

RRZ predpokladá, že v strednodobom horizonte rokov 2026 až 2030 sa hrubý dlh, bez prijatia dodatočných konsolidačných opatrení, kumulatívne zvýši o 15,4 p. b., a to z úrovne 61,4 % HDP na konci roka 2025 na 76,8 % HDP v roku 2030⁹⁸.

Hlavným faktorom, ktorý bude v nadchádzajúcich rokoch tlačiť úroveň zadlženia nahor, je hospodárenie vlády vyjadrené **vysokým štrukturálnym deficitom (príspevok 16,6 p. b.)**. Absencia dodatočných konsolidačných opatrení v súčasnosti predstavuje najvýznamnejšie riziko z hľadiska dlhodobej udržateľnosti verejných financií.

Efekt tzv. snehovej gule, t. j. kombinovaný vplyv ekonomického rastu a úrokových sadzieb, prispieje k poklesu dlhu len o 3,9 p. b.:

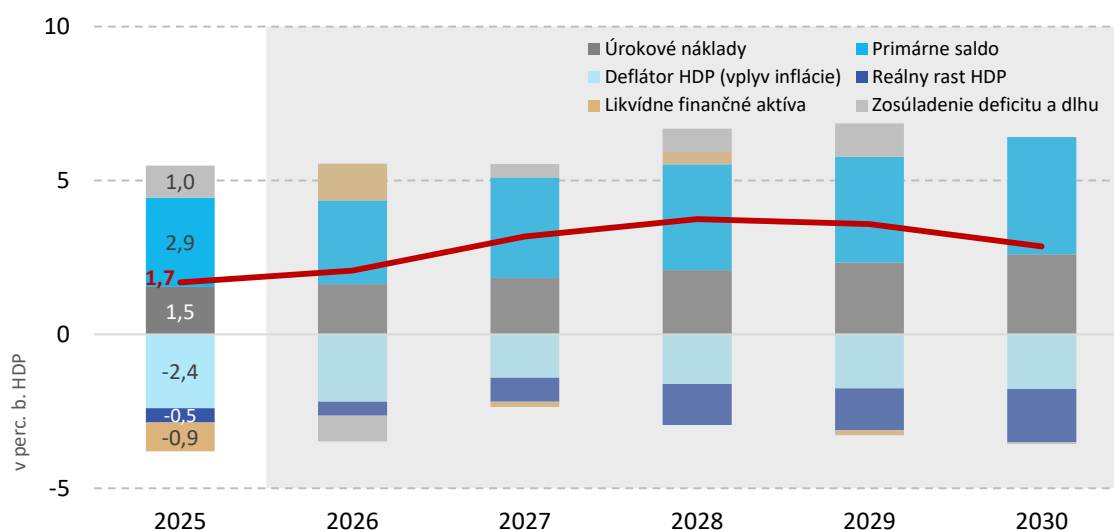
- Aj keď RRZ očakáva, že na konci roka 2026 bude miera spotrebiteľskej inflácie na úrovni 3,9 %, teda výrazne nad 2% cieľom ECB, v zvyšnej časti strednodobého horizontu až do roku 2030 sa predpokladá jej konvergencia k 2,5 %. To znamená, že vplyv inflácie na znižovanie pomeru

⁹⁸ Porovnanie s aktuálnym odhadom MF SR nie je možné, keďže MF SR nezverejnila aktualizovaný strednodobý výhľad, iba odhad za predpokladu splnenia rozpočtových cieľov, viac v Boxe 4.

hrubého dlhu k HDP už nebude taký výrazný, ako sa v súčasnosti predpokladá na rok 2026. V období 2026 až 2030 tak inflácia prispeje prostredníctvom efektu menovateľa k poklesu dlhu o 8,7 p. b. HDP.

- Reálny ekonomický rast, oslabený negatívnymi vyhlídkami pod vplyvom domácich a externých faktorov, prispeje k zníženiu dlhu len o 5,7 p. b. HDP.
- Vyššie úrokové sadzby budú postupne každým rokom zvyšovať tlak úrokových nákladov na rast dlhu, pričom ich kumulatívny príspevok k nárastu dosiahne v strednodobom horizonte až 10,5 p. b. HDP. Pritom časť dlhu je naďalej úročená nízkymi sadzbami z obdobia do roku 2022 a plný efekt aktuálne vyšších úrokových nákladov sa prejaví až po roku 2030.

Graf 7: Medziročné príspevky vybraných faktorov k zmene dlhu v rokoch 2025 – 2030

Pozn.: V rokoch 2026 až 2030 ide o prognózu RRZ zo strednodobého výhľadu z júla 2026.

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR, RRZ

Box 4: Vývoj dlhu podľa Výročnej správy o pokroku Slovenskej republiky 2026

Vláda v roku 2026 predpokladá vo Výročnej správe o pokroku Slovenskej republiky 2026 deficit verejnej správy vo výške 4,3 % HDP. V prípade prognózy hrubého dlhu vláda na konci roka 2026 očakáva medziročný nárast dlhu o 1,9 percentuálneho bodu z 61,4 % HDP na úroveň 63,3 % HDP.

Ak by vláda splnila svoje rozpočtové ciele a postupne stlačila deficit verejnej správy na 4,1 % HDP do roku 2028, hrubý dlh by sa podľa jej odhadu zvýšil na 66,2 % HDP. Do konca volebného obdobia sa vláde nepodará hrubý dlh stabilizovať, a teda naplniť cieľ z jej programového vyhlásenia. Rozdiel medzi úrovňou hrubého dlhu a hranicou najvyššieho sankčného pásma dlhovej brzdy prislúchajúcej k danému roku sa aj pri splnení rozpočtových cieľov bude postupne zväčšovať až do výšky 16,2 p. b. v roku 2028 (z 9,4 p. b. v roku 2025).

Tabuľka 4: Porovnanie aktuálnej prognózy MF SR s cieľmi vlády

(v % HDP)	2025	2026	2027	2028
Deficit VS (ciele vlády)	4,5*	4,3	4,2	4,1
Hrubý dlh (ciele vlády)	61,4*	63,3	65,1	66,2
Horný limit dlhovej brzdy	52	51	50	50

Pozn.: V rámci Výročnej správy o pokroku SR 2026 nebol uvedený aktuálny výhľad verejných financií, t. j. strednodobá prognóza MF SR za predpokladu nezmenených opatrení.

*Údaje za deficit a dlh v roku 2025 predstavujú notifikovanú skutočnosť z apríla 2026

Zdroj: MF SR, ŠÚ SR

3.2. Osobitné ustanovenia pre územnú samosprávu

Osobitné ustanovenia pre územnú samosprávu sa týkajú oddelenia zodpovednosti za platobnú schopnosť samosprávy od štátu, zabezpečenia financovania ich nových úloh zo strany štátu a uloženia pokuty pri prekročení limitu dlhu. Na účely získania podkladov pre hodnotenie ich plnenia RRZ listom oslovila Ministerstvo financií SR, Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS), Úniu miest Slovenska (ÚMS) a Združenie samosprávnych krajov (SK8). Ministerstvo financií poskytlo aj informácie o vyhodnotení uloženia pokút za roky 2023 a 2024, ako aj údaje, z ktorých vychádzalo pri identifikácii obcí, ktorých dlh prekročil zákonom stanovený limit za rok 2025.

Na základe získaných podkladov je možné konštatovať, že **štát sa v roku 2025 finančne nepodieľal na zabezpečení platobnej schopnosti samospráv, čo je v súlade s požiadavkou ústavného zákona zabezpečiť rozpočtovú disciplínu a jednoznačné určenie zodpovednosti samospráv za výkon svojich pôsobností**. Vláda počas roka 2025 neposkytla samosprávam nové návratné finančné výpomoci zo štátnych finančných aktív. Prostredníctvom účelových dotácií a čiastočného odpustenia skôr poskytnutých návratných finančných výpomocí však zlepšila ich finančnú pozíciu.

V rámci vyjednávania o kolektívnej zmluve vyššieho stupňa v štátnej službe a vo verejnej službe na roky 2025 a 2026 došlo k dohode, že štátnym zamestnancom a zamestnancom pri výkone práce vo verejnom záujme bude vo výplatnom termíne za máj 2025 vyplatená odmena v sume 800 eur.

Vláda dňa 28. mája 2025 prijala uznesenie [č. 291](#), ktorým poskytla obciam a samosprávnym krajom dotáciu z kapitoly Všeobecná pokladničná správa v objeme 95,4 mil. eur na pomoc obciam a samosprávnym krajom pri vyplatení odmien vo výške 800 eur zamestnancom v originálnych kompetenciách obcí a samosprávnych krajov v roku 2025⁹⁹.

Rovnakým uznesením vláda rozhodla o znížení štátnych finančných aktív o 12,4 mil. eur formou čiastočného odpustenia návratných finančných výpomocí vybraným samosprávam. Výpomoci boli pôvodne poskytnuté vyšším územným celkom na rekonštrukcie ciest, mostov a rozvoj cestnej infraštruktúry uznesením [č. 160](#) z 9. apríla 2019, [č. 352](#) z 3. júla 2019, [č. 474](#) z 15. júla 2020¹⁰⁰.

⁹⁹ Prostriedky boli obciam poskytnuté v zmysle § 3 ods. 1 písm. c) Výnosu Ministerstva financií SR z 9. decembra 2005 [č. 26825/2005-441](#) na základe údajov o počte úväzkov od ZMOS a ÚMS v objeme 82,3 mil. eur. Bratislavskému samosprávnemu kraju bol pridelený finančný doplatok v objeme 2,2 mil. eur, Nitrianskemu samosprávnemu kraju bol pridelený doplatok 3,4 mil. eur, Prešovskému samosprávnemu kraju bol pridelený doplatok 3,6 mil. eur a Žilinskému samosprávnemu kraju bol pridelený doplatok takmer 4 mil. eur. Vybraným VÚC bola spolu vyplatená dotácia v objeme 13 mil. eur a vybraným samosprávnym krajom boli odpustené návratné finančné výpomoci v objeme 12,4 mil. eur.

¹⁰⁰ Po odpočítaní splatených splátok k 30. novembru 2024 bolo Trnavskému samosprávnemu kraju odpustených 2,5 mil. eur z nesplatennej sumy 9,5 mil. eur, Nitrianskemu samosprávnemu kraju bolo odpustených 0,5 mil. eur z nesplatennej sumy 11 mil. eur, Trenčianskemu samosprávnemu kraju bolo odpustených 2,5 mil. eur z nesplatennej sumy 15,5 mil. eur, Žilinskému samosprávnemu kraju bolo odpustených 0,5 mil. eur z nesplatennej sumy 11 mil. eur, Banskobystrickému kraju bolo odpustených 3,2 mil. eur z nesplatennej sumy 15 mil. eur, Košickému samosprávnemu kraju bolo odpustených 3,2 mil. eur z nesplatennej sumy 15,5 mil. eur.

Box 5: Poskytovanie návratných finančných výpomocí samosprávam

Zo štátnych finančných aktív boli samosprávam poskytnuté viaceré návratné finančné výpomoci. Vyššie územné celky, mestá a obce ich využívajú najmä vďaka výhodnejším podmienkam financovania svojich aktivít v porovnaní s podmienkami na finančných trhoch. Vo väčšine prípadov ide o bezúročné výpomoci bez adekvátneho zabezpečenia istiny.

Ich finančná výhoda pre samosprávy spočíva najmä v úspore úrokových nákladov. Vláda môže zároveň rozhodnúť o zmene podmienok splácania, predĺžení splatnosti alebo odpustení celého záväzku, prípadne jeho časti.

Financovanie nových úloh samospráv

Možnosť posúdiť, či štát pri úprave pôsobností samospráv zabezpečil zodpovedajúce financovanie, je obmedzená. Audit kompetencií samospráv z mája 2014¹⁰¹ neposúdil náklady na výkon kompetencií ani primeranosť ich financovania a neobsahoval odporúčania pre budúce financovanie obcí a vyšších územných celkov. Nevytvoril tak objektívny základ na hodnotenie plnenia príslušného ustanovenia ústavného zákona. Odvtedy sa nový audit neuskutočnil. **Na spoľahlivé nastavenie financovania samospráv a jeho hodnotenie zo strany RRZ je preto potrebné uskutočniť nový audit.**

Ustanovenie ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti o zabezpečení primeraného financovania samospráv pri nových úlohách sa vzťahuje na nové úlohy¹⁰² pri výkone originálnej právomoci územnej samosprávy¹⁰³. Nie každá legislatívna zmena ovplyvňujúca rozpočty samospráv spadá pod toto ustanovenie. Povinnosť zabezpečiť adekvátne finančné zdroje sa podľa ústavného zákona nevzťahuje na zmeny v existujúcich kompetenciách samospráv, ktoré nemajú významné finančné vplyvy a existujú mechanizmy, pomocou ktorých môže samospráva získať zdroje iným spôsobom (napr. prenesením nákladov na prijímateľov služieb). Na druhej strane výrazné znížovanie financovania samospráv by malo sprevádzať primerané zníženie ich povinností.

Zmeny daňového bonusu na dieťa – zvýšenie daňového bonusu na 140 eur v rokoch 2023 a 2024 a následné zníženie na 100 eur na dieťa do 15 rokov, resp. 50 eur na dieťa od 15 rokov od roku 2025 – spôsobili v porovnaní s legislatívnym stavom v roku 2022¹⁰⁴ výpadok príjmov samospráv. Národná rada SR tento výpadok čiastočne kompenzovala v rokoch 2023 a 2024 poskytnutím časti výnosu dane z

¹⁰¹ [Súhrnný audit výkonu kompetencií verejnej správy - segmentu územnej samosprávy a návrh na zabezpečenie financovania kompetencií verejnej správy](#) schválila vláda 14. mája 2014.

¹⁰² Pri zdôvodnení toho, či sa ustanovenie vzťahuje na zmenu obsahu existujúcich úloh samospráv alebo len na nové úlohy, právna analýza odpoveď odvodzuje od pôvodného úmyslu predkladateľov návrhu ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. GIBA, M., BUJŇÁK, V.: Ústavnoprávna analýza vybraných ustanovení ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti zo dňa 31. 7. 2020, s. 24. Analýza vypracovaná na základe zmluvy s Univerzitou Komenského v Bratislave, Právnickou fakultou zo dňa 22. 5. 2020: „Pôvodný úmysel vlády ako kolektívneho orgánu a jednotlivých poslancov Národnej rady môže byť veľmi ťažko identifikovateľný. ÚZoRZ je však od týchto prípadov z hľadiska svojej legislatívnej histórie zreteľne odlišný. Na rokovanie Národnej rady bol predložený ako návrh skupiny šiestich poslancov, pričom každý poslanec reprezentoval jeden vtedajší poslanecký klub. V treťom čítaní bol návrh schválený hlasmi 146 zo 147 prítomných poslancov. Identifikovať pôvodný úmysel je za týchto okolností korektné... V rozprave [1. a 2. čítanie návrhu zákona o rozpočtovej zodpovednosti] opakovane zaznelo „presun nových kompetencií“, „nové kompetencie, ktoré budú prevádzané“, „presúvať ďalšie a ďalšie kompetencie“ a „prenos kompetencií“.“

¹⁰³ Na financovanie nových úloh v rámci preneseného výkonu štátnej správy existuje ústavná garancia v rámci Ústavy, čl. 71 ods. 1: „Na obec a vyšší územný celok možno zákonom preniesť výkon určených úloh miestnej štátnej správy. Náklady takto preneseného výkonu štátnej správy uhrádza štát.“

¹⁰⁴ Pred zmenou (do júna 2022) dosahoval daňový bonus na dieťa sumy 23,57 eur, 43,60 eur a 47,14 eur (postupne pre deti nad pätnásť rokov, deti medzi šiestimi a pätnástimi rokmi a deti do šesť rokov).

príjmov právnických osôb (DPPO). Vláda poskytla samosprávam aj nesystémové, jednorazové kompenzácie, ktoré nesúviseli so zmenou daňového bonusu (najmä kompenzáciu vyšších cien energií a odpustenie návratných finančných výpomocí poskytnutých na výstavbu ciest).

Organizácie združujúce samosprávy popri vplyvoch zmien daňového bonusu negatívne vnímajú viaceré legislatívne zmeny prijaté počas predchádzajúcich rokov, ktoré zvýšili výdavky alebo znížili príjmy samospráv nad rámec ich rozpočtov. Išlo najmä o:

- zmeny vo financovaní a zriaďovateľskej pôsobnosti pri materských školách¹⁰⁵ a súvisiace zmeny rozpočtového určenia a rozdeľovania výnosu dane z príjmov fyzických osôb^{106, 107},
- zmeny v územnom plánovaní¹⁰⁸,
- zmeny vo financovaní sociálnych služieb¹⁰⁹,
- nové požiadavky v oblasti kybernetickej bezpečnosti¹¹⁰,
- zmeny v nakladaní s majetkom obcí¹¹¹,
- zmeny v posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA/SEA)¹¹² a

¹⁰⁵ Zákonom č. 290/2024 Z. z. došlo v zákone č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení k zmenám financovania materských škôl v súvislosti s presunom tejto kompetencie z originálnych kompetencií územnej samosprávy do kompetencií v rámci preneseného výkonu štátnej správy. Financovanie školských jedální pri materských školách zostalo súčasťou originálnych kompetencií obcí a naďalej sa zabezpečuje z podielových daní. Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení bol nahradený zákonom č. 322/2025 Z. z. o financovaní škôl a školských zariadení, ktorý je platný od 24. novembra 2025 a účinný od 1. januára 2026.

¹⁰⁶ Zákon č. 278/2024 Z. z. novelizoval zákon č. 564/2004 Z. z. a s účinnosťou od 1. januára 2025 zmenil podiely výnosu dane z príjmov fyzických osôb, ktoré sú príjmom rozpočtov obcí z 70 % na 55,1 % a príjmom rozpočtov vyšších územných celkov z 30 % na 29,5 %. Podľa [dôvodovej správy](#) zmena súvisela so zmenou financovania materských škôl, konsolidačnými opatreniami a presunom časti výnosu DPFO na zníženie schodku verejnej správy. Počas roka 2025 došlo zákonom č. 261/2025 Z. z. k novelizácii zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a s účinnosťou od 1. januára 2026 sa znížil podiel na 53 % a podiel vyšších územných celkov na 28,6 %.

¹⁰⁷ Nariadenie vlády č. 415/2024 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády SR č. 668/2004 o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy zmenilo váhy kritérií, podľa ktorých sa výnos DPFO rozdeľuje medzi obce. Zvýšila sa najmä váha kritérií založených na počte obyvateľov a znížila sa váha kritéria podľa počtu žiakov škôl a školských zariadení.

¹⁰⁸ Zákon č. 350/2024 Z. z. novelizoval zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní. VÚC uložil povinnosť obstaráť pred spracovaním Koncepcie územného rozvoja regiónu krajinoplánovacie štúdiu alebo jej aktualizáciu. Prvú štúdiu majú VÚC obstaráť do 30. septembra 2027 a záväznú časť koncepcie schváliť do 30. septembra 2028.

¹⁰⁹ Zákon č. 406/2025 Z. z. novelizoval zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a zaviedol postupné zmeny povinností VÚC pri financovaní niektorých služieb poskytovaných neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb s postupným nábehom účinnosti od 1. júla 2026 a 1. januára 2027. Ide o financovanie zariadení pre seniorov a zariadení opatrovateľských služieb. KRRZ už počas [medzirezortného pripomienkového konania](#) upozornila, že presun niektorých pôsobností z obcí na VÚC nie je sprevádzaný zodpovedajúcim financovaním podľa čl. 6 ods. 2 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. MPSVR SR v rámci vyhodnotenia pripomienok navrhlo navýšiť podiel VÚC na výnose DPFO z 28,6 % na 30 %. Združenie SK8 navrhlo rovnaké zvýšenie v rámci [MPK](#) k nariadeniu vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy. Schválený zákon zvýšil podiel VÚC od 1. januára 2027 len na 29,3 %.

¹¹⁰ S účinnosťou od 1. januára 2025 v zmysle zákona č. 366/2024 Z. z. novelizujúceho zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti sa obce a vyššie územné celky spadajúce pod definíciu prevádzkovateľa základnej služby stávajú povinnými osobami v oblasti kybernetickej bezpečnosti, z čoho vyplývajú povinnosti ustanoviť manažéra kybernetickej bezpečnosti, plniť oznamovacie a technické povinnosti na zabezpečenie kybernetickej bezpečnosti informačných systémov.

¹¹¹ S účinnosťou od 1. januára 2025 zákon č. 320/2024 Z. z. novelizoval zákon č. 138/1991 o majetku obcí. Umožnil podávať návrhy a cenové ponuky elektronicky alebo v listinnej podobe, upravil povinnosť zachovávať mlčanlivosť a následne návrhy zverejniť. Obciam zároveň umožnil prenajať majetok za nižšie než porovnateľné alebo všeobecné nájomné, ak nájom podporuje všeobecne prospešné služby.

¹¹² Zákon č. 350/2024 Z. z. novelizoval zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zaviedol povinnosť pre samosprávy zverejňovať dokumenty na svojich úradných tabuliach a webových sídlach.

- zmeny v matrikovej agende¹¹³.

Pokračujúca ruská invázia na Ukrajinu zároveň zvýšila administratívnu záťaž samospráv, najmä pri agende ubytovania odídencom a začleňovaní detí do škôl a materských škôl.

Podľa RRZ zákon o sociálnych službách novelizovaný v roku 2025 uložil vyšším územným celkom nové úlohy v rámci ich originálnej pôsobnosti bez plného finančného krytia zo strany štátu (Box 6).

Povinnosť financovať neverejných poskytovateľov zariadení pre seniorov a zariadení opatrovateľskej služby sa od 1. júla 2026 a 1. januára 2027 postupne presúva z obcí na VÚC. Po zohľadnení zvýšenia podielu VÚC na výnose dane z príjmov fyzických osôb z 28,6 % na 29,3 % od 1. januára 2027 odhaduje RRZ nekrytý vplyv na ich rozpočty približne na 18 mil. eur ročne od roku 2027^{114, 115}.

Ministerstvo financií však uviedlo, že na základe doložiek vplyvov legislatívnych opatrení neeviduje žiadnu úpravu pôsobností, ktorou by sa obciam alebo vyšším územným celkom ustanovili nové úlohy vyžadujúce zabezpečenie zodpovedajúcich finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu.

Podľa RRZ je nevyhnutné, aby zmeny financovania samospráv boli v súlade s princípmi transparentnosti a efektívnosti vždy predmetom riadneho pripomienkového konania a aby boli ich rozpočtové vplyvy osobitne vyčíslené. Nové úlohy v originálnej pôsobnosti samospráv musia byť sprevádzané zodpovedajúcim financovaním a náklady preneseného výkonu štátnej správy musí uhrádzať štát. Zároveň treba dôsledne monitorovať skutočné vplyvy opatrení a porovnávať ich s predpokladmi uvedenými v doložkách vybraných vplyvov, aby sa prípadné odchýlky identifikovali a zohľadnili pri ďalšom hodnotení vplyvov regulácie.

Box 6: Presun financovania neverejných poskytovateľov sociálnych služieb na VÚC

Zákonom č. 406/2025 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách¹¹⁶, sa od 1. júla 2026 presunula z obcí na vyššie územné celky povinnosť poskytovať finančný príspevok na prevádzku neverejným poskytovateľom sociálnej služby v zariadeniach pre seniorov a zariadeniach opatrovateľskej služby. Do 30. júna 2026 túto povinnosť mali obce. Ak obec príspevok neposkytovala, zákon umožňoval, aby ho fakultatívne poskytol VÚC; táto možnosť však nemenila základné rozdelenie povinnej pôsobnosti medzi obce a VÚC.

Predkladateľ zákona – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR – nepovažoval tento presun za novú úlohu, ktorá by podľa čl. 6 ods. 2 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti vyžadovala zabezpečenie dodatočných finančných prostriedkov zo strany štátu. Podľa predkladateľa presun iba korigoval disproporciu vzniknutú v roku 2008, keď bola povinnosť spolufinancovať prevádzku zariadení pre seniorov a zariadení opatrovateľskej služby zverená obciam bez súvisiacej zmeny rozdelenia výnosu DPFO. Predkladateľ zároveň poukázal na dôvodovú správu k nariadeniu vlády č. 668/2004 Z. z., podľa ktorej sa už pri pôvodnom nastavení prerozdelenia DPFO predpokladalo, že VÚC budú zo svojich daňových príjmov spolufinancovať pobytové a regionálne sociálne služby vrátane služieb neverejných poskytovateľov. S týmto účelom spájal aj 32% váhu kritéria počtu obyvateľov, ktorí dovŕšili 62 rokov, v rámci rozdeľovania podielu na DPFO medzi jednotlivé VÚC.

¹¹³ Zákon č. 361/2024 Z. z., ktorý mení zákon č. 154/1994 Z. z. o matrikách s účinnosťou od 1. mája 2025, zaviedol nové povinnosti pre spoluprácu s NCZI pri digitalizovanom zápise narodení, ochrane osobných údajov matiek a oznamovanie povinnosti pri úmrtiach cudzincov.

¹¹⁴ RRZ, [Dodatok k hodnoteniu Rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028](#), január 2026.

¹¹⁵ Samosprávná organizácia SK8 vyčíslila nekrytý vplyv tejto legislatívnej zmeny na asi 19 mil. eur od roku 2027, čo dodatočne zaťažuje rozpočty samosprávnych krajov.

¹¹⁶ Vláda 28. novembra 2025 schválila [Návrh zákona o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby](#), ku ktorému KRRZ uplatnila pripomienky v medzirezortnom pripomienkovom konaní. Súčasťou materiálu je aj vyhodnotenie medzirezortného pripomienkového konania, ktorého sa KRRZ zúčastnila.

Uvedená argumentácia sa týkala vládneho návrhu prerokovaného v medzirezortnom pripomienkovom konaní. V parlamentnej fáze bol však do návrhu doplnený nový článok VII¹¹⁷, ktorým sa od 1. januára 2027 zvýšil celkový podiel VÚC na výnose DPFO z 28,6 % na 29,3 %. Výbor NR SR pre sociálne veci odôvodnil toto zvýšenie práve rozšírením pôsobnosti VÚC pri poskytovaní príspevku neverejným poskytovateľom a jeho hodnotu vyčíslil približne na 33 mil. eur ročne¹¹⁸.

Hodnotenie RRZ

RRZ preto pri posúdení tejto zmeny vychádza z dvoch otázok: po prvé, či zákon ustanovil VÚC novú úlohu v oblasti ich originálnej pôsobnosti v zmysle čl. 6 ods. 2 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti, a po druhé, či štát na jej plnenie súčasne zabezpečil zodpovedajúce finančné prostriedky.

Pri posúdení prvej otázky RRZ vychádza z odôvodnenia nálezu PL. ÚS 5/2022. Ústavný súd v tejto veci preskúmaval ustanovenie, ktorým sa vlastníkom verejných vodovodov uložila povinnosť zabezpečovať na vlastné náklady údržbu a opravy vodovodných prípojek umiestnených na verejnom priestranstve. Hoci Ústavný súd napadnutú úpravu osobitne neposudzoval z hľadiska súladu s čl. 6 ods. 2 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti, v bode 64 nálezu výslovne uviedol, že rozšírenie okruhu originálnych kompetencií obcí o nové povinnosti je obligatórne spojené s požiadavkou zabezpečiť im zodpovedajúce finančné prostriedky¹¹⁹. RRZ z tohto záveru vyvodzuje, že rozhodujúce je, či zákon oproti dovtedajšiemu právnomu stavu uložil samospráve novú povinnosť vyžadujúcu dodatočné materiálne krytie. Presun povinnosti financovať uvedených neverejných poskytovateľov na VÚC preto RRZ považuje za novú úlohu v ich originálnej pôsobnosti.

Argumentácia pôvodnou 22-ročnou dôvodovou správou k nariadeniu vlády č. 668/2004 Z. z. môže byť podľa RRZ relevantná iba v obmedzenej miere. Nariadenie určuje kritériá rozdelenia celkového podielu na DPFO medzi jednotlivé VÚC; 32-percentná váha kritéria počtu obyvateľov vo veku nad 62 rokov nepredstavuje účelové viazanie týchto príjmov na sociálne služby ani sama osebe nezaručuje dostatočný objem zdrojov na ich financovanie. Od prijatia nariadenia sa navyše menili úlohy aj financovanie VÚC. Historicky zamýšľané použitie jedného z kritérií preto nepreukazuje, aký vplyv bude mať nová povinnosť na rozpočty VÚC v súčasných podmienkach ani či neobmedzí plnenie ich ostatných originálnych úloh.

Podporným argumentom je aj skutočnosť, že čl. 6 ods. 2 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti je účinný od 1. marca 2012. Novú úlohu ustanovenú zákonom s účinnosťou od 1. júla 2026 je preto potrebné posudzovať voči právnomu a finančnému stavu bezprostredne pred jej zavedením, nie iba podľa zámerov uvedených v dôvodovej správe z roku 2004. Existujúce daňové príjmy môžu byť pri posudzovaní financovania relevantné, štát však musí preukázať, že spolu s dodatočnými zdrojmi zabezpečujú včasné a zodpovedajúce materiálne krytie novej úlohy.

RRZ preto dospela k záveru, že presun povinnosti predstavuje novú úlohu VÚC v oblasti ich originálnej pôsobnosti. Zvýšenie ich podielu na DPFO od roku 2027 je relevantným opatrením na jej financovanie, predložené materiály však dostatočne nepreukázali zodpovedajúce finančné krytie od vzniku povinnosti ani v ďalších rokoch. Podľa RRZ dosahuje nekrytý vplyv na rozpočty VÚC približne 18 mil. eur ročne od roku 2027. Primeranosť financovania bude potrebné pravidelne vyhodnocovať podľa skutočných nákladov a vývoja príjmov VÚC¹²⁰; rovnaký postup by sa mal uplatňovať pri každej zmene úloh územnej samosprávy.

¹¹⁷ [Uznesenie](#) Výboru NR SR pre sociálne veci z 8. decembra 2025.

¹¹⁸ Analýza vplyvov pritom odhadovala výdavky VÚC súvisiace s presunutou povinnosťou na 21,9 mil. eur v druhom polroku 2026, 50,2 mil. eur v roku 2027 a 51,9 mil. eur v roku 2028. Zvýšenie podielu VÚC na DPFO sa teda neuplatnilo v čase vzniku povinnosti v druhom polroku 2026 a od roku 2027 svojím deklarovaným výnosom nepokrýva celú výšku odhadovaných výdavkov. Napriek tomu, že časť výdavkov mohla byť podľa predkladateľa krytá z existujúcich príjmov VÚC, predložené materiály transparentne nepreukázali, o akú časť nákladov by išlo a či súhrn existujúcich a dodatočných príjmov predstavuje zodpovedajúce financovanie presunutej úlohy.

¹¹⁹ [Nález](#) Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 5/2022. Ústavný súd v 64. bode odôvodnenia nálezu prízvukoval, že zákonodarcia „takýmto alebo obdobným zásahom zároveň rozširuje okruh originálnych kompetencií obcí o povinnosť udržiavať a opravovať vodovodné prípojky, s čím je obligatórne spojené pravidlo vyplývajúce z čl. 6 ods. 2 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti“. Nebolo teda podstatné, či obce plnili úlohy na úseku verejných vodovodov dlhodobo, ale či ich rozšírenie bolo od účinnosti preskúmvanej úpravy materiálne pokryté štátom nad rámec dovtedajšieho stavu.

¹²⁰ V strednodobom až dlhodobom horizonte môže byť potreba financovania týchto výdavkov iná v porovnaní s vývojom zdrojov financovania.

Uloženie pokuty pri prekročení limitu dlhu za rok 2024

Ustanovenie ústavného zákona týkajúce sa uloženia pokuty samosprávam pri prekročení limitu dlhu vo výške 60 % bežných príjmov predchádzajúceho roka nadobudlo účinnosť v roku 2015. Prvýkrát bola posudzovaná výška dlhu samospráv ku koncu roka 2015¹²¹, vykázaná v priebehu roku 2016. Monitorovanie výšky dlhu a ukladanie pokút sú v kompetencii ministerstva financií.

Záver vyhodnotenia ministerstvo financií dlhodobo nezverejňuje¹²², údaje však poskytuje RRZ. Za rok 2024 boli dlhy všetkých VÚC pod zákonom stanoveným limitom. Celková suma dlhu¹²³ VÚC dosiahla ku koncu roka 2024 úroveň 25,6 % bežných príjmov roka 2023. Najvyšší pomer dlhu evidoval Trenčiansky samosprávny kraj (35,8 %), najnižší dlh dosiahol opakovane Nitriansky samosprávny kraj (6,1 %).

Ministerstvo financií z predložených finančných výkazov za rok 2024 identifikovalo prekročenie numerického dlhového limitu celkovo v 26 obciach, pričom tri obce boli z vyhodnotenia vylúčené zo zákonných dôvodov¹²⁴. S cieľom verifikovať skutočný stav MF SR požiadalo 23 hlavných kontrolórov obcí o preverenie poskytnutých údajov. Okrem toho bolo oslovených 27 hlavných kontrolórov obcí, ktoré nepredložili potrebné finančné výkazy. Po vyhodnotení odpovedí MF SR postúpilo na správne konanie 5 obcí, ktorým bola uložená pokuta.

Tabuľka 5: Pokuty uložené obciam za rok 2024

Názov obce (Okres)	Uložená pokuta v eurách	Stav k 30.06.2026
Oľšavka (SN)	1 953,56	zaplatené
Šarišské Čierne (BJ)	2 491,56	zaplatené
Vyšné Valice (RS)	1 134,19	splátkový kalendár
Gortva (RS)	2 146,86	splátkový kalendár
Hontianske Trstáň (LV)	527,27	zaplatené
Spolu	8 253,44	

Zdroj: MF SR, RRZ

Uloženie pokuty pri prekročení limitu dlhu za rok 2025

Za rok 2025 boli dlhy všetkých VÚC pod zákonom stanoveným limitom. Celková suma dlhu VÚC dosiahla ku koncu roka 2025 úroveň 25,4 % bežných príjmov roka 2024. Najvyšší pomer dlhu evidoval Bratislavský samosprávny kraj (34,2 %), najnižší dlh dosiahol znovu Nitriansky samosprávny kraj (7,5 %).

¹²¹ Za rok 2015 boli uložené pokuty v celkovej výške 6 408,67 eur, za rok 2016 v celkovej výške 28 909,20 eur, za rok 2017 v celkovej výške 9 735,51 eur, za rok 2018 v celkovej výške 165,25 eur, za rok 2019 v celkovej výške 5 688,66 eur, za rok 2020 v celkovej výške 16 606,68 eur, za rok 2021 v celkovej výške 33 968,20 eur, za rok 2022 v celkovej výške 4 230,53 eur, za rok 2023 v celkovej výške 3 684,08 eur.

¹²² Vyhodnotenia odpovedí kontrolórov, závery správnych konaní ani opravené údaje sa nezverejňujú, resp. aktualizácie sa nepremietajú do zmeny vykazovaných údajov a výkazy sa spätne nemenia. To vytvára netransparentnosť celého procesu, keďže tieto dodatočné opravy bývajú zásadné. Každoročne je vysoký podiel samospráv, ktorým hrozila pokuta, no preverení sa zistilo, že nevykázali všetky údaje správne. Pomer ich dlhu nebol potvrdený a pokuta nakoniec nebola uložená. V súčasnosti však neexistuje legislatívna možnosť podať opravené výkazy po zistení nepresností. MF SR, ktoré kontroluje dodržiavanie pravidiel o dlhovom limite pre samosprávy, by ale v záujme transparentnosti malo zverejňovať zmeny, ktoré kontroly zistia a na základe ktorých sa vyhodnocuje pravidlo.

¹²³ Definovaná podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

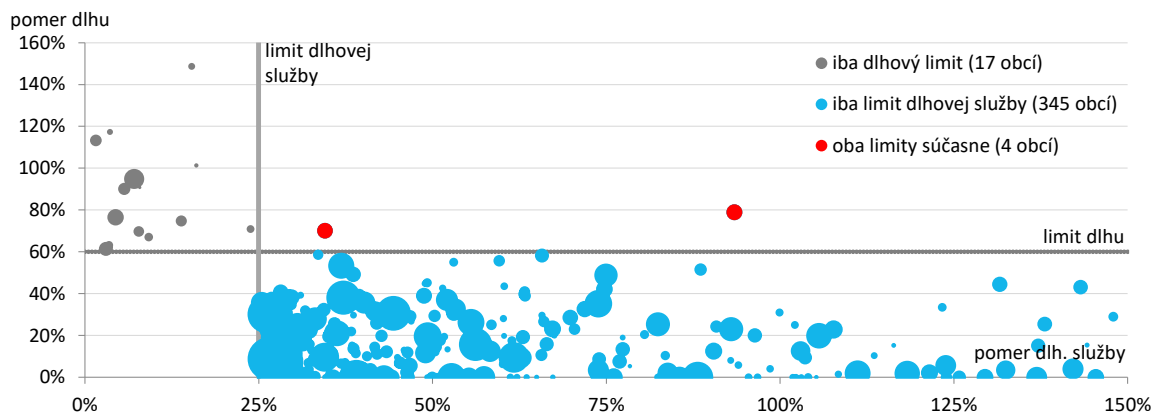
¹²⁴ Mestskú časť Bratislava-Devín (BA) MF SR vyhodnotilo ako obec v nútenej správe, obce Malý Slivník (PO) a Bertotovce (PO) už boli pokutované v minulosti a výška ich zadlženia sa nezvyšovala.

MF SR predbežne identifikovalo 21 obcí, ktoré vykázali prekročenie 60 % limitu dlhu za rok 2025 a na účely zistenia reálneho stavu požiadalo hlavných kontrolórov 17 obcí¹²⁵ o preverenie údajov. V súvislosti s možnou pokutou neboli oslovené štyri obce – mestskú časť Bratislava – Devín (BA) MF SR vyhodnocuje ako obec v nútenej správe¹²⁶ a obciam Malý Slivník (PO), Gortva (RS) a Vyšné Valice (RS) boli v minulosti uložené pokuty a ich zadĺženie sa nezvyšovalo¹²⁷. Žiadna obec nebola z vyhodnotenia vylúčená na základe výnimky z uloženia pokuty počas 24 mesiacov od konania ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva z dôvodu, že by ju ako starosta/starostka viedla iná fyzická osoba ako v predchádzajúcom volebnom období.

Keďže ešte nie je známa výška právoplatne uložených sankcií za rok 2025, na základe údajov od ministerstva financií RRZ ilustratívne vyčíslila potenciálnu výšku pokút pre jednotlivé obce (Príloha 6). Ak by sa vykázané údaje potvrdili, celková výška pokút obcí by dosiahla takmer 84 tis. eur. Pokuty hrozia aj obciam, ktoré boli dodatočne oslovené MF SR pre nepredloženie potrebných výkazov, ak by bol ich zistený dlh nad limitom. Ak by obec vykázala nižší dlh, ako bol v skutočnosti, na túto skutočnosť je povinný upozorniť MF SR príslušný audítor v rámci overovania účtovných závierok obcí.

Samosprávy majú okrem pravidla o výške dlhu definované aj pravidlo o výške jeho ročných splátok. S jeho neplnením však nie sú spojené finančné sankcie. Za rok 2025 toto pravidlo na základe vykázaných hodnôt porušilo 349 obcí. Dlhová služba všetkých VÚC bola aj za rok 2025 pod stanoveným limitom. V grafe sú zobrazené obce nespĺňajúce aspoň jeden numerický limit podľa § 17 zákona č. 583/2004¹²⁸.

Graf 8: Obce nespĺňajúce limity § 17 zákona č. 583/2004 za rok 2025

Pozn.: Poloha bubliny reprezentujúcej obec závisí od pomeru dlhu a pomeru dlhovej služby. Veľkosť bubliny je daná skutočnými bežnými príjmami za rok 2024. Graf z dôvodu prehľadnosti nezobrazuje celý rozsah oboch osí. Výšky dlhov obcí, ktoré vykázali nadmerný dlh, sú uvedené v Prílohe 6.

Zdroj: Štátna pokladnica, MF SR, RRZ

¹²⁵ Okrem toho MF SR oslovilo hlavných kontrolórov 22 obcí, ktoré za rok 2025 nepredložili potrebné výkazy.

¹²⁶ Mestská časť Bratislava – Devín (BA) bola v období rokov 2005 až 2023 v nútenej správe. Od roku 2023 sa na základe rozhodnutia Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava nachádza v režime konsolidácie pohľadávok, čo už umožňuje bežnejšie fungovanie samosprávy ako v prípade nútenej správy, avšak v súlade s plánom konsolidácie pohľadávok. Pre účely vyhodnotenia dlhového pravidla však MF SR naďalej vyhodnocuje mestskú časť Bratislava – Devín ako obec v nútenej správe.

¹²⁷ Pokuta sa opakovane ukladá len v prípade zvýšenia zadĺženia nad hranicou 60 % bežných príjmov predchádzajúceho roka. Neukladá sa, ak nepresiahne sumu 40 eur.

¹²⁸ Prvým limitom je dlhový strop na úrovni 60 %, druhým je 25 % limit dlhovej služby.

3.3. Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti a limit verejných výdavkov

Článok 7 ústavného zákona ukladá RRZ **povinnosť zverejniť metodológiu výpočtov a predpoklady, ktoré použije pri určení ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti**. RRZ túto svoju povinnosť splnila. Pri výpočte ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti zohľadnila zákonom stanovené zdroje údajov¹²⁹.

Ústavný zákon zároveň vyžaduje zavedenie záväzných limitov na verejné výdavky, pričom postup ich určenia má stanoviť iný zákon. Od 1. augusta 2024 je národný limit verejných výdavkov naviazaný na trajektóriu rastu čistých výdavkov podľa európskych fiškálnych pravidiel. Vývoj a hodnotenie tejto zmeny RRZ podrobne uviedla v predchádzajúcej správe¹³⁰.

RRZ naďalej zastáva názor, že nové nastavenie oslabilo pôvodný rámec výdavkových limitov. Limity verejných výdavkov naviazané na európske pravidlá nedostatočne¹³¹ zohľadňujú potrebu dosiahnutia dlhodobej udržateľnosti verejných financií na 50-ročnom horizonte. Previazaním národného limitu s európskymi pravidlami sa zároveň nepodarilo zabezpečiť úplnú konzistentnosť oboch pravidiel:

- Podľa [hodnotenia](#) RRZ dosiahol kumulatívny rast čistých výdavkov za roky 2024 a 2025 po zohľadnení obrannej únikovej doložky 3,3 %. Schválená európska trajektória umožňovala kumulatívny rast výdavkov o 10,3 %. Slovensko tak splnilo európske pravidlo s rezervou 7 p. b. Pri plnom využití priestoru, ktorý pravidlo poskytovalo, mohol deficit v roku 2025 stúpnuť až na 7,3 % HDP s potenciálne výrazným nepriaznivým vplyvom na dlhodobú udržateľnosť verejných financií¹³².
- Národný limit verejných výdavkov na rok 2025 bol stanovený vo výške 61 143 359 188 eur. Podľa RRZ bol dodržaný s rezervou 1,4 mld. eur. Pri plnom využití národného limitu mohol deficit dosiahnuť najviac 6,0 % HDP.

Keďže ministerstvo financií rozpočítava národný limit medzi jednotlivé subjekty verejnej správy, limit zároveň slúži ako operatívny nástroj riadenia rozpočtu. Je preto dôležité, aby bol s európskym pravidlom vzájomne konzistentný, čo v súčasnosti neplatí.

Podľa [strednodobého fiškálneho výhľadu](#) RRZ z mája 2026 by pri plnom využití priestoru na rast čistých výdavkov, ktorý umožňuje záväzná európska trajektória, dosiahol deficit v roku 2028 až 5,4 % HDP a hrubý dlh 73,3 % HDP. Obe hodnoty by výrazne prekročili referenčné hranice európskych fiškálnych pravidiel – 3 % HDP pre deficit a 60 % HDP pre hrubý dlh.

¹²⁹ Metodológia výpočtu ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti vychádza z diskusnej štúdie RRZ s názvom [Ako vyhodnocovať dlhodobú udržateľnosť verejných financií?](#) Aktuálne používaný postup zostavenia základného scenára verejných financií je zverejnený v metodickom dokumente RRZ s názvom [Metodika zostavenia základného scenára vývoja verejných financií a výpočtu ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti](#), verzia 1. Výpočet ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti vrátane opisu použitých predpokladov je uvedený v [správach](#) o dlhodobej udržateľnosti verejných financií, ktoré RRZ každoročne zverejňuje do konca apríla, resp. do 30 dní od schválenia programového vyhlásenia vlády.

¹³⁰ Podrobnosti vrátane hodnotenia novely zákona č. 523/2004 Z. z. účinnej od 1. augusta 2024 sú uvedené v [Správe o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti za rok 2024](#).

¹³¹ Európske fiškálne pravidlá vyžadujú v horizonte implementácie strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu kompenzovanie odhadovaných nákladov na starnutie populácie len pre 10-ročné obdobie po ukončení trvania plánu.

¹³² Deficit verejnej správy dosiahol 4,5 % HDP v roku 2025 a bol tak nižší o 2,8 p. b. HDP ako by umožňovalo pravidlo.

RRZ zároveň odhaduje, že európske výdavkové pravidlo by mohlo zostať do roku 2028 formálne splnené aj bez pokračovania v konsolidácii. Ide o dôsledok nesprávneho nastavenia pravidla pre Slovensko¹³³ (prehľad implementácie európskych fiškálnych pravidiel je uvedený v Boxe 7).

Box 7: Implementácia európskych fiškálnych pravidiel na Slovensku

Rada EÚ dňa 29. apríla 2024 schválila reformu rámca správy hospodárskych záležitostí a fiškálneho riadenia EÚ¹³⁴. Nové pravidlá zaviedli povinnosť schváliť národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán, v ktorom si členský štát EÚ stanoví stratégiu fiškálnej politiky pozostávajúcu z medziročného rastu čistých výdavkov. Cieľom nových fiškálnych pravidiel EÚ je zabezpečiť udržateľnosť verejných financií tak, aby sa deficit znížil a udržal pod 3 % HDP a aby sa verejný dlh dostal na hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo zostal na úrovni pod 60 % HDP¹³⁵.

Európska komisia dňa 21. júna 2024 zaslala Slovensku [predbežnú trajektóriu čistých výdavkov](#). Tá predpokladala v rokoch 2025 až 2028 priemerné ročné zlepšenie primárneho štrukturálneho salda o 1,3 % HDP, teda kumulatívne o 5,2 % HDP. Podľa vtedajších predpokladov Komisie mala trajektória zabezpečiť pokles deficitu na 3 % HDP v roku 2027 a stabilizáciu verejného dlhu.

Už pri príprave Národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu však výpočty MF SR naznačovali, že pri dodržaní rovnakej výdavkovej trajektórie by deficit klesol na 3 % HDP až v roku 2028 a nedošlo by k stabilizácii dlhu. Rozdiel bol spôsobený najmä príliš optimistickými predpokladmi o vývoji príjmov¹³⁶, z ktorých Komisia pri výpočte trajektórie vychádzala. O úpravu nesprávneho počiatočného nastavenia trajektórie mohol v mene Slovenska požiadať členský štát, MF SR však túto možnosť na rozdiel od iných krajín nevyužilo¹³⁷.

Vláda 15. októbra 2024 [schválila](#) Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Slovenskej republiky na roky 2025 až 2028, ktorý bol v súlade s trajektóriou kumulatívneho rastu čistých výdavkov navrhnutou EK. Rada Európskej únie plán [schválila](#) 21. januára 2025 a tým stanovila maximálne ročné (v rokoch 2025 až 2028) a kumulatívne (v roku 2028 oproti roku 2023) miery rastu čistých výdavkov, ktoré sú základným ukazovateľom každoročného fiškálneho dohľadu nad Slovenskom¹³⁸. V rozpočte na roky 2025 až 2027 si vláda stanovila prísnejšie ciele – znížiť deficit na 3 % HDP už v roku 2027, aby splnila svoj záväzok z programového vyhlásenia vlády stabilizovať dlh do konca volebného obdobia. Konkrétne opatrenia potrebné na splnenie rozpočtových cieľov však boli zahrnuté len na rok 2025. Na roky 2026 a 2027 tieto opatrenia chýbali.

Plnenie plánu sa vyhodnocuje v každoročných správach o pokroku:

- Vo [Výročnej správe o pokroku Slovenskej republiky 2025](#) z apríla 2025 vláda vyhodnotila plnenie pravidiel za rok 2024 a posunula cieľ dosiahnutia deficitu na úrovni 3 % HDP z roku 2027 na rok 2028. Národná rada SR vzala výročnú správu o pokroku [na vedomie](#) 10. júna 2025. Slovensko zároveň v správe požiadalo o spustenie národnej únikovej doložky na obranné výdavky. Rada EÚ žiadosť [schválila](#) 8. júla 2025. Doložka umožňuje v rokoch 2025 až 2028 [nezapočítať](#) do odchýlky od

¹³³ Nesprávne počiatočné nastavenie mohlo opraviť MF SR, avšak na rozdiel od niektorých iných členských štátov EÚ takýto krok nepodniklo – Skopál (2026), [Nesprávne nastavenie európskych pravidiel pre Slovensko si vyžaduje ambicioznejší domáci prístup k ozdraveniu verejných financií](#)

¹³⁴ Reforma pozostáva z: 1) [nariadenia Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2024/1263](#), ktorým sa ruší a nahrádza nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 tzv. preventívna časť, 2) [nariadenia Rady \(EÚ\) 2024/1264](#), ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97, tzv. korektívna časť a 3) [smernice Rady \(EÚ\) 2024/1265](#), ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov.

¹³⁵ Prehľad nových pravidiel je uvedený v [Správe o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a rozpočtovej transparentnosti za rok 2023](#), str. 19, Box 1, RRZ, august 2024.

¹³⁶ Predpoklad o jednotkovej elasticite príjmov voči HDP je príliš optimistický. Významná časť príjmov nie je elastická voči HDP. Podiel príjmov na HDP klesá v čase. Ide napríklad o tie spotrebné dane, ktoré sú vyrubené na jednotku zdaneného tovaru alebo niektoré nedaňové príjmy.

¹³⁷ Na počiatočné nesprávne nastavenie trajektórie [upozorňovala](#) aj RRZ.

¹³⁸ Európska komisia používa pri analýze udržateľnosti dlhu vlastné predpoklady, ktoré neskôr nereviduje. Prípadné nedosiahnutie cieľa zlepšenia primárneho štrukturálneho salda sa premietne do zvýšenej potreby konsolidácie v ďalšom národnom strednodobom fiškálno-štrukturálnom pláne.

výdavkovej trajektórie nárast obranných výdavkov oproti roku 2021, najviac do výšky 1,5 % HDP ročne. Aktivácia doložky zároveň umožňuje prekročiť národný limit verejných výdavkov.

- Vo Výročnej správe o pokroku Slovenskej republiky 2026, ktorú vláda [schválila](#) 29. apríla 2026, vláda ďalej uvoľnila svoje rozpočtové ciele. Deficit má podľa aktualizovaných cieľov dosiahnuť 4,2 % HDP v roku 2027 a 4,1 % HDP v roku 2028. Vláda tak upustila od zámeru znížiť deficit k 3 % HDP a stabilizovať dlh do konca obdobia strednodobého plánu. Podľa prognózy MF SR má hrubý dlh vzrásť na 66,2 % HDP v roku 2028. Národná rada SR vzala Výročnú správu o pokroku SR 2026 [na vedomie](#) 17. júna 2026.

Európska komisia 3. júna 2026 [vyhodnotila](#), že čisté výdavky Slovenska vzrástli v roku 2025 o 1,7 % a kumulatívne za roky 2024 a 2025 o 5,4 % (bez zohľadnenia obrannej únikovej doložky). Povolená trajektória pritom umožňovala rast o 3,8 % v roku 2025 a kumulatívne o 10,3 %. Komisia zároveň vyčíslila nárast obranných výdavkov oproti roku 2021, na ktorý možno uplatniť únikovú doložku, na 0,6 % HDP v roku 2025. Podľa hodnotenia Komisie preto Slovensko európske výdavkové pravidlo v roku 2025 splnilo.

Výdavkové limity by mali byť dôležitým proticyklickým nástrojom riadenia rozpočtu. V čase silného ekonomického rastu by mali viesť k rýchlejšiemu znižovaniu deficitu rozpočtu a naopak v čase spomalenia ekonomiky alebo recesie vytvárať priestor pre fiškálny stimul. Vzhľadom na zlú východiskovú fiškálnu situáciu Slovenska by mali viesť k podstatnému zníženiu deficitu verejných financií, stabilizácii hrubého dlhu a dosiahnutiu dlhodobej udržateľnosti verejných financií. Ich súčasné nastavenie však potrebnú konsolidáciu nezabezpečuje a odsúva ju do ďalších rokov¹³⁹.

3.4. Odporúčania RRZ na posilnenie rozpočtovej zodpovednosti

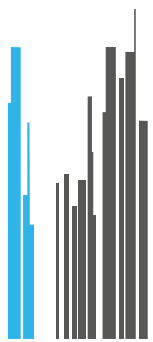
Na základe hodnotenia plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti RRZ sformulovala odporúčania¹⁴⁰, ktoré by tieto pravidlá posilnili:

Novelizácia ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti

- Upraviť dlhovú brzdu na základe skúseností s jej doterajším uplatňovaním, a to najmä:
  - sledovať čistý dlh namiesto hrubého dlhu,
  - zjednodušiť systém sankcií a zároveň posilniť procesné a reputačné sankcie,
  - zaviesť účinnejšie opatrenia už pri prekročení nižších sankčných pásiem,
  - chrániť ekonomiku pred prudkým procyklickým sprísnením rozpočtovej politiky, ak vláda uskutočňuje dostatočnú konsolidáciu a dodržiava výdavkové limity (viac nižšie),
  - zväčšiť rozpätie medzi dolnou a hornou hranicou sankčných pásiem a
  - obmedziť možnosti čisto formálneho plnenia alebo obchádzania sankcií.
- **Posilniť záväznosť limitov verejných výdavkov ich ústavným ukotvením a opätovne ich prepojiť na koncept dosiahnutia a ochrany dlhodobej udržateľnosti hospodárenia Slovenskej republiky v zmysle článku 55a Ústavy SR.**
- Vypustiť zo sankcií dlhovej brzdby uplatňovaných voči samosprávam povinnosť schváliť vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet a povinnosť rozpočtovať medziročne nerastúce výdavky.

¹³⁹ Nesplnenie cieľov v podobe dosiahnutia želanej úrovne primárneho štrukturálneho salda budú európske pravidlá zohľadňovať až pri stanovovaní ďalšieho strednodobého plánu, čo zvýši potrebu konsolidácie v budúcnosti. Kým prípadné zhoršenie makroekonomického prostredia možno považovať za objektívny faktor pri posune ozdravovania verejných financií v čase, nesprávne, príliš voľne nastavené pravidlo ním nie je.

¹⁴⁰ Vyhodnotenie plnenia odporúčaní zo správy RRZ z augusta 2025 je uvedené v Prílohe č. 3.

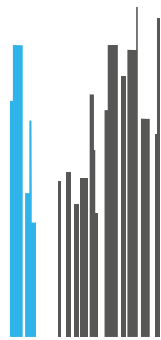

Tieto povinnosti nahradiť princípmi rozpočtovej disciplíny naviazanými na vlastné hospodárenie a zadĺženie samospráv, napríklad povinnosťou prijímať preventívne a nápravné opatrenia pri dosiahnutí zákonom stanovených pásiem ich dlhu.

- Premietnuť požiadavky smernice o rozpočtových rámcoch v oblasti posilnenia nezávislosti Rady a stanovenia nových úloh pre Radu.

Osobitné ustanovenia pre územnú samosprávu

- Upraviť podmienky pre poskytovanie návratných prostriedkov zo štátnych finančných aktív samosprávam tak, aby sa zabránilo ich selektívnemu zvýhodňovaniu a predchádzaniu prípadnej platobnej neschopnosti.
- Uskutočniť audit kompetencií obcí a vyšších územných celkov, ktorý vytvorí transparentnú porovnávacu základňu na posudzovanie toho, či sú zmeny ich pôsobností sprevádzané primeraným financovaním zo strany štátu.
- Každoročne zverejňovať vyhodnotenie dodržiavania zákonného dlhového limitu samospráv. Vyhodnotenie by malo obsahovať údaje o overenej výške dlhu, uložených pokutách a prebiehajúcich správnych konaniach, ako aj zdôvodnenie prípadov, v ktorých po prvotnom zistení prekročenia limitu nebola pokuta uložená.
- Ak sa na samosprávy uplatňujú sankcie ústavnej dlhovej brzdy, každoročne zverejňovať aj vyhodnotenie ich plnenia. Súčasťou by mali byť aj informácie o ďalšom postupe MF SR.

4. Plnenie pravidiel rozpočtovej transparentnosti

Pravidlá rozpočtovej transparentnosti sú v ústavnom zákone definované v článkoch 8 a 9. Tie sa týkajú výborov pre makroekonomické a daňové prognózy (článok 8), ako aj zverejňovania dôležitých informácií a údajov o verejných financiách (článok 9). Súčasťou tejto kapitoly je aj informácia o činnosti a prístupe RRZ k údajom potrebným na vykonávanie svojho mandátu (článok 4, odsek 2).

4.1. Výbory

Zákon stanovuje požiadavky na nezávislé posúdenie makroekonomických predpokladov a daňovej prognózy, ktoré sú nevyhnutné pre realistické zostavenie fiškálneho rámca. Realistickosť makroekonomických predpokladov, resp. predpokladaného vývoja daňových a vybraných nedaňových príjmov, ako aj vybraných výdavkov¹⁴¹ hodnotia členovia Výboru pre makroekonomické prognózy (VpMP), resp. členovia Výboru pre daňové prognózy (VpDP). Výbory boli zriadené ako poradné orgány ministra financií s cieľom zvýšiť transparentnosť rozpočtového procesu. Podľa zákona o rozpočtovej zodpovednosti sú výbory povinné vypracovať a zverejniť prognózy najneskôr do 15. februára a 30. júna príslušného rozpočtového roka. Výbory môžu zasadať aj viackrát, než stanovuje zákon. Výbory fungujú nezávisle¹⁴². Kancelária RRZ je členom VpMP aj VpDP. **V roku 2025 zasadal VpMP trikrát a VpDP rovnako trikrát. Termíny zverejnenia prognóz boli až na februárové¹⁴³ zverejnenie daňovej prognózy v súlade s ústavným zákonom.**

Tabuľka 6: Zasadnutia výborov a zverejnenie prognóz

		Povinný termín do 15. 02.	Povinný termín do 30. 06.	
Výbor pre makroekonomické prognózy	zasadnutie VpMP	05. 02. 2025	17. 06. 2025	03. 09. 2025
	zverejnenie prognóz	14. 02. 2025	30. 06. 2025	25. 09. 2025
Výbor pre daňové prognózy	zasadnutie VpDP	10. 02. 2025	24. 06. 2025	12. 09. 2025
	zverejnenie prognóz	17. 02. 2025	30. 06. 2025	25. 09. 2025

Zdroj: MF SR

Podľa čl. 9 ods. 3 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti tak **nebola splnená povinnosť zverejniť najmenej dvakrát ročne prognózy vypracované výbormi v zákonom stanovených termínoch.**

¹⁴¹ Zákon o rozpočtovej zodpovednosti pojednáva v pravidlách rozpočtovej transparentnosti o prognózach daňových a odvodových príjmov. Tieto položky sú predmetom VpDP, pričom od júna 2021 výbor hodnotí realistickosť daňových a odvodových príjmov spolu s vybranými nedaňovými príjmami ako celok. Zároveň v priebehu roka 2021 začali hodnoteniu výboru podliehať aj vybrané výdavky.

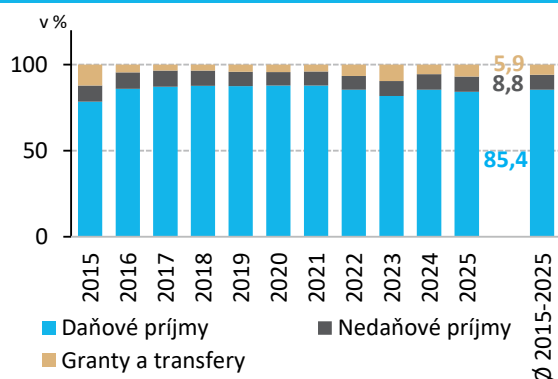
¹⁴² Nejde o úplnú nezávislosť, keďže podľa ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti sú výbory poradnými orgánmi ministra financií. Ako príklad možno uviesť Čl. 6 ods. 1 Štatútu VpDP a Štatútu VpMP, na základe ktorého bola možná zmena štatútu okrem zmeny prílohy len na návrh ministra financií SR. Táto podmienka bola zo štatútov oboch výborov vypustená s účinnosťou od júna 2023.

¹⁴³ Na webovom sídle MF SR presný dátum zverejnenia daňovej prognózy nie je zverejnený ([komentár](#) k februárovej prognóze, ktorý sa považuje za oficiálne zverejnenie prognózy, rovnako nedisponuje konkrétnym dátumom), stránka [Inštitútu finančnej politiky](#) obsahuje dátum zverejnenia februárovej daňovej prognózy 17.2.2025.

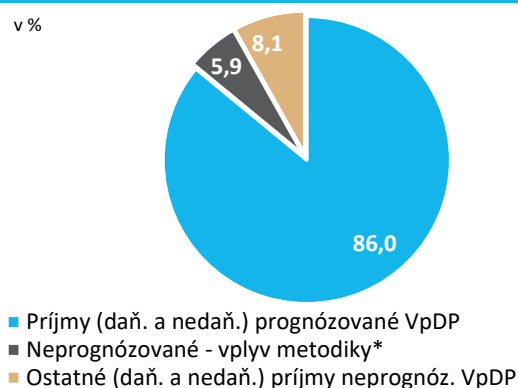
Rada negatívne hodnotí, že celková suma daňových a odvodových príjmov rozpočtu síce bola konzistentná s prognózou Výboru pre daňové prognózy zo septembra 2025, ale nezodpovedala reálnemu stavu platnej legislatívy v čase schválenia rozpočtu. V NR SR boli v priebehu septembra 2025 schválené viaceré pozmeňujúce návrhy, ktoré ovplyvnili výnos daňových príjmov. Dodatočné vplyvy nad rámec septembrovej prognózy boli členom Výboru pre daňové prognózy oznámené listom¹⁴⁴ 7. októbra 2025. Tieto vplyvy neboli premietnuté do zákona o štátnom rozpočte na rok 2026 ani do návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028.

Výbor pre daňové prognózy v súčasnosti prognózuje približne 86 % celkových daňových a nedaňových príjmov podľa metodiky ESA 2010¹⁴⁵, čo predstavuje štyri pätiny (83 %) celkových príjmov verejnej správy (Grafy 9 a 10). Zároveň schvaľovaniu výboru podlieha takmer 24 % bežných výdavkov.

Graf 9: Podiely zložiek príjmov verejnej správy v rokoch 2015 – 2025

Graf 10: Podiely zložiek prognózovaných výborom v roku 2025

* Ide o štátom platené poisťné za vybraný okruh osôb a imputované poisťné. Sú to transakcie medzi subjektmi verejnej správy, ktoré sa v zmysle metodiky ESA 2010 nekonsolidujú a navyšujú daňové príjmy a výdavky verejnej správy o rovnakú sumu.

Zdroj: RRZ, ŠÚ SR

4.2. Zverejňovanie údajov

Táto časť hodnotí, či materiály Rozpočet verejnej správy na roky 2026 až 2028 a Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky za rok 2024 obsahovali všetky náležitosti vymedzené v ústavnom zákone (článok 9).

4.2.1. Rozpočet verejnej správy

Proces prípravy rozpočtu, ako aj schválené dokumenty by mali rešpektovať pravidlá transparentnosti definované v ústavnom zákone. Dátové požiadavky by mali zabezpečiť lepšiu informovanosť o celkovej situácii v rozpočte a o realizovaných politikách. Podľa ústavného zákona by súčasťou návrhov rozpočtov subjektov verejnej správy mali byť údaje o skutočnom plnení za predchádzajúce dva rozpočtové roky, očakávaná skutočnosť a rozpočet bežného roka, ako aj rozpočtované položky

¹⁴⁴ Tento list (na rozdiel od podobných listov v minulosti) nebol zverejnený na stránke MF SR.

¹⁴⁵ Daňové príjmy v metodike ESA 2010 tvoria Dane z produkcie a dovozu (D.2), Bežné dane z dôchodkov, majetku (D.5), Príspevky na sociálne zabezpečenie (D.61) a Dane z kapitálu (D.91). Nedaňové príjmy v metodike ESA 2010 zahŕňajú Tržby (P.11 + P.12 + P.131) a Dôchodky z majetku (D.4).

v horizonte nadchádzajúcich troch rokov. Subjekty verejnej správy sú povinné zverejňovať tieto údaje do 30 dní od schválenia ich rozpočtu a do 60 dní od skončenia rozpočtového roka. Rozpočet verejnej správy by mal obsahovať nasledujúce informácie:

- konsolidovanú bilanciu rozpočtu verejnej správy,
- stratégiu riadenia štátneho dlhu,
- daňové výdavky,
- implicitné záväzky,
- podmienené záväzky,
- jednorazové vplyvy,
- hospodárenie podnikov štátnej správy.

Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 vláda schválila 10. októbra 2025, NR SR ho vzala na vedomie spolu so schválením zákona o štátnom rozpočte na rok 2026 na 40. schôdzi 21. októbra 2025.

Hodnotenie plnenia zákonom daných požiadaviek

Rozpočet verejnej správy na roky 2026 až 2028 poskytol zákonom definované údaje (podrobnejšie v Boxe 8), s výnimkou informácií o podnikoch s majetkovou účasťou Ministerstva zdravotníctva SR¹⁴⁶ (Debitum, a. s., zdravotnícke zariadenia a Všeobecná zdravotná poisťovňa), po obsahovej stránke však neboli všetky údaje dostatočne vysvetlené a zdôvodnené, čo sťažuje jeho vyhodnotenie a identifikáciu potenciálnych rizík. RRZ dodatočne požiadala o sprístupnenie údajov¹⁴⁷ a zodpovedanie doplňujúcich otázok. MF SR požiadavke vyhovel a niektoré témy boli následne podrobnejšie konzultované.

V roku 2025 bola zverejnená [aktualizovaná Stratégia riadenia dlhu](#). Princípy riadenia dlhu zostávajú naďalej zamerané na riadenie rizík s cieľom optimalizácie a minimalizácie nákladov na obsluhu dlhu v dlhodobom horizonte. Je platná na neurčité obdobie (nevyžaduje sa jej každoročná aktualizácia), resp. na obdobie, kým sa nezmenia podmienky, ktoré budú vyžadovať zmenu jej cieľov.

Box 8: Obsah dokumentov opisujúcich rozpočet verejnej správy

Rozpočet verejnej správy na roky 2026 až 2028

Rozpočet verejnej správy na roky 2026 až 2028 (RVS 2026-2028) obsahuje hlavnú knihu a 8 príloh. Tabuľky rozpočtu obsahujú údaje za roky 2023 až 2028 v zmysle požiadaviek ústavného zákona.

Ústavný zákon bližšie nekonkretizuje požiadavky na štruktúru konsolidovanej bilancie VS, cieľom by však malo byť informovanie verejnosti o zámeroch vlády v nadchádzajúcom období, čo si vyžaduje podrobné členenie príjmových a výdavkových položiek ako aj sledovanie vývoja v týchto položkách. Hlavná kniha rozpočtu na roky

¹⁴⁶ MZ SR predložilo na rokovanie vlády dňa 1. 7. 2026 samostatný materiál: „[Správa o výkone práv akcionára v akciových spoločnostiach so 100 % majetkovou účasťou štátu v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky za rok 2025](#)“, v ktorom sú transparentne zverejnené výsledky hospodárenia, ako aj iné finančné ukazovatele za podniky spadajúce pod MZ SR (štruktúra majetku a vlastného imania). Predložené informácie (týkajúce sa hospodárenia a vlastného imania) by však v zmysle požiadaviek zákona o rozpočtovej zodpovednosti mali byť aj súčasťou rozpočtu verejnej správy, podobne ako tomu je aj pri ostatných podnikoch s majetkovou účasťou štátu. Tieto údaje sú zverejňované len v Súhrnnej výročnej správe.

¹⁴⁷ Okrem dodatočne vyžiadaných údajov má RRZ prístup aj do Rozpočtového informačného systému MF SR, v ktorom sú detailné údaje o schválenom návrhu rozpočtu verejnej správy, čo tiež napomáha vysvetleniu niektorých nejasností.

2026 až 2028 obsahuje základnú **bilanciu príjmov a výdavkov VS** podľa klasifikácie ESA 2010 za roky 2023 až 2028.

Hlavná kniha obsahuje **odhad vývoja vo verejných financiách za rok 2025**. Najvýznamnejšie pozitívne a negatívne faktory ovplyvňujúce očakávané výsledky roka 2025 prezentujú grafy a tabuľky v členení podľa klasifikácie ESA 2010 a bližšie ich rozvíja text.

Stratégia riadenia štátneho dlhu bola prijatá v auguste 2025 a v plnej miere sa premietla aj do rozpočtového dokumentu (Príloha č. 7). Je platná na neurčité obdobie (nevyžaduje sa jej každoročná aktualizácia), resp. na obdobie, kým sa nezmenia podmienky, ktoré budú vyžadovať zmenu jej cieľov. Hlavným cieľom riadenia štátneho dlhu naďalej zostáva zabezpečiť plnenie finančných záväzkov štátu a zabezpečiť spoľahlivé refinancovanie na kapitálovom trhu pri únosnej miere rizík a primeraných úrokových nákladoch. Ciele formulované v tejto stratégii nadväzujú na ciele z predchádzajúcich stratégií. Aktuálna stratégia **mierne sprísňuje kvantitatívne ciele riadenia rizika¹⁴⁸ a ponecháva ciele týkajúce sa diverzifikácie investorskej základne a ďalšieho skvalitnenia infraštruktúry štátneho dlhu**. Strategické ciele v oblasti riadenia rizík boli upravené smerom k väčšej obozretnosti.

Zverejňovanie **daňových výdavkov** umožňuje presnejšie posúdiť náklady realizovaných politík vlády. Povinnosť vykazovania daňových výdavkov a ich vplyvu na daňové príjmy vyplýva aj zo smernice Rady 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov. Vyčíslenie daňových výdavkov v rámci RVS 2026-2028 (v časti 3.4 hlavnej knihy) zodpovedá manuálu MF SR.

Implicitné záväzky predstavujú skryté zadĺženie verejného sektora nad rámec oficiálnych štatistík o dlhu. Okruh implicitných záväzkov aktuálne zahŕňa náklady spojené so starnutím populácie (tie tvoria dominantnú časť – až 99 % implicitných záväzkov, patria sem výdavky na dôchodky, zdravotníctvo, dlhodobú starostlivosť a školstvo), náklady spojené s likvidáciou jadrových zariadení, ako aj PPP projekty (obchvat Bratislavy D4/R7, rýchlostná cesta R1 a väzenské zariadenie v Rimavskej Sobote) a splátky za poskytnuté granty z Plánu obnovy (očakávajú sa vyššie odvody do európskeho rozpočtu súvisiace so splácaním výdavkov z Plánu obnovy pre Európu v rámci nástroja „Next Generation EU“). Podľa aktuálneho prepočtu MF SR uverejneného v rámci Prílohy č. 6 rozpočtu VS na roky 2026 až 2028 dosahujú celkové implicitné záväzky 149,4 % HDP v horizonte do roku 2068, čo predstavuje pokles oproti rozpočtu VS na roky 2025-2027 zhruba o 8,5 p. b. HDP¹⁴⁹.

Podmienené záväzky verejnej správy sú definované ako iné pasíva účtovnej jednotky vykazované v poznámkach v rámci individuálnej účtovnej závierky. Ich potenciálne vplyvy na verejné financie sú často veľmi ťažko kvantifikovateľné. Zväčša sú popisované len v kvalitatívnej rovine a uvedené v nominálnej výške bez posúdenia pravdepodobnosti realizácie ich vplyvov na verejné financie¹⁵⁰. MF SR (Príloha č. 5) ich ku koncu roka 2024 vyčíslilo na 20,65 mld. eur (na nekonsolidovanej báze), čo predstavuje medziročný pokles o 0,59 mld. eur¹⁵¹.

Osobitá časť rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 (hlavná kniha časť 2.9) je venovaná **jednorazovým a dočasným vplyvom**. Ministerstvo financií v rokoch 2024 až 2026 identifikovalo jednorazové opatrenia

¹⁴⁸ Nové limity stanovujú maximálnu hodnotu krátkodobého (ročného) rizika na úrovni 15 % (predtým 20 % pre refinančné riziko a 25 % pre úrokové riziko) a kumulatívneho päťročného rizika na úrovni 45 % (predtým 55 %), pričom tieto hodnoty sa uplatňujú pre refinančné aj úrokové riziko. Limit otvorenej nezabezpečenej cudzomenovej pozície štátneho dlhu zostáva na úrovni maximálne 3 % z celkových finančných záväzkov štátu.

¹⁴⁹ Najvýraznejšie k pozitívnej zmene prispela aktualizácia strednodobých predpokladov a úrokových mier v horizonte rozpočtu (2026 až 2028). Naopak, mierny negatívny vplyv na implicitné záväzky mali prijaté legislatívne zmeny v dôchodkovom systéme. Legislatívna zmena, ktorá mení spôsob zohľadnenia obdobia starostlivosti o dieťa do dôchodkových nárokov, mierne zvýšila výšku implicitných záväzkov.

¹⁵⁰ Príkladom sú hroziace alebo prebiehajúce súdne spory voči subjektom verejnej správy, ktoré nie sú detailne popísané, čo neumožňuje vyhodnotiť potenciálne riziko pre verejné financie.

¹⁵¹ Medziročný pokles predstavoval po konsolidácii 589 774 tis. eur. V prípade ústrednej správy došlo k celkovému medziročnému poklesu o 844 579 tis. eur, z toho Slovenský plynárenský priemysel, a. s. zaznamenal pokles komoditných derivátov v hodnote 834 575 tis. eur, NDF II pokles záruk o 167 789 tis. eur a Exportno-importná banka SR medziročný nárast bankových a iných záruk o 27 517 tis. eur, prepočítaný podiel štátu (34 %) na založenom majetku Slovenských elektrární, a. s. sa zvýšil o 162 224 tis. eur. Medziročnú zmenu nezaznamenal MH Manažment, a. s. v hodnotách vykazovaných z ručenia za splnenie záväzkov vyplývajúcich z privatizačných zmlúv. Za skupinu subjektov obcí a ich organizácií došlo k nárastu vykázaných iných pasív, najmä z titulu 20-percentného nárastu hodnoty založeného majetku.

súvisiace s riešením dôsledkov energetickej krízy a vojenskej invázie Ruska na Ukrajinu. V ďalších rokoch rozpočet neuvažuje s jednorazovými opatreniami (splňajúcimi definíciu európskych fiškálnych pravidiel).

Príloha č. 4 k rozpočtu verejnej správy na roky 2026 – 2028 obsahuje základné informácie o **hospodárení štátnych podnikov** (vlastné imanie, hospodársky výsledok). Štátne podniky sú členené podľa vlastníckeho podielu kapitol štátneho rozpočtu, pričom v rámci kapitoly ministerstva zdravotníctva SR absentujú všetky spoločnosti spadajúce pod MZ SR a ich výsledky hospodárenia (jednotlivo nie sú uvedené ani v iných častiach návrhu rozpočtu). Predpokladané smerovanie štátnych podnikov nie je, podobne ako v minulých rozpočtoch VS, podrobnejšie zdôvodnené, čo sťažuje vyhodnotenie potenciálneho rizika pre verejnú správu plynúceho z ich hospodárenia. Pre úplné vyhodnotenie rizika by bolo vhodné doplniť kapitolu o stručný opis predpokladaného vývoja všetkých štátnych podnikov a zahrnúť aj ukazovatele o hospodárení podnikov spoločnosti MH Manažment.

V zmysle požiadaviek Európskej komisie sa súbežne predkladal aj **Návrh rozpočtového plánu SR na rok 2026**, ktorý poskytuje doplňujúce informácie k RVS na roky 2026 až 2028. Materiál predstavuje analytický pohľad na hospodárenie verejnej správy. Definujú sa v ňom ciele vlády na nadchádzajúce obdobie, k dispozícii je podrobnejšia kvantifikácia opatrení zahrnutých v návrhu rozpočtu. Na rozdiel od predchádzajúcich rokov nebol vo vládnom materiáli po prvýkrát zverejnený očakávaný vývoj príjmov a výdavkov verejnej správy bez opatrení (tzv. fiškálny výhľad)¹⁵², čo výrazne znižuje transparentnosť materiálu.

Hodnotenie rozpočtu z pohľadu zámerov ústavného zákona

RRZ popri zákonom definovaných požiadavkách na obsah rozpočtu posudzuje rozpočtovú transparentnosť aj z hľadiska vypovedacej schopnosti a zrozumiteľnosti informácií uvedených v dokumentoch rozpočtu, kvality poskytnutých informácií v rozpočte, konzistentného použitia metodiky ESA 2010 a miery kontroly parlamentu pri schvaľovaní a plnení rozpočtu.

- **Rada negatívne hodnotí, že hoci celková suma daňových a odvodových príjmov rozpočtu bola konzistentná s prognózou Výboru pre daňové prognózy zo septembra 2025, nezohľadňovala legislatívu platnú v čase schválenia rozpočtu.** NR SR totiž v septembri 2025 schválila viaceré pozmeňujúce návrhy s vplyvom na daňové príjmy. Ich dodatočné vplyvy nad rámec septembrovej prognózy boli členom Výboru pre daňové prognózy oznámené listom¹⁵³ 7. októbra 2025. Do zákona o štátnom rozpočte na rok 2026 ani do rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 však premietnuté neboli.
- **RRZ opakovane upozorňuje, že súčasný legislatívny rámec schvaľovania rozpočtu v NR SR nevyhovuje z hľadiska predmetu, obsahu ani priebehu schvaľovania.** NR SR historicky schvaľuje iba hotovostný štátny rozpočet na nasledujúci rok, ktorý nezachytáva všetky zmeny vo verejných financiách ani kľúčové ukazovatele podľa metodiky ESA 2010. Aj pozmeňujúci návrh sa týkal len štátneho rozpočtu na rok 2026 na hotovostnej báze, pričom bez dodatočných informácií¹⁵⁴ nebolo možné vyhodnotiť jeho vplyv na trojročný rozpočet verejnej správy v metodike ESA 2010. **Proces schvaľovania rozpočtu na roky 2026 až 2028 bol navyše vzhľadom na význam dokumentu neúmerne krátky¹⁵⁵.** Obmedzil priestor na informovanie

¹⁵² MF SR na požiadanie poskytlo NPC scenár na roky 2026 až 2028.

¹⁵³ Tento list (na rozdiel od podobných listov v minulosti) nebol zverejnený na stránke MF SR.

¹⁵⁴ Dodatočné údaje o vplyve schválených legislatívnych zmien, ktoré boli zahrnuté v pozmeňujúcom návrhu, na trojročný rozpočet verejnej správy v metodike ESA 2010 poskytlo RRZ Ministerstvo financií SR.

¹⁵⁵ Medzi prvým zverejnením návrhu rozpočtu a jeho plánovaným prerokovaním gestorským výborom NR SR uplynuli štyri pracovné dni, čo je bezprecedentne krátky čas v histórii schvaľovania štátneho rozpočtu. Detailnejšie v materiáli RRZ [Dodatok k hodnoteniu Rozpočtu verejnej správy na roky 2026-2028](#), Box 2

verejnosti a poslancov, skrátil diskusiu vo Výbore NR SR pre financie a rozpočet, **na ktorého narýchlo zvolané zasadnutie RRZ nebola vopred prizvaná**¹⁵⁶ a znížil kvalitu verejnej, odbornej a parlamentnej kontroly.

- **Rozpočet bol zostavený v súlade s rozpočtovým cieľom iba na rok 2026. Na roky 2027 a 2028 neobsahoval konkrétne konsolidačné opatrenia** vo výške 1,6 resp. 1,8 % HDP, podľa MF SR. Záväznosť trojročného rozpočtu neposilnili ani novelizované limity verejných výdavkov naviazané na reformované európske fiškálne pravidlá, keďže ich plnenie sa vyhodnocuje iba na najbližší rok.
- **V rozpočte pretrváva nízka transparentnosť výdavkovej strany.** Chýba vyčíslenie vplyvu zapracovaných opatrení, čo súvisí aj so zrušením zákonnej povinnosti zostavovať rozpočet na základe scenára nezmenených politík¹⁵⁷. Rozpočet na roky 2026 až 2028 poskytuje takýto pohľad iba pri výdavkoch na zdravotníctvo.

Transparentnosť znižuje aj skutočnosť, že niektoré výdavkové tituly, ktoré sa do roku 2024 kategorizovali ako rozpočtové rezervy¹⁵⁸ (Graf 11 – odtiene modrej), sa po legislatívnej zmene naďalej rozpočtujú centrálne v kapitole Všeobecná pokladničná správa v gescii MF SR. Ide napríklad o výdavky na mzdy a riešenie vplyvov legislatívnych zmien. V podstate tak majú naďalej povahu rezerv: pri schvaľovaní rozpočtu nie sú priradené ku konkrétnym rozpočtovým kapitolám a o ich konečnom použití sa rozhoduje až v priebehu roka¹⁵⁹. Legislatívna zmena zároveň zúžila rozsah informačnej povinnosti MF SR len na zákonom vymedzené rozpočtové rezervy¹⁶⁰, nie na uvedené výdavkové tituly. Napriek ich obdobnej ekonomickej povahe sa preto o ich použití nezverejňujú porovnateľné informácie. Oslabuje sa tým priebežná kontrola NR SR aj verejnosti nad použitím tejto časti výdavkov štátneho rozpočtu.

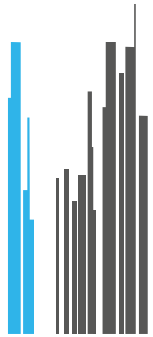
¹⁵⁶ RRZ sa napokon na zasadnutí výboru zúčastnila, informáciu o ňom však dostala až po jeho začatí. Takýto postup nemožno považovať za dobrú prax.

¹⁵⁷ S účinnosťou od 1. augusta 2024 bola vypustená druhá veta § 4 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy: „Rozpočet verejnej správy sa zostavuje a realizuje v súlade s limitom verejných výdavkov na základe scenárov nezmenených politík.“ Ministerstvo financií SR túto úpravu odôvodňuje nutnosťou zabezpečiť plnenie záväzkov schválených v strednodobom fiškálno-štruktúrnom pláne v zmysle nových európskych pravidiel. Podľa názoru RRZ však príprava rozpočtu na základe NPC scenárov nie je v rozpore s požiadavkou, aby bol rozpočet zostavený v súlade s novými európskymi pravidlami (dosiahnutie požadovaného tempa rastu výdavkov zabezpečujú práve opatrenia nad rámec NPC scenára).

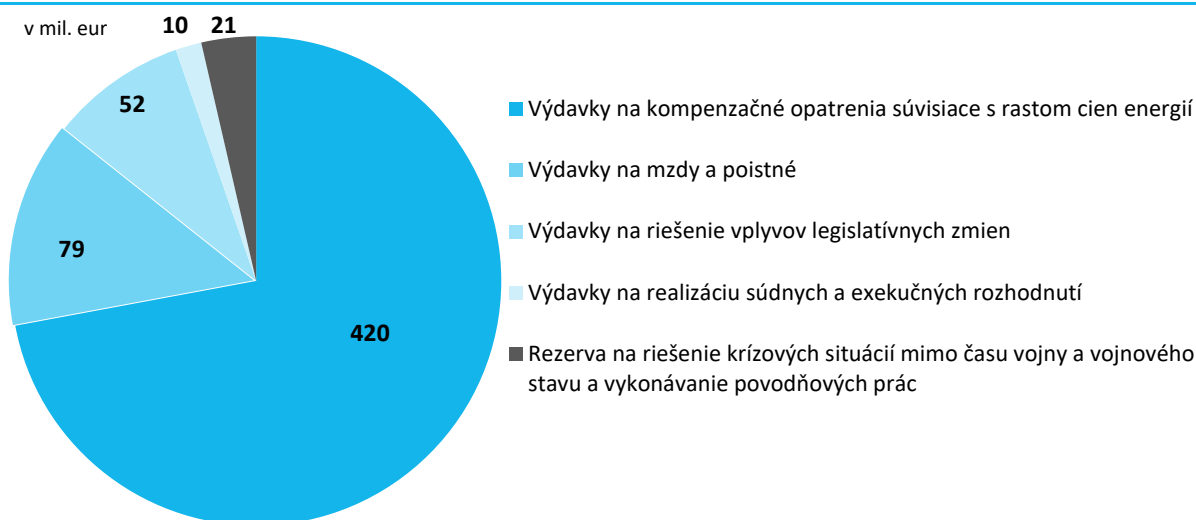
¹⁵⁸ Zmeny § 10 zákona č. 523/2004 Z. z., vykonané zákonom 118/2024 Z. z. nadobudli účinnosť 1. augusta 2024. Zákon odvtedy vymedzuje štyri rozpočtové rezervy: rezervu vlády, rezervu predsedu vlády, rezervu na riešenie negatívnych vplyvov vývoja rozpočtového hospodárenia a rezervu na riešenie krízových situácií mimo času vojny a vojnového stavu a vykonávanie povodňových prác. Rezerva predsedu vlády sa rozpočtuje v kapitole Úradu vlády SR, ostatné rezervy v kapitole Všeobecná pokladničná správa. Rozpočtové rezervy pre rok 2024 predstavovali približne 2,5 mld. eur, po zmene zákona sa na rok 2025 rozpočtovali len vo výške 0,3 mld. eur, v aktuálnom rozpočte ich rozpočtovaná výška na rok 2026 predstavuje už len 21 mil. eur. Vzhľadom na zmenu zákonného vymedzenia rezerv nie sú tieto sumy obsahovo úplne porovnateľné.

¹⁵⁹ Z hľadiska transparentnosti by pritom mali byť očakávané výdavky v čo najväčšej miere rozpísané priamo v kapitolách, v ktorých sa majú skutočne použiť.

¹⁶⁰ Novelizácia zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy zaviedla povinnosť zverejniť informáciu o hospodárení s rezervami na kvartálnej báze (namiesto doterajšej polročnej periodicity) prostredníctvom webového sídla MF SR a webového sídla Úradu vlády SR.

Graf 11: Rezervy a výdavky po zmene zákona na rok 2026

Pozn.: Vláda SR bude v roku 2026 odpočtovať iba rezervu na riešenie krízových situácií vo výške 21 mil. eur. Rezerva vlády a rezerva predsedu vlády neboli vzhľadom na platné sankcie dlhovej brzdy (zmrazenie týchto rezerv) rozpočtované na rok 2026. Takisto sa nerozpočtovala ani rezerva na riešenie negatívnych vplyvov vývoja rozpočtového hospodárenia.

Zdroj: MF SR

- **V rozpočte na roky 2026 až 2028 nebola vytvorená rezerva na horší makroekonomický vývoj¹⁶¹, hoci v čase schvaľovania makroekonomickej prognózy existovali negatívne riziká** najmä v súvislosti s vývojom externého dopytu a slabšou dynamikou ekonomiky. Nepriaznivý ekonomický vývoj sa prostredníctvom príslušných makroekonomických základní premieťa do nižšieho výnosu daní, ktoré sa nevyvíjajú v súlade s rozpočtovými očakávaniami. Vzniká tak riziko nesplnenia rozpočtových cieľov, na ktoré RRZ opakovane upozorňuje vo svojom [Rozpočtovom semafore](#).
- **K zlepšeniu informovanosti by malo dôjsť u štátnych podnikov.** Podobne ako v predchádzajúcich rozpočtoch, chýbajú výsledky hospodárenia za jednotlivé štátne podniky a zdravotnícke zariadenia s majetkovou účasťou Ministerstva zdravotníctva SR a MH Manažmentu, ako aj stručný komentár ku všetkým podnikom¹⁶². Nedostatok informácií sťažuje **vyhodnotenie potenciálnych rizík plynúcich z hospodárenia podnikov vo vlastníctve štátu.**
- Na schválený rozpočet nadviazala Výročná správa o pokroku Slovenskej republiky 2026, ktorú vláda schválila v apríli 2026 v rámci monitorovania Národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu SR na roky 2025 až 2028. Vláda v nej výrazne uvoľnila rozpočtové ciele oproti schválenému rozpočtu: cieľ deficitu zvýšila v roku 2027 z 3,5 % na 4,2 % HDP a v roku 2028 z 2,8 % na 4,1 % HDP. Na rozdiel od predchádzajúcich rokov však nezverejnila očakávaný vývoj príjmov a výdavkov verejnej správy bez dodatočných opatrení, teda tzv. fiškálny výhľad¹⁶³. **V dôsledku toho chýba transparentné zhodnotenie aktuálneho stavu verejných financií a nie je možné jednoznačne posúdiť, z akého východiskového stavu vláda pri**

¹⁶¹ V rámci ostatných výdavkov však boli rozpočtované „výdavky na podporu ekonomiky“ vo výške 155 mil. eur.

¹⁶² Odporúčanie sa netýka len podnikov patriacich do pôsobnosti MZ SR.

¹⁶³ Z materiálu nebolo zrejmé, s akým rozsahom konsolidačných opatrení vláda počíta v nasledujúcich rokoch. Zároveň vo Výročnej správe chýbali konkrétne opatrenia, ktoré by zabezpečili dosiahnutie aktualizovaných rozpočtových cieľov.

aktualizácii cieľov vychádzala, čo znižuje transparentnosť správy aj nadväzujúceho rozpočtového procesu.

4.2.2. Súhrnná výročná správa

Zámerom súhrnnej výročnej správy Slovenskej republiky (SVS) je priniesť pohľad na stav a vývoj hospodárenia verejných financií krajiny vrátane vyčíslenia čistého bohatstva. Ústavný zákon vymedzuje tieto údaje (okrem údajov, ktoré ustanovuje osobitný zákon), ktoré by správa mala obsahovať:

- bilanciu rozpočtu verejnej správy,
- jednorazové vplyvy,
- vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu,
- výšku čistého bohatstva Slovenskej republiky,
- hospodárenie podnikov štátnej správy.

Návrh súhrnnej výročnej správy SR za rok 2024 schválila vláda dňa 5. novembra 2025 a NR SR ho vzala na vedomie dňa 13. februára 2026.

Hodnotenie plnenia zákonom daných požiadaviek

V **súhrnnej výročnej správe** sú **uvedené všetky zákonom definované údaje** (opis obsahu správy je uvedený v Boxe 9).

Box 9: Obsah Súhrnnej výročnej správy Slovenskej republiky za rok 2024

Správa sa zameriava na **opis medziročného vývoja príjmov a výdavkov verejnej správy v metodike ESA 2010**¹⁶⁴ a informuje o hlavných príčinách vývoja v predmetných položkách.

Správa obsahuje **konsolidovanú bilanciu príjmov a výdavkov za celú verejnú správu** v horizonte troch rokov (2022-2024) a bilancie jednotlivých subjektov verejnej správy v metodike ESA 2010. Súčasťou správy je tak prehľadná súhrnná tabuľka hospodárenia jednotlivých subjektov VS v metodike ESA 2010 v členení za dosiahnutú skutočnosť za posledné tri roky, rozpočet v poslednom roku, rozdiel oproti rozpočtovanej hodnote, ako aj medziročnú zmenu. Tabuľka s detailnejšou štruktúrou príjmov a výdavkov verejnej správy za obdobie posledných troch rokov, vrátane medziročného porovnania v poslednom roku, je doplnená o relatívne podrobnú textovú informáciu o vývoji rozpočtovaných položiek.

Správa opisuje aj **hlavné rozdiely medzi aprílovou a októbrovou notifikáciou salda a dlhu** Eurostatom, v rámci ktorej došlo k spresneniu údajov za rok 2024, ale aj spätne za roky 2021 až 2023.

Podľa prepočtov MF SR dosiahol **štrukturálny deficit VS 4,8 % HDP** v roku 2024 (medziročne sa zhoršil o 1,2 % HDP), pričom **cyklická zložka** zodpovedá metodike Európskej komisie a makroekonomickej prognóze MF SR schválenej Výborom pre makroekonomicke prognózy. Identifikované **jednorazové opatrenia** boli v roku 2024 kvantifikované vo výške 0,9 % HDP a takmer výlučne ich predstavovali energodotácie.

Čistý dlh SR dosiahol k 31. 12. 2024 úroveň 51,4 % HDP a oproti roku 2023 vzrástol o 3,3 p. b.

¹⁶⁴ SVS sa zostavuje v období druhého kola notifikácie výsledkov hospodárenia VS za predchádzajúci rok, keď dochádza k dodatočnému spresňovaniu údajov na základe auditovaných účtovných závierok veľkej časti subjektov verejnej správy (najmä pohľadávok a záväzkov), ako aj na základe pravidelných či benchmarkových revízií v súlade s ESA 2010, prípadne nových skutočností. Z tohto dôvodu sa SVS orientuje primárne na medziročný vývoj skutočností, pričom odpočet hospodárenia oproti plánovanému rozpočtu je ponechaný na Štátny záverečný účet SR (zostavovaný v prvej polovici roka).

Materiál **obsahuje vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu za rok 2024** v skrátenej podobe, pričom viac sa zameriava na kvantitatívne ukazovatele riadenia dlhu. Cieľom riadenia dlhu je čo najviac priblížiť parametre dlhu k stanoveným hodnotám, resp. udržiavať ich čo najbližšie k týmto hodnotám.

Súčasťou SVS sú v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách VS aj informácie **o plnení limitu verejných výdavkov**. Pre rok 2024 bol limit zákonom stanovený vo výške 57 717 011 tis. eur. Výdavky verejnej správy spadajúce pod limit verejných výdavkov po spresnení údajov v rámci jesennej notifikácie dosiahli 57 780 726 tis. eur, čo znamená **prekročenie nominálneho limitu o 63 715 tis. eur**. K prekročeniu tohto limitu sa neviažu žiadne sankcie.

Čisté bohatstvo verejného sektora dosiahlo k 31. 12. 2024 zápornú hodnotu 175,3 % HDP (228 241 866 tis. eur). Oproti predchádzajúcemu roku sa jeho hodnota zlepšila o 6,6 p. b. HDP, predovšetkým poklesom implicitných¹⁶⁵ záväzkov, ako aj poklesom podmienených záväzkov (predovšetkým ústrednej správy a štátnych podnikov), čo bolo sčasti kompenzované prehĺbením záporného vlastného imania súhrnného celku verejnej správy.

V súlade s ústavným zákonom o rozpočtovej zodpovednosti je dôraz kladený aj na opis hospodárenia **podnikov štátnej správy**. Hlavný text správy prezentuje hospodárenie vybraných štátnych podnikov, ktoré predstavujú podstatnú časť celkového vlastného imania všetkých podnikov štátnej správy prepočítaného na vlastnícke podiely štátu. Súčasťou je aj analýza zameraná na päť hlavných položiek, ktoré spôsobujú prírastok alebo úbytok vlastného imania, a to na výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia, dividendy, priame vklady spoločníkov do vlastného imania, zmeny majetku a záväzkov z precenenia a ostatné zmeny.

Prílohy č. 1 a 2 obsahujú základné informácie o výsledku hospodárenia, resp. o vlastnom imaní všetkých podnikov štátnej správy a MH Manažmentu za roky 2022 až 2024, rovnako sa uvádza vlastnícky podiel štátu, ako aj medziročná zmena uvedených ukazovateľov v poslednom roku.

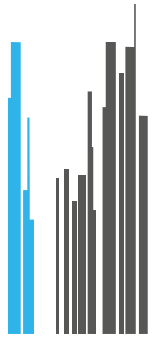
Hodnotenie súhrnnej výročnej správy z pohľadu zámerov ústavného zákona

RRZ popri zákonom definovaných požiadavkách na obsah správy posudzuje transparentnosť aj z hľadiska vypovedacej schopnosti a zrozumiteľnosti informácií uvedených v správe a možnosti skvalitnenia analýzy čistého bohatstva. Do týchto oblastí smerovali aj odporúčania RRZ vo svojich predchádzajúcich správach, pričom sa v nich nedosiahol dostatočný pokrok:

- Strednodobou ambíciou správy by malo byť **zostavenie súvahy verejného sektora**, čo si vyžiada rozšírenie pokrytia súhrnného celku verejnej správy na celý verejný sektor a zabezpečenie účtovnej konsolidácie. Malo by dôjsť aj k rozšíreniu údajovej základne ako aj zlepšeniu postupov kvantifikácie niektorých položiek. **Pokračovanie v zahŕňaní zatiaľ nevyčíslených zložiek čistého bohatstva** by mohlo prispieť k zlepšeniu vypovedacej schopnosti čistého bohatstva.
- Z hľadiska interpretácie údajov je kľúčové zabezpečenie **prepojenia zmeny čistého bohatstva s hospodárením vlády v metodike ESA 2010**, čo umožní posúdenie opatrení fiškálnej politiky vlády v kontexte zmien čistého bohatstva¹⁶⁶. Súčasné nastavenie zberu údajov zatiaľ takéto prepojenie neumožňuje.

¹⁶⁵ Oproti roku 2023 sa implicitné záväzky SR znížili o 9 p. b., takmer výlučne v rámci zmien v záväzkoch zo starnutia populácie. PPP projekty, Národný jadrový fond a záväzky z Plánu obnovy kumulatívne naopak prispeli k zvýšeniu záväzkov o 1 p. b., a to na celom horizonte do roku 2067.

¹⁶⁶ Poznanie vzájomných prepojení týchto ukazovateľov je dôležité z toho dôvodu, že niektoré transakcie sa z metodických dôvodov nemusia prejaviť v salde a dlhu verejnej správy, ale ovplyvňujú výšku čistého bohatstva.

Zámerom MF SR v oblasti čistého bohatstva je najmä skvalitniť údajovú základňu pre jeho výpočet, zlepšiť správu štátnych aktív a pasív, zefektívniť riadenie štátnych podnikov a posilniť monitorovanie výkonu akcionárskych práv v pôsobnosti MF SR. **Na rozvoj metodiky čistého bohatstva bola vytvorená pracovná skupina¹⁶⁷**, ktorá sa zameriava na **tri doteraz nevykazované a nekvantifikované oblasti čistého bohatstva: kultúrne dedičstvo SR¹⁶⁸, ekosystémy a ekosystémové služby¹⁶⁹ a chránené územia vrátane lesov, vôd¹⁷⁰, fauny a flóry**.

Práce sú rozdelené do dvoch čiastočne sa prekrývajúcich fáz. Prvá fáza, naplánovaná na roky 2024 až 2026, resp. 2027 podľa konkrétnej oblasti, zahŕňa vytvorenie pracovnej skupiny, zber relevantných informácií a vybudovanie údajovej základne¹⁷¹. Druhá fáza, naplánovaná na roky 2026 až 2028, resp. 2029, sa zameriava na ocenenie a porovnanie získaných údajov, výber vhodných ukazovateľov, vypracovanie metodiky na kvantifikáciu vplyvu na čisté bohatstvo a jej následné zapracovanie do súhrnnej výročnej správy.

4.3. Činnosť RRZ počas roka 2025

Hlavné úlohy RRZ spočívajú (podľa čl. 4 ods. 1 ústavného zákona) vo vypracovaní správy o dlhodobej udržateľnosti, správy o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a pravidiel rozpočtovej transparentnosti a stanovísk k vybraným legislatívnym návrhom predkladaným na rokovanie Národnej rady SR. **Zákonom stanovené termíny na publikáciu správ boli dodržané** – Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií za rok 2024 bola zverejnená 30. apríla 2025 a Správa o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti za rok 2024 bola zverejnená 31. augusta 2025¹⁷².

¹⁶⁷ V súčasnosti na metodike aktívne pracujú dve osoby Oddelenia analýz verejnej správy v rámci Sekcie štátneho výkazníctva MF SR (ktoré sú súčasťou vytvorenej pracovnej skupiny zameranej na rozvoj metodiky čistého bohatstva). Na účely získavania informácií a údajov sa realizujú pravidelné stretnutia s MŽP SR, MK SR, VÚVH, SAV, ŠOP a FHI EÚ. Rovnako sa nadviazala spolupráca s Českou republikou, kde sa uskutočnilo prvé spoločné stretnutie. MF SR začalo spolupracovať s Výskumným oddelením Talianskeho hlavného účtovného úradu (RSG) spadajúcim pod Ministerstvo ekonomiky a financií, ktorý opisuje metodiku oceňovania umeleckého a kultúrneho dedičstva na základe kritéria „úžitkovej hodnoty“. MF SR sa zaoberá možnosťou uplatnenia tohto prístupu na Slovensku. Ďalším zámerom je začať spolupracovať s Veľkou Britániou. K danej téme sa sledujú súvisiace nariadenia EÚ.

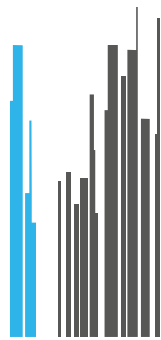
¹⁶⁸ V oblasti kultúry sa začala formovať údajová základňa, na základe ktorej bude možné oceniť kultúrne bohatstvo. MK SR eviduje zoznam kultúrnych pamiatok, pričom kultúrne dedičstvo rozdelilo do troch skupín – hmotné kultúrne dedičstvo, nehmotné kultúrne dedičstvo a duševné kultúrne dedičstvo. Ocenenie kultúrneho dedičstva je možné uskutočniť na základe viacerých kritérií: historické náklady, trhovú hodnotu, reprodukčnú cenu, diskontný tok generovaných priamych a nepriamych príjmov s odpočítaním nákladov na údržbu daného kultúrneho statku, poisťná hodnota, symbolické euro, pričom MK SR prisľúbilo poskytnúť vlastné prepočty s možným termínom v roku 2026.

¹⁶⁹ V rámci ocenenia ekosystémových služieb vypracovala Štátna ochrana prírody projekt „Implementácia ekosystémového účtovníctva na Slovensku – stav ekosystému“ na základe ekosystémového účtovníctva (SEEA EA) prijatého OSN. Cieľom je pripraviť prvý súbor údajov na základe environmentálno-ekonomického účtovníctva, ktorý bude aplikovateľný do národných účtov. Projekt bude používať vektorové a rastrové údaje pre povinné ukazovatele identifikované v nariadeniach EÚ a usmerneniach SEEA, pričom samotná príprava údajov ekosystémov podporí súlad Slovenska so stratégiou EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030, Zelenou dohodou a vykazovaním cieľov udržateľného rozvoja.

¹⁷⁰ Aktuálne prebieha zber údajov pre aktualizáciu Vodného plánu Slovenska, ktorý koordinuje MŽP SR – sekcia vôd. Tieto údaje by mohli poslúžiť ako údajová základňa pre ocenenie povrchovej vody.

¹⁷¹ V roku 2027 budú známe výstupy z pracovnej skupiny MAES (Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services) a medzinárodného projektu SELINA (Science for evidence-based and sustainable decisions about capital).

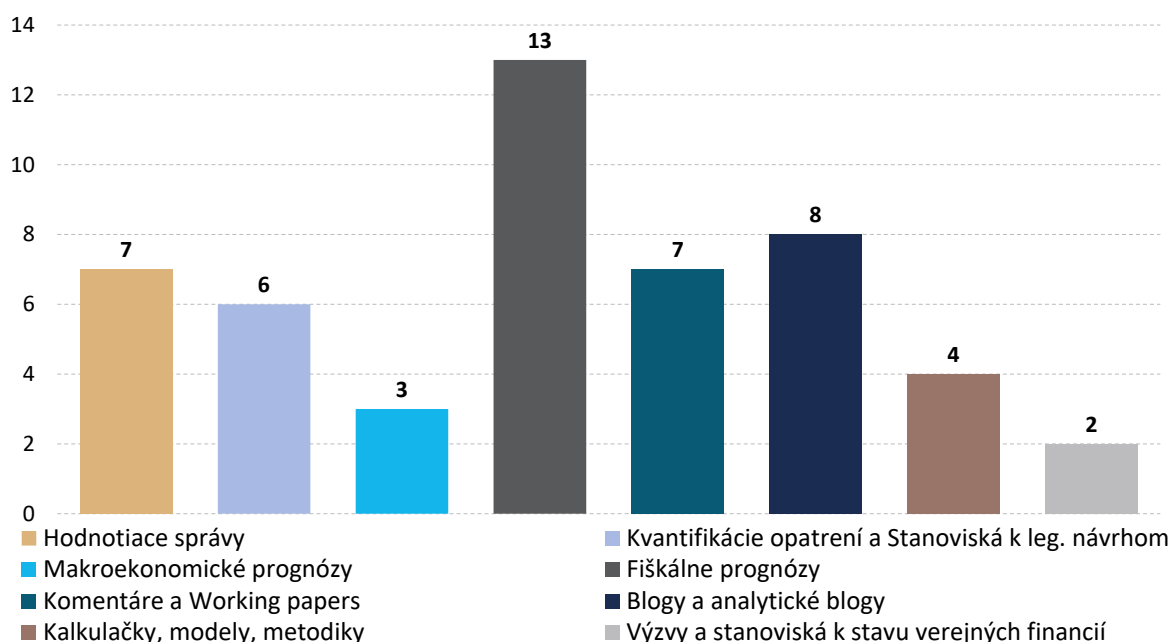
¹⁷² Správa bola [doručená](#) Národnej rade SR 27. augusta 2025.

Okrem toho RRZ monitoruje a hodnotí vývoj hospodárenia Slovenskej republiky a vykonáva ďalšie činnosti, ako napríklad monitorovanie plnenia národných a európskych fiškálnych pravidiel¹⁷³ a účasť v prognostických výboroch VpMP a VpDP s hlasovacími právami. V súvislosti s týmito úlohami RRZ a Kancelária RRZ (KRRZ) publikovali v roku 2025 viaceré výstupy (Graf 12 a Schéma 2, v ktorej sú výstupy zoradené chronologicky).

V súvislosti so svojou činnosťou má RRZ právo vyžadovať súčinnosť od subjektov verejnej správy a tie sú povinné ju poskytnúť (čl. 4 ods. 2 ústavného zákona). **V priebehu roku 2025 RRZ nezaznamenala obmedzenia súvisiace s prístupom k dátam.** Nenastala situácia, že by príslušné subjekty odmietli poskytnúť súčinnosť. V prípade niektorých inštitúcií sa diskutujú technické otázky a detaily vzájomných dohôd o poskytovaní údajov. Proces uzatvárania alebo úpravy dohôd o poskytovaní údajov, ktoré RRZ potrebuje na výkon svojej pôsobnosti, však trvá často neúmerne dlho. To môže v určitých prípadoch obmedziť schopnosť RRZ reagovať na aktuálny vývoj v dôsledku chýbajúcich údajov.

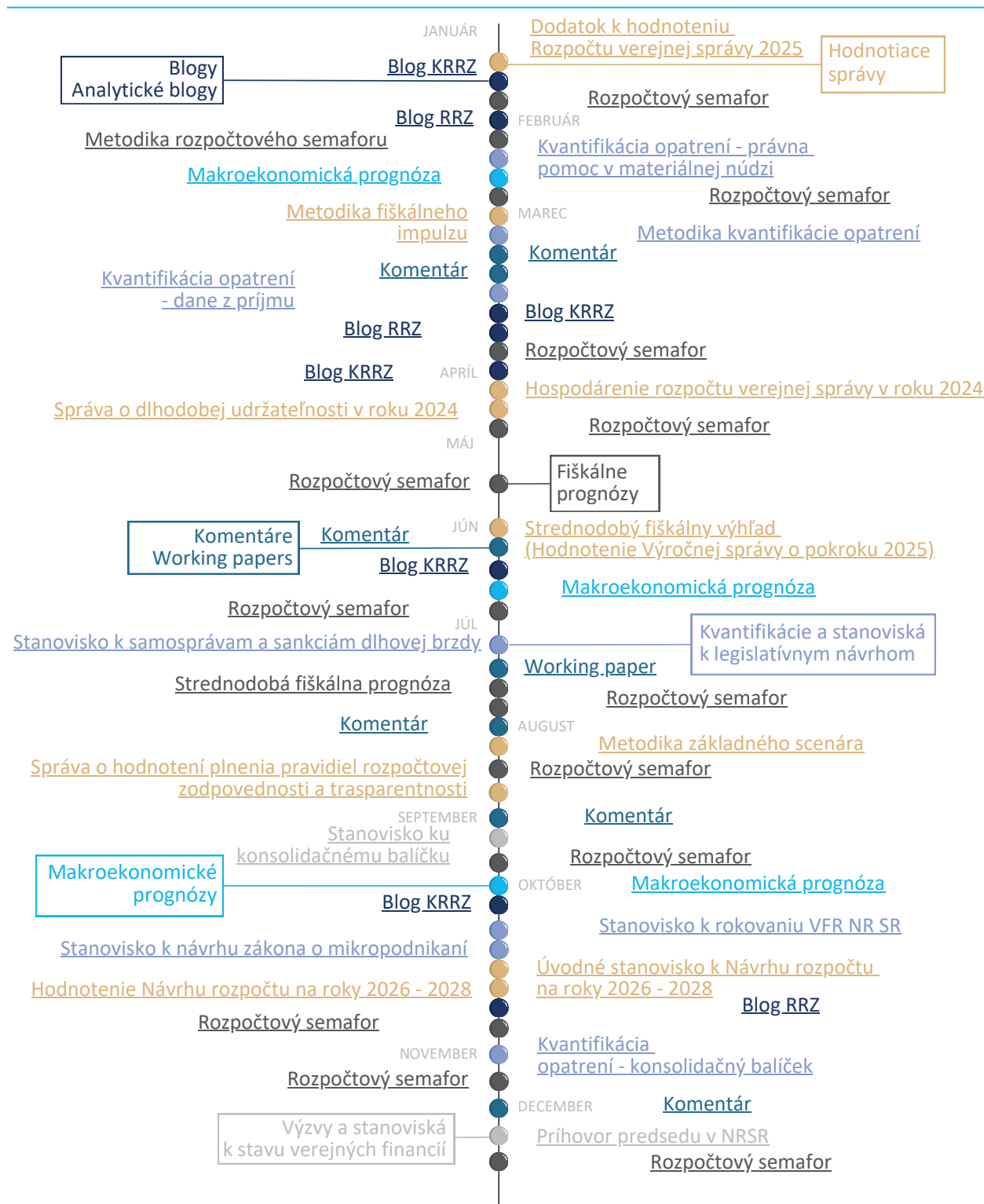
Graf 12: Počet publikácií RRZ a KRRZ v roku 2025

Zdroj: RRZ

¹⁷³ RRZ vypracúva hodnotenie k výročnej správe o pokroku, vrátane posúdenia súladu výsledku rozpočtového hospodárenia s trajektóriou vývoja čistých výdavkov. Súčasťou vyhodnotenia plnenia limitu verejných výdavkov je aj analýza faktorov, ktoré sú základom odchýlky od trajektórie vývoja čistých výdavkov.

Schéma 2: Prehľad jednotlivých publikácií zverejnených v priebehu roku 2025

Zdroj: RRZ

4.4. Odporúčania RRZ na zlepšenie rozpočtovej transparentnosti

Na základe hodnotenia plnenia pravidiel rozpočtovej transparentnosti RRZ sformulovala odporúčania¹⁷⁴, ktorých realizácia by prispela k zvýšeniu transparentnosti verejných financií:

Výbor pre daňové prognózy

- Zakotviť v zákone o rozpočtovej zodpovednosti alebo v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy povinnosť používať v každej fáze rozpočtového procesu (od prípravy výročnej správy o pokroku až po schválenie rozpočtu Národnou radou SR) najaktuálnejšiu prognózu príjmov schválenú Výborom pre daňové prognózy. Odborné otázky vrátane prognózovania príjmov by tak zostali oddelené od politických rozhodnutí vlády a Národnej rady SR.

Rozpočet verejnej správy

- Zvýšiť záväznosť trojročného rozpočtu verejnej správy a rozšíriť rozsah jeho schvaľovania Národnou radou SR. Národná rada SR by mala schvaľovať kľúčové parametre celého trojročného rozpočtu verejnej správy aj pozmeňujúce návrhy k nemu v súlade s metodikou ESA 2010 a najlepšou medzinárodnou praxou. Pri investíciách presahujúcich trojročný horizont by mal rozpočet obsahovať informácie o plánovaných výdavkoch a záväzkoch počas celého obdobia ich realizácie.
- Po každej aktualizácii makroekonomickej a daňovej prognózy zverejniť očakávaný vývoj príjmov a výdavkov verejnej správy bez dodatočných opatrení, teda tzv. fiškálny výhľad. V každej oblasti rozpočtu by sa mal osobitne uvádzať odhad vo východiskovom roku, vývoj podľa scenára nezmenených politík a vplyv jednotlivých opatrení zapracovaných do rozpočtu.
- Zverejňovať ukazovatele hospodárenia všetkých štátnych podnikov a podnikov spoločnosti MH Manažment. Údaje by mal dopĺňať komentár k očakávaným hospodárskym výsledkom, vyplácaniu dividend, vplyvu na výnos dane z príjmov právnických osôb a ďalším vzťahom s rozpočtom verejnej správy. Súčasťou hodnotenia by malo byť aspoň kvalitatívne posúdenie rizík vyplývajúcich z ich hospodárenia.
- Pokračovať vo zvyšovaní porovnateľnosti rozpočtovaných a skutočných údajov. Priestor pre zlepšenie existuje v podobe rozpočtovania predpokladaného vplyvu EFSF, rozpočtovania príjmov a výdavkov niektorých organizácií ústrednej správy a miestnej samosprávy. Rozpočtovanie týchto položiek je dôležité aj z hľadiska výdavkových limitov.

Súhrnná výročná správa

- Pokračovať v príprave metodiky Konceptu čistého bohatstva SR a v oceňovaní jeho doteraz nevykazovaných a nekvantifikovaných zložiek¹⁷⁵ a zároveň tejto úlohe priradiť vyššiu prioritu tak, aby v primeranom čase priniesla konkrétne výsledky. Ich ocenenie by zvýšilo vypovedaciu schopnosť ukazovateľa čistého bohatstva.
- Vytvoriť technické podmienky a v spolupráci s RRZ definovať metodiku prepojenia salda a dlhu verejnej správy so zmenami čistého bohatstva.

¹⁷⁴ Vyhodnotenie plnenia odporúčaní zo správy RRZ z augusta 2025 je uvedené v Prílohe č. 3.

¹⁷⁵ MF SR pokračuje v príprave metodiky a dátovej základne v spolupráci s viacerými inštitúciami s cieľom oceniť kultúrne dedičstvo SR, ekosystémy a chránené územia na Slovensku.

Referencie

Giba, M., Bujňák, V.: Ústavnoprávna analýza vybraných ustanovení ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti zo dňa 31. 7. 2020. Analýza vypracovaná na základe zmluvy s Univerzitou Komenského v Bratislave, Právnickou fakultou zo dňa 22. 5. 2020

https://www.rrz.sk/wp-content/uploads/2021/11/Pravna_analyza_Ustavny_zakon_o_rozpoctovej_zodpovednosti.pdf

Inštitút finančnej politiky (2014): Zverejňovanie daňových výdavkov, Manuál 13, MF SR, <https://finance.gov.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/publikacie-ifp/manualy/zverejnovanie-danovych-vydavkov.html>

Inštitút finančnej politiky (2015): Jednorazové vplyvy, Manuál 8 (aktualizácia), MF SR, <https://finance.gov.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/publikacie-ifp/manualy/jednorazove-vplyvy.html>

Majher, P. (2025): Prečo sú deficity vysoké aj po dvoch konsolidáciách, <https://www.rrz.sk/preco-su-deficity-vysoke-aj-po-dvoch-konsolidaciach/>

Ministerstvo financií SR (2024): Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky za rok 2023, <https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/klucove-dokumenty-uctovne-zavierky/suhrnna-vyrocnna-sprava-sr/>

Ministerstvo financií SR (2025): Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky za rok 2024, <https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/klucove-dokumenty-uctovne-zavierky/suhrnna-vyrocnna-sprava-sr/>

Ministerstvo financií SR (2024): Rozpočet verejnej správy na roky 2025 až 2027, <https://www.mfsr.sk/sk/financie/verejne-financie/rozpocet-verejnej-spravy/>

Ministerstvo financií SR (2025): Rozpočet verejnej správy na roky 2026 až 2028, <https://www.mfsr.sk/sk/financie/verejne-financie/rozpocet-verejnej-spravy/>

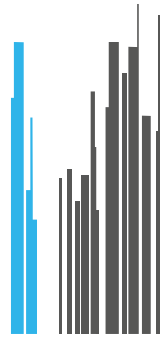
Ministerstvo financií SR (2026): Výročná správa o pokroku Slovenskej republiky 2026, https://www.mfsr.sk/files/sk/financie/institut-financnej-politiky/strategicke-materialy/vyrocnna-sprava-pokroku/apr_2026_sk.pdf

Múčka, Z., Majher P. (2026): Nezáleží len na veľkosti konsolidácie ale aj na jej štruktúre, <https://www.rrz.sk/nezalezi-len-na-velkosti-konsolidacie-ale-aj-na-jej-strukture/>

Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 5/2022 z 30. marca 2022 <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2023/12/>

Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 13/2022 z 13. decembra 2022 <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/509/20221229.html>

Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 7/2024 z 18. decembra 2024 <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2025/21/20250131>

Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 6/2026 z 17. júna 2026

<https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2026/180/20260707>

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2024): Správa o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti za rok 2023,

<https://www.rrz.sk/sprava-o-hodnoteni-plnenia-pravidiel-rozpoctovej-zodpovednosti-a-transparentnosti-za-rok-2023-august-2024/>

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2025): Správa o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti za rok 2024,

<https://www.rrz.sk/sprava-o-hodnoteni-plnenia-pravidiel-rozpoctovej-zodpovednosti-a-transparentnosti-za-rok-2024-august-2025/>

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2024): Hodnotenie Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027,

<https://www.rrz.sk/hodnotenie-rozpocetu-verejnej-spravy-na-roky-2025-az-2027/>

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2025): Dodatok k hodnoteniu Rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027,

<https://www.rrz.sk/dodatok-k-hodnoteniu-rozpocetu-verejnej-spravy-na-roky-2025-az-2027/>

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2025): Hodnotenie Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028,

<https://www.rrz.sk/hodnotenie-navrhu-rozpocetu-verejnej-spravy-na-roky-2026-az-2028/>

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2026): Dodatok k hodnoteniu Rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028,

<https://www.rrz.sk/dodatok-k-hodnoteniu-rozpocetu-verejnej-spravy-na-roky-2026-az-2028/>

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2025): Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií,

<https://www.rrz.sk/sprava-o-dlhodobej-udrzatelnosti-verejnych-financii-za-rok-2024-april-2025/>

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2026): Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií,

<https://www.rrz.sk/sprava-o-dlhodobej-udrzatelnosti-verejnych-financii-za-rok-2025-april-2026/>

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2012): Ako vyhodnocovať dlhodobú udržateľnosť verejných financií?, Diskusná štúdia 1/2012,

<https://www.rrz.sk/ako-vyhodnocovat-dlhodobu-udrzatelnost-verejnych-financii/>

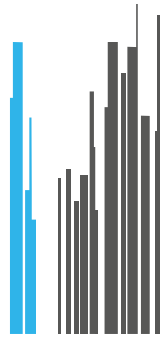
Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2025): Metodika zostavenia základného scenára vývoja verejných financií a výpočtu ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti, verzia 1,

<https://www.rrz.sk/metodika-zostavenia-zakladneho-scenara-vyvoja-verejnych-financii-a-vypoctu-ukazovateľa-dlhodobej-udrzatelnosti/>

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2026): Posúdenie plnenia výdavkových limitov v roku 2025,

<https://www.rrz.sk/posudenie-plnenia-vydavkovych-limitov-v-roku-2025/>

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2026): Strednodobý fiškálny výhľad na roky 2026 až 2028 (Hodnotenie Výročnej správy o pokroku 2026),

<https://www.rrz.sk/strednodoby-fiskalny-vyhľad-na-roky-2026-az-2028-hodnotenie-vyrocnej-spravy-o-pokroku-2026/>

Trnený O., Bugyi E. (2025): Nové európske fiškálne pravidlá prinášajú zmeny aj pre fungovanie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť,

<https://www.rrz.sk/nove-europske-fiskalne-pravidla-prinasaju-zmeny-aj-pre-fungovanie-rady-pre-rozpocetovu-zodpovednost/>

Skopál M. (2026): Nesprávne nastavenie európskych pravidiel pre Slovensko si vyžaduje ambicióznejší domáci prístup k ozdraveniu verejných financií,

<https://www.rrz.sk/nespravne-nastavenie-europskych-pravidiel-pre-slovensko-si-vyzaduje-ambicioznejši-domaci-prístup-k-ozdraveniu-verejnych-financií/>

Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti

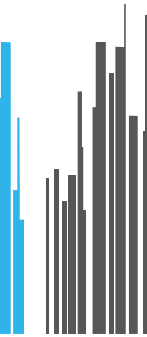
<https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/493/>

Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy

<https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/523/>

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

<https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/583/>

Príloha 1 – Prehľad najvýznamnejších zmien v rozpočtových pravidlách v roku 2025

Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy sa v roku 2025 novelizoval dvakrát¹⁷⁶:

- zákonom č. 70/2025 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku a o zmene a doplnení zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákonom č. 150/2025 Z. z. o niektorých opatreniach na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti, o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Najvýznamnejšie zmeny v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy sú tieto:

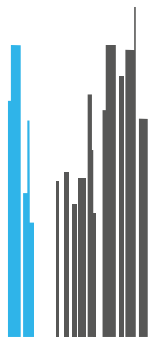
- rozšírenie kompetencií ministra financií, ktorý môže na základe splnomocnenia vlády v priebehu rozpočtového roka upravovať limity verejných výdavkov subjektov verejnej správy a ďalších súčastí rozpočtu verejnej správy¹⁷⁷ za podmienky zachovania celkového limitu verejných výdavkov, čím sa zvýšila flexibilita pri riadení štátneho rozpočtu,
- rozšírenie uplatňovania rozpočtových pravidiel na banky zaradené medzi subjekty verejnej správy, na ktoré sa po novom vzťahujú ustanovenia o zostavovaní, realizácii a hodnotení plnenia rozpočtu verejnej správy, ako aj pravidlá týkajúce sa limitu verejných výdavkov,
- zavedenie výnimky pre Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku, ktorá mu umožňuje byť zakladateľom alebo zriaďovateľom inej právnickej osoby, ak je to nevyhnutné na plnenie úloh súvisiacich s implementáciou Plánu obnovy,
- ustanovenie povinnosti Ministerstva financií SR zverejniť stanovisko k hodnoteniu Rady pre rozpočtovú zodpovednosť k výročnej správe o pokroku pri vykonávaní národného strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu; táto úprava reflektuje transpozíciu požiadaviek novelizovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov,
- zrušenie obmedzení pri poskytovaní preddavkov na obstaranie vojenského materiálu, špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení a hudobných nástrojov. Vypustila sa podmienka, podľa ktorej muselo ísť o obstaranie v zahraničí bez existencie domáceho výrobcu a s výrobnou lehotou dlhšou ako jeden rok, čím sa vytvorili flexibilnejšie podmienky pre zabezpečovanie týchto obstaraní.

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa v roku 2025 novelizoval raz:

- zákonom č. 334/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁷⁶ V roku 2025 bol zákon č. 523/2004 Z. z. nepriamo novelizovaný aj zákonom č. 300/2025 Z. z. o vysokých školách a zákonom č. 322/2025 Z. z. o financovaní vysokých škôl a školských zariadení. Uvedené novely mali prevažne legislatívno-technický charakter a nemenili samotné ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, preto nie sú zahrnuté medzi jeho priame novely.

¹⁷⁷ Zákon č. 118/2024 Z. z. sa zaviedol možnosť, aby vláda alebo na základe splnomocnenia vlády minister financií mohol počas roka upraviť limity verejných výdavkov kapitol na príslušný rok nesmie prekročiť celkový limit verejných výdavkov v danom rok, pre štátny rozpočet.

Novela:

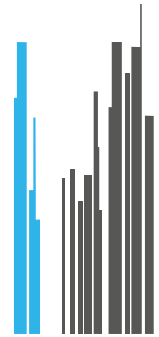
- umožnila zostaviť schodkový bežný rozpočet obce alebo vyššieho územného celku, ak je schodok krytý prostriedkami rezervného fondu alebo účelovo určenými prostriedkami nevyčerpanými v predchádzajúcich rokoch,
- umožnila obci alebo vyššiemu územnému celku použiť počas rozpočtového roka prostriedky rezervného fondu na úhradu bežných výdavkov, ktoré nie sú rozpočtované ani kryté príjmami bežného rozpočtu, ak o tom rozhodne príslušné zastupiteľstvo,
- samosprávam sa týmito zmenami poskytla väčšia flexibilita pri rozpočtovom hospodárení. Úprava nadviazala na dočasnú výnimku platnú do konca roka 2025 a možnosť používať rezervný fond na bežné výdavky zakotvila natrvalo za uvedených podmienok.

Príloha 2 – Prehľad plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti

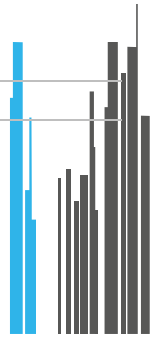
Tabuľka 7: Plnenie pravidiel rozpočtovej zodpovednosti

Čl.	Ods.	Znenie ústavného zákona	Plnenie	Poznámky
12*	(4)	Ak výška dlhu dosiahne 53 % podielu na HDP a zároveň nedosiahne 55 % podielu na HDP (za rok 2024 sú hranice vo výške 46 resp. 48 % HDP, za rok 2025 sú 45 resp. 47 % HDP**)		Vláda počas roka 2025 nepredložila návrh opatrení na zníženie dlhu. Návrh nebol zatiaľ predložený na rokovanie NR SR ani v roku 2026. Vláša tak mala urobiť bez zbytočného odkladu po zverejnení výšky dlhu za rok 2025 v apríli 2026.
		a) vláda predloží na rokovanie národnej rady návrh opatrení, ktorými navrhuje zabezpečiť zníženie dlhu a	nesplnené v roku 2025, nesplnené v roku 2026	
		b) znížia sa platy členov vlády na úroveň ich platov v predchádzajúcom rozpočtovom roku, ak ich platy v predchádzajúcom rozpočtovom roku boli nižšie; zníženie platov sa vykoná na obdobie od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zverejnení výšky dlhu až do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola zverejnená výška dlhu nižšia ako 53 % podielu na HDP (za rok 2024 je hranica vo výške 46 % HDP, za rok 2025 je to 45 % HDP**)	formálne splnené v roku 2025, v roku 2026 sa priebežne formálne plní	V roku 2025 ostali platy členov vlády na úrovni z 1. mája 2022, resp. 2021. Platí to aj pre rok 2026. Vláša si však vo februári 2024 schválila niekoľkonásobné zvýšenie paušálnych náhrad, ktoré formálne netvorí súčasť platu, čím však obchádza účel tejto sankcie.
12	(5)	Ak výška dlhu dosiahne 55 % podielu na HDP a zároveň nedosiahne 57 % podielu na HDP (za rok 2024 sú hranice vo výške 48 resp. 50 % HDP, za rok 2025 sú 47 resp. 49 % HDP**)		Do 22. novembra 2025 (vrátane) platila 24-mesačná výnimka z plnenia tretieho, štvrtého a piateho sankčného pásma dlhovej brzdy.
		a) ministerstvo financií viaže od prvého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zverejnení výšky dlhu výdavky štátneho rozpočtu vo výške 3 % z celkových výdavkov štátneho rozpočtu schválených zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok znížených o výdavky na správu štátneho dlhu, o prostriedky Európskej únie, prostriedky štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, odvody do Európskej únie, transfery Sociálnej poisťovni a o výdavky na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami; ak výška dlhu podľa odseku 2 dosahuje 55 % podielu na hrubom domácom produkte a viac neustále počas viacerých po sebe nasledujúcich rozpočtových rokov, viazanie sa vykoná vždy len v prvom rozpočtovom roku, v ktorom výška dlhu podľa odseku 2 dosiahla 55 % podielu na hrubom domácom produkte a viac,	neuplatnené	K viazaniu došlo v máji 2023, pričom dlh sa odvtedy kontinuálne nachádza nad tretím sankčným pásmom. Pokiaľ sa úroveň hrubého dlhu verejnej správy neznižuje pod hranicu tretieho sankčného pásma dlhovej brzdy a opäťovne neprekročí hranicu 3. sankčného pásma, ministerstvo financií nie je povinné znovu viazať 3 % výdavkov štátneho rozpočtu.
		b) nemožno poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a z rezervy vlády,	splnené v roku 2025, v roku 2026 sa priebežne plní	Podľa informácií MF SR a ÚV SR neboli po 22. novembri 2025 poskytnuté dotácie z rezervy

			vlády ani z rezervy predsedu vlády V rozpočte verejnej správy na rok 2026 nebola rozpočtovaná rezerva vlády ani rezerva predsedu vlády.
	c) vláda nesmie predložiť národnej rade taký návrh rozpočtu verejnej správy, ktorý obsahuje medziročný nominálny rast konsolidovaných výdavkov verejnej správy oproti rozpočtu verejnej správy na predchádzajúci rozpočtový rok, okrem výdavkov na správu štátneho dlhu, prostriedkov Európskej únie, prostriedkov štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, odvodov do Európskej únie a okrem výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami; ak vláda takýto návrh rozpočtu verejnej správy už predložila, je povinná stiahnuť ho z rokovania národnej rady a do 30 dní predložiť návrh rozpočtu verejnej správy súladný s ustanovenou podmienkou a	neuplatnené v roku 2025, v roku 2026 zatiaľ nemožno vyhodnotiť	Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 predložila vláda na rokovanie NR SR 10. 10. 2025 a NR SR ho schválila 21. 10. 2025. Rozpočet bol schválený pred uplynutím 24-mesačnej výnimky z plnenia sankcie. Sankcia vzťahujúca sa na rozpočet roku 2026 sa tak neuplatnila. Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2027 až 2029 zatiaľ nebol do NR SR predložený.
	d) obec a vyšší územný celok sú povinní schváliť rozpočet na nasledujúci rozpočtový rok s výdavkami maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka okrem výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami a výdavkov na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie.	v roku 2025 splnilo 529 obcí, v roku 2026 zatiaľ nemožno vyhodnotiť	S oboma sankciami bolo v súlade 278 z 2926 obcí a žiadny z 8 VÚC. Rozpočty samospráv na rok 2027 zatiaľ neboli schválené.
12	(6) Ak výška dlhu dosiahne 57 % podielu na HDP a zároveň nedosiahne 60 % podielu na HDP (za rok 2024 sú hranice vo výške 50 resp. 53 % HDP, za rok 2025 sú hranice vo výške 49 resp. 52 % HDP**)		Do 22. novembra 2025 (vrátane) platila 24-mesačná výnimka z plnenia tretieho, štvrtého a piateho sankčného pásma dlhovej brzdy.
	a) vláda nesmie predložiť národnej rade návrh rozpočtu verejnej správy s rozpočtovaným schodkom; ak vláda takýto návrh rozpočtu verejnej správy už predložila, je povinná stiahnuť ho z rokovania národnej rady a do 30 dní predložiť návrh rozpočtu verejnej správy súladný s ustanovenými podmienkami a	neuplatnené v roku 2025, v roku 2026 zatiaľ nemožno vyhodnotiť	Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 predložila vláda na rokovanie NR SR 10. 10. 2025 a NR SR ho schválila 21. 10. 2025. Rozpočet bol schválený pred uplynutím 24-mesačnej výnimky z plnenia sankcie. Sankcia vzťahujúca sa na rozpočet roku 2026 sa tak neuplatnila. Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2027 až 2029 zatiaľ nebol do NR SR predložený.
	b) obec a vyšší územný celok sú povinní schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný rozpočet alebo prebytkový rozpočet.	v roku 2025 splnilo 1130 obcí, v roku 2026 zatiaľ nemožno vyhodnotiť	S oboma sankciami bolo v súlade 278 z 2926 obcí a žiadny z 8 VÚC. Rozpočty samospráv na rok 2027 zatiaľ neboli schválené.

12	(7)	Ak výška dlhu dosiahne 60 % podielu na HDP a viac (za rok 2024 je hranica 53 % HDP, za rok 2025 je hranica 52 % HDP), okrem realizácie postupu podľa odsekov 4 až 6, vláda požiadala národnú radu o vyslovenie dôvery vláde.	v roku 2025 nesplnené, v roku 2026 splnené	Vláde vznikla 23. novembra 2025 povinnosť bezodkladne požiadať NR SR o vyslovenie dôvery. Žiadosť podala až 17. júna 2026, teda po takmer siedmich mesiacoch, v deň vydania nálezu Ústavného súdu SR. Podľa výkladu Ústavného súdu môže táto povinnosť vzniknúť najviac raz za kalendárny rok. Podaním žiadosti ju preto vláda v roku 2026 splnila.
6	(1)	Štát finančne nezabezpečuje platobnú schopnosť a nezodpovedá za platobnú schopnosť obce alebo vyššieho územného celku. Postup pri riešení platobnej neschopnosti obce alebo vyššieho územného celku ustanovuje zákon.	splnené	
6	(2)	Ak zákon pri úprave pôsobnosti ustanovuje nové úlohy obci alebo vyššiemu územnému celku, štát na ich plnenie súčasne zabezpečí obci alebo vyššiemu územnému celku zodpovedajúce finančné prostriedky.	nesplnené	Počas roka 2025 došlo zmenami v zákone o sociálnych službách k vytvoreniu nových úloh pre VÚC. Od roku 2027 dôjde k navýšeniu podielu výnosu DPFO pre VÚC, čo však v plnej miere nepokryje dodatočné výdavky VÚC. RRZ odhaduje dodatočný negatívny vplyv na rozpočty VÚC na 18 mil. eur ročne od 2027.
6	(3)	Ak celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Celkovú sumu dlhu obce alebo vyššieho územného celku ustanovuje zákon.	prebieha overovanie	V súčasnosti prebieha overovanie výšky dlhu za rok 2025 u 17 obcí. Oslovených bolo aj 22 obcí, ktoré nepredložili výkazy. Po preverení výšky dlhu začne MF SR správne konanie o uložení pokuty.
6	(4)	Povinnosť uplatňovať ustanovenie odseku 3 sa neuplatní počas 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva alebo zastupiteľstva vyššieho územného celku, ak nebola vo voľbách ako nový starosta, nový primátor alebo nový predseda vyššieho územného celku zvolená tá istá fyzická osoba, ako v predchádzajúcom volebnom období.	neuplatňuje sa	V súčasnosti sa táto výnimka neuplatňuje pre žiadnu obec.
7	(1)	Rada pred určením ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti zverejní na svojom webovom sídle metodológiu výpočtov a predpoklady, ktoré použije pri určení ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti.	splnené	Diskusná štúdia Ako vyhodnocovať dlhodobú udržateľnosť verejných financií? a metodický dokument Metodika zostavenia základného scenára vývoja verejných financií a výpočtu ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti
7	(2)	Rada pri určení ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti zohľadňuje		
	a)	hodnotu štrukturálneho primárneho salda,	splnené	
	b)	prognózy demografického vývoja zverejnené Eurostatom,	splnené	

	c) makroekonomické prognózy Výboru pre makroekonomické prognózy a dlhodobé makroekonomické prognózy EK,	splnené	
	d) dlhodobé prognózy výdavkov citlivých na starnutie populácie vypočítaných EK,	splnené	Využitie modely RRZ na dôchodkové zabezpečenie, zdravotníctvo, sociálne dávky (od roku 2021) a dlhodobú starostlivosť (od roku 2021).
	e) dlhodobé prognózy kapitál. príjmov vypočítaných EK,	splnené	
	f) implicitné záväzky a podmienené záväzky,	splnené	
	g) iné ukazovatele ovplyvňujúce dlhodobú udržateľnosť.	-	
7	(3) Postup pri určení limitu verejných výdavkov ustanoví zákon.	formálne splnené	Limit verejných výdavkov sa naviazal na reformované európske fiškálne pravidlá, ktorých nastavenie však nemusí viesť k dosiahnutiu dlhodobej udržateľnosti verejných financií. Zároveň medzi národným limitom a európskymi pravidlami existuje významná nekonzistentnosť, čo znižuje efektívnosť tohto pravidla.

* Čl. 12 je prechodným ustanovením k čl. 5 (do 31. decembra 2017). Zmenu hodnôt sankčných pásiem v rokoch 2018 až 2027 upravuje čl. 13.

** V roku 2025 sa vyhodnocovali sankcie na základe skutočnej úrovne dlhu v roku 2024 a hraníc sankčných pásiem platných pre rok 2024. V roku 2026 sa vyhodnocovali sankcie na základe skutočnej úrovne dlhu v roku 2025 a hraníc sankčných pásiem platných pre rok 2025.

(-) znamená, že príslušné znenie zákona nebolo hodnotené

Zdroj: RRZ

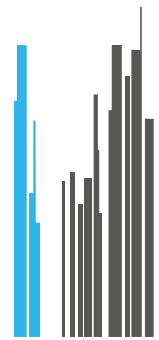
Tabuľka 8: Plnenie pravidiel rozpočtovej transparentnosti

Čl.	Ods.	Znenie ústavného zákona	Plnenie	Poznámky
8	(1)	Za účelom zvýšenia transparentnosti v procese zostavovania rozpočtu verejnej správy sa zriaďujú Výbor pre daňové prognózy a Výbor pre makroekonomické prognózy (ďalej len „výbory“). Výbory sú poradnými orgánmi ministra financií.	splnené	
8	(2)	Výbor pre daňové prognózy najmenej dvakrát ročne vypracúva prognózy daňových a odvodových príjmov, a to do 15. februára bežného rozpočtového roka a do 30. júna bežného rozpočtového roka. Výbor pre makroekonomické prognózy najmenej dvakrát ročne vypracúva prognózy vývoja makroekonomiky, a to do 15. februára bežného rozpočtového roka a do 30. júna bežného rozpočtového roka.	splnené	
9	(1)	Subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Subjekty verejnej správy zohľadňujú pri zostavení svojho rozpočtu prognózy zverejnené ministerstvom financií podľa odseku 3.	splnené	Splnené za verejnú správu ako celok (rozpočet verejnej správy).
9	(2)	Subjekty verejnej správy sú povinné zverejňovať údaje o rozpočte podľa odseku 1 do 30 dní po schválení ich rozpočtu a do 60 dní po skončení rozpočtového roka.	nehodnotené	RRZ zatiaľ z kapacitných dôvodov nesledovala splnenie povinnosti za každý subjekt.

9	(3)*	Ministerstvo financií najmenej dvakrát ročne zverejňuje prognózy vypracované výbormi podľa čl. 8 ods. 3, a to do 15. februára bežného rozpočtového roka a do 30. júna bežného rozpočtového roka.	nesplnené	MF SR zverejnilo prognózu Výboru pre daňové prognózy dňa 17. 2. 2025, teda po termíne 15. 2. 2025. Ostatné prognózy MF SR zverejnilo v súlade s požiadavkami.
9	(4)	Rozpočet verejnej správy obsahuje okrem údajov, ktoré ustanovuje osobitný zákon,		
	(a)	konsolidovanú bilanciu rozpočtu verejnej správy,	splnené	Je potrebné pokračovať v zlepšovaní porovnateľnosti rozpočtovaných údajov so skutočnosťou.
	(b)	stratégiu riadenia štátneho dlhu,	splnené	Stratégia riadenia štátneho dlhu bola prijatá v auguste 2025 a v plnej miere sa premietla aj do rozpočtového dokumentu.
	(c)	údaje o daňových výdavkoch,	splnené	
	(d)	implicitných záväzkoch,	splnené	
	(e)	podmienených záväzkoch,	splnené	
	(f)	jednorazových vplyvov,	splnené	
	(g)	o hospodárení podnikov štátnej správy,	čiastočne splnené	Chýbajú podniky s účasťou MZ SR a MH Manažment a adekvátny komentár.
	(h)	príslušný správca kapitoly štátneho rozpočtu je povinný predkladať ministerstvu financií požadované údaje za hospodárenie podnikov štátnej správy.	čiastočne splnené	Plánované hodnoty za podniky ministerstva zdravotníctva (s výnimkou Debitum, a. s.) a MH Manažment neboli predložené.
9	(5)	Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky obsahuje okrem údajov, ktoré ustanovuje osobitný zákon,		
	(a)	aj výšku čistého bohatstva Slovenskej republiky,	splnené	Je potrebné zabezpečiť prepojenie salda a dlhu verejnej správy so zmenou čistého bohatstva.
	(b)	bilanciu rozpočtu verejnej správy,	splnené	
	(c)	vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu,	splnené	
	(d)	jednorazové vplyvy,	splnené	
	(e)	hospodárenie podnikov štátnej správy.	splnené	

* V ústavnom zákone č. 493/2011 Z. z. sa v čl. 9 ods. 3 nachádza chybná odvolávka na neexistujúci čl. 8 ods. 3 (správne malo ísť o čl. 8 ods. 2).

Zdroj: RRZ

Príloha 3 – Prehľad plnenia odporúčaní RRZ

Tabuľka 9: Vyhodnotenie plnenia odporúčaní RRZ z augusta 2025

odporúčanie RRZ	vyhodnotenie
Potreba novely ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti	
Sledovanie čistého namiesto hrubého dlhu a zmodernizovanie dlhovej brzdy na základe doterajších skúseností (prísnejšie opatrenia pri prekročení nižších sankčných pásiem, ochrana ekonomiky pred prudkou zmenou v rozpočtovej politike za predpokladu dostatočnej konsolidácie, väčší rozdiel medzi spodným a horným pásmom, minimalizovať možnosť formálneho plnenia, resp. obchádzania sankcií).	Nedošlo k žiadnej zmene.
Posilniť záväznosť limitov verejných výdavkov ich ústavným ukotvením a ich opätovné prepojenie na koncept dosiahnutia a ochrany dlhodobej udržateľnosti hospodárenia Slovenskej republiky v zmysle čl. 55a Ústavy SR tak, ako to bolo v pôvodných národných výdavkových limitoch od konca roku 2022 do júla 2024.	Nedošlo k žiadnej zmene.
Vzhľadom na prísnosť sankcií dlhovej brzdy voči samosprávam, ktoré majú minimálne možnosti prispieť k zníženiu celkového verejného dlhu, úplne vypustiť povinnosti schváliť vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet aj povinnosť mať rozpočtované nerastúce výdavky. Nahradiť ich pravidlami rozpočtovej disciplíny, ktoré sú v súčasnosti v zákone o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ako napríklad povinnosť prijímať preventívne opatrenia, ak sa ich zadĺženie blíži k hranici 60 % príjmov predchádzajúceho roka	Nedošlo k žiadnej zmene.
Premietnuť požiadavky smernice o rozpočtových rámcoch v oblasti posilnenia nezávislosti Rady a stanovenia nových úloh pre Radu.	Požiadavky boli premietnuté len v obmedzenej miere. MF SR v aktualizovanej príručke k vybraným pravidlám pre rozpočtové rámce uviedlo RRZ (a NBS) ako orgán, ktorý má hodnotiť ex-post makroekonomické a rozpočtové prognózy. V súvislosti so smernicou sa ešte uzákonil tzv. princíp dodržiavaj alebo vysvetľuj nadväzujúci na hodnotenie Rady k výročnej správe o pokroku do zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.
Osobitné ustanovenia pre územnú samosprávu	
Stanoviť podmienky pre poskytovanie návratných prostriedkov zo štátnych finančných aktív samosprávam, ktoré by zabránili ich selektívnemu zvýhodňovaniu a predchádzaniu prípadnej platobnej neschopnosti.	Nedošlo k žiadnej zmene.
Uskutočniť audit kompetencií obcí a vyšších územných celkov, ktorý by vytvoril porovnávaciu základňu pre vyhodnotenie toho, či úpravy pôsobností samosprávy sú spojené s adekvátnym financovaním zo strany štátu.	Audit sa neuskutočnil.
Každoročne zverejňovať podrobné údaje o overenej výške dlhu samospráv, uložených sankciách, prebiehajúcich konaniach a zdôvodniť prípady, ktoré nevedli k uloženiu sankcií napriek prvotnej identifikácii nesplnenia záväzných pravidiel. Plnenie dlhového pravidla samospráv s možnosťou uloženia pokuty MF SR prvýkrát posudzovalo za rok 2015, zatiaľ však nezverejnilo ani jedno vyhodnotenie.	Údaje sa nezverejňujú.

Výbor pre daňové prognózy

Uzákoniť v rámci príslušných ustanovení zákona o rozpočtovej zodpovednosti alebo zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy používanie prognózy daňových a odvodových príjmov schválenej Výborom pre daňové prognózy v celom rozpočtovom procese, t. j. od prípravy výročnej správy o pokroku až po schválenie rozpočtu v NR SR, keďže odborné otázky, medzi ktoré patrí aj prognózovanie príjmov, by mali byť oddelené od politických rozhodnutí vlády a NR SR.

Nedošlo k žiadnej zmene.

Rozpočet verejnej správy

Zvýšiť záväznosť trojročného rozpočtu a schvaľovať v parlamente celý trojročný rozpočet verejnej správy a pozmeňujúce návrhy k nemu v súlade s metodikou ESA 2010 a najlepšou medzinárodnou praxou. Súčasný spôsob schvaľovania (schvaľuje sa hotovostný štátny rozpočet na najbližší rok) je daný historicky a nepostačuje na zachytenie kľúčových sledovaných parametrov a všetkých zmien vo verejných financiách. V prípade investícií, ktoré sú naplánované na viac ako tri roky, by záväzný rozpočet mal mať ešte dlhší horizont.

Nedošlo k žiadnej zmene.

Rozpočtované sumy by mali v každej oblasti zohľadňovať odhad vo východiskovom roku, vývoj v NPC scenári a prijaté opatrenia (zatiaľ sa to tak prezentuje len v daniach a vo výdavkoch na zdravotníctvo).

Nedošlo k žiadnej zmene.

Zverejňovať ukazovatele hospodárenia všetkých štátnych podnikov a podnikov MH Manažment. Hospodárenie podnikov doplniť o komentár aj v kontexte vyplácania dividend, vplyvu na výnos dane z príjmov právnických osôb a prípadných ďalších vzťahov s rozpočtom verejnej správy. Pokúsiť sa aspoň v kvalitatívnej rovine vyhodnotiť riziká plynúce z hospodárenia štátnych podnikov a podnikov MH Manažment.

Nedošlo k žiadnej zmene.

Pokračovať vo zvyšovaní porovnateľnosti rozpočtovaných a skutočných údajov. Priestor pre zlepšenie existuje v podobe rozpočtovania predpokladaného vplyvu EFSF, rozpočtovania príjmov a výdavkov niektorých organizácií ústrednej správy a miestnej samosprávy. Rozpočtovanie týchto položiek je dôležité aj z hľadiska výdavkových limitov.

Nedošlo k žiadnej zmene.

Súhrnná výročná správa

Pokračovať v príprave metodiky Konceptu čistého bohatstva SR, v rámci ktorého sa MF SR zameriava na ocenenie nevykazovaných a nekvantifikovaných oblastí v súlade so stanoveným harmonogramom MF SR. Ocenenie zatiaľ nevyčíslených zložiek ukazovateľa čistého bohatstva by mohlo prispieť k zlepšeniu vypovedacej schopnosti čistého bohatstva.

Bolo by vhodné, aby MF SR tejto úlohe priradilo vyššiu prioritu a v primeranom čase predstavilo konkrétne výsledky. MF SR deklaruje spoluprácu s viacerými inštitúciami pri budovaní dátovej základne a príprave metodík oceňovania vybraných zložiek čistého bohatstva.

Vytvoriť technické podmienky a v spolupráci s RRZ definovať metodiku prepojenia salda a dlhu verejnej správy so zmenou čistého bohatstva.

Nedošlo k žiadnej zmene.

Zdroj: RRZ

Príloha 4 – Vývoj dlhu v rokoch 2020 až 2030

Hrubý dlh je jedným zo základných ukazovateľov vývoja zadlženosti verejnej správy príslušnej krajiny. Na samotnú výšku hrubého verejného dlhu je naviazaný súbor viacerých fiškálnych pravidiel na lokálnej aj medzinárodnej úrovni. Pravidelne ho zverejňuje Eurostat a je pomerne jednoducho kvantifikovateľný, keďže všetky záväzky sú v rámci hrubého dlhu vyjadrené v nominálnych hodnotách.

Vývoj hrubého dlhu v čase však neposkytuje ucelený obraz o tom, aký vplyv na jeho výšku má hospodárenie vlády. Jeho zásadným nedostatkom je, že nezohľadňuje vývoj aktív verejnej správy (najmä nevyužitá napožíčiavaná likvidná rezerva). Keďže prostredníctvom aktív dokáže štát splácať svoje záväzky na finančných trhoch, je dôležité zohľadňovať aj vývoj aktív. Z tohto pohľadu je vhodnejším ukazovateľom čistý dlh. Ide o hrubý dlh očistený o likvidné finančné aktíva, ako sú hotovosť na účtoch verejnej správy, cenné papiere a kótované akcie. Zverejňuje ho aj ministerstvo financií v súlade s definíciou z Paktu stability a rastu.

Rozdielny vývoj medzi ukazovateľmi hrubého a čistého dlhu možno najlepšie vidieť v roku 2020 (Tabuľka 10), kde podiel hrubého dlhu na HDP medziročne vzrástol o 10,4 p. b. z 48,0 % na konci roku 2019 na 58,4 % HDP na konci roku 2020. Čistý dlh však v rovnakom období vzrástol o 5,4 p. b. z 43,1 % HDP na 48,5 % HDP. To bolo spôsobené práve vývojom hotovosti na účtoch verejnej správy, keďže nárast hotovostnej rezervy výraznejšie zvýšil hrubý dlh.

Tabuľka 10: Vývoj dlhu medzi rokmi 2020 až 2030

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
(v mil. eur)											
1. Hrubý dlh	55 091	61 356	63 509	68 882	77 735	83 957	90 692	98 645	109 001	119 856	130 684
2. Likv. fin. aktíva	9 322	11 482	11 145	9 512	10 806	9 520	11 221	10 971	11 597	11 342	11 341
3. Čistý dlh (1-2)	45 769	49 874	52 364	59 370	66 929	74 436	79 471	87 674	97 404	108 514	119 343
(v % HDP)											
4. Hrubý dlh	58,4	60,2	57,8	55,8	59,7	61,4	63,5	66,7	70,4	74,0	76,8
5. Likv. fin. aktíva	9,9	11,3	10,1	7,7	8,3	7,0	7,9	7,4	7,5	7,0	6,7
6. Čistý dlh (4-5)	48,5	48,9	47,6	48,1	51,4	54,4	55,6	59,2	62,9	67,0	70,2
<i>p.m. Nominálny HDP (mil. eur)</i>	94 321	101 892	109 960	123 539	130 208	136 754	142 902	148 002	154 839	162 005	170 071

Pozn.: V rokoch 2026 až 2030 ide o NPC prognózu RRZ z júla 2026.

Zdroj: MF SR, ŠÚ SR, RRZ

RRZ vo svojich analytických príspevkoch k zmene dlhu (Tabuľka 12) rozlišuje aj jednorazové vplyvy (Tabuľka 11). Pri jednorazových položkách najväčší vplyv mali v krízových rokoch 2020-2023 výdavky súvisiace s pandemickými opatreniami, programy na podporu zamestnanosti v krízovom období a zastropovanie cien energií vo forme kompenzácií pre podniky a domácnosti. Po ruskej invázii na Ukrajinu v roku 2022 sa k týmto položkám pridali aj výdavky súvisiace s humanitárnou a vojenskou pomocou. V roku 2024 v rámci jednorazových vplyvov naďalej pretrvávali náklady na ponechané plošné energodotácie pre domácnosti.

Tabuľka 11: Jednorazové vplyvy

(mil. eur)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1. Hotovostné jednorazové vplyvy	-1 518	-3 557	-2 207	-1 864	-776	92	218	76	117	0	0
- súvisiace s pandémiou	-1 518	-3 156	-896	-92	0	0	0	0	0	0	0
- súvisiace s pomocou Ukrajine	0	0	-365	148	-98	0	115	0	0	0	0
- súvisiace s energiami	0	0	-952	-1 846	-725	92	25	0	0	0	0
- ostatné jednorazové položky	0	-401	6	-74	47	0	78	76	117	0	0
2. Akualizácia jednoraz. vplyvov	-165	163	1 108	81	74	296	0	0	0	0	0
- súvisiace s pandémiou	-207	75	94	-3	0	0	0	0	0	0	0
- súvisiace s pomocou Ukrajine	0	0	260	-260	0	0	0	0	0	0	0
- súvisiace s energiami	0	0	912	-93	-190	-44	0	0	0	0	0
- ostatné jednorazové položky	42	89	-159	437	263	340	0	0	0	0	0
3. Jednorazové vplyvy spolu (1+2)	-1 683	-3 393	-1 099	-1 783	-703	388	218	76	117	0	0
- v % HDP	-1,8	-3,3	-1,0	-1,4	-0,5	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0

Pozn.: (+) zvyšuje a (-) znižuje hotovosť na účtoch verejnej správy
V rokoch 2026 až 2030 ide o prognózu RRZ z júla 2026.

Zdroj: RRZ, MF SR, ŠÚ SR

Roky 2020 a 2021 boli výrazne ovplyvnené pandémiou koronavírusu, ktorá prispela ku kumulatívne nárastu hrubého dlhu verejnej správy o 12,2 percentuálneho bodu na úroveň 60,2 % HDP (z 48 % HDP na konci roka 2019). V tomto období sa prudko zvýšila aj hotovostná rezerva štátu, ktorá sama o sebe prispela k nárastu dlhu o 7,1 percentuálneho bodu. Jednorazové opatrenia vlády na podporu ekonomiky počas pandémie zvýšili dlh približne o 5,1 percentuálneho bodu HDP.

Nasledujúce roky 2022 a 2023 boli po odznení pandémie takmer okamžite poznačené ruskou inváziou na Ukrajinu, energetickou krízou a vysokou infláciou. Dočasný efekt vysokej inflácie kumulatívne znížil dlh v tomto období o 9,4 percentuálneho bodu. Znižovanie úrovne hotovostnej rezervy medzi rokmi 2022 a 2023 viedlo ku kumulatívne poklesu dlhu o 1,6 p. b. HDP. Najmä vďaka tejto dynamike, ktorú v týchto rokoch determinovala vysoká miera inflácie, došlo medzi rokmi 2022 a 2023 k poklesu hrubého dlhu v pomere k HDP o 4,5 p. b. HDP (z 60,2 % HDP na konci roka 2021 na 55,8 % HDP na konci roka 2023). Dlž začal opäť narastať v rokoch 2024 a 2025 (o 5,6 p. b. na 61,4 % HDP). K nárastu dlhu počas rokov 2024-2025 najviac prispelo hospodárenie vlády očistené o jednorazové vplyvy (príspevok 6,5 p. b.) a úrokové náklady (3 p. b.).

RRZ odhaduje, že verejný dlh do konca roka 2026 vzrastie o 2,1 percentuálneho bodu na úroveň 63,5 % HDP (z 61,4 % HDP na konci roka 2025). Napriek očakávanej vyššej než žiaducej miere¹⁷⁸ inflácie v roku 2026 nárast cenovej hladiny už neovplyvňuje dynamiku dlhu tak výrazne ako počas výrazného „odinflovania“ časti dlhu v rokoch 2022 a 2023. V dôsledku vysokej aktuálnej úrovne deficitu tak RRZ očakáva, že verejný dlh bude v strednodobom horizonte bez dodatočných konsolidačných opatrení narastať, a to až na úroveň 76,8 % HDP na konci roka 2030. K tomuto vývoju najviac prispievajú vysoké štrukturálne deficity (príspevok 16,6 p. b.) a s tým súvisiaci nárast úrokových nákladov (príspevok 10,5 p. b.).

¹⁷⁸ Aktuálna makroekonomická prognóza KRRZ očakáva v roku 2026 mieru inflácie na úrovni 3,9 %.

Tabuľka 12: Prehľad vybraných príspevkov k medziročnej zmene dlhu v rokoch 2020 – 2030

(% HDP)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Príspevok k medziročnej zmene dlhu	10,4	1,8	-2,5	-2,0	3,9	1,7	2,1	3,2	3,7	3,6	2,9
- Štrukturálne primárne saldo VS	2,3	1,1	0,4	2,5	3,5	3,0	2,5	3,1	3,4	3,5	4,1
- Jednorazové vplyvy na saldo VS	1,8	2,9	0,2	1,6	0,5	-0,1	0,2	0,2	0,1	0,0	-0,3
- Úrokové náklady	1,2	1,1	1,0	1,2	1,4	1,5	1,6	1,8	2,1	2,3	2,6
- Potenciálny ekonomický rast	-0,6	-0,7	-0,9	-1,1	-1,1	-1,0	-0,8	-0,8	-0,9	-0,8	-0,9
- Vplyv hospodárskeho cyklu	1,9	-2,4	0,6	0,1	0,1	0,6	0,3	0,1	-0,5	-0,5	-0,9
- Deflátor HDP	-1,1	-1,3	-4,1	-5,3	-1,8	-2,4	-2,2	-1,4	-1,6	-1,7	-1,8
- Likvidné finančné aktíva	5,0	2,1	-0,3	-1,3	1,0	-0,9	1,2	-0,2	0,4	-0,2	0,0
- Zosúladenie deficitu a dlhu	0,0	-1,1	0,7	0,4	0,5	1,0	-0,8	0,4	0,8	1,1	0,0

Pozn.: V rokoch 2026 až 2030 ide o prognózu RRZ z júla 2026.

Zdroj: RRZ, MF SR, ŠÚ SR

Dynamiku verejného dlhu na Slovensku od začiatku storočia ovplyvnila kombinácia viacerých faktorov, pričom v jednotlivých obdobiach sa ich vplyv výrazne menil (Tabuľka 13). V rokoch 2000 – 2003 k znižovaniu dlhu prispeli príjmy z privatizácie a vysoká inflácia, zatiaľ čo vysoké úrokové náklady a jednorazové výdavky (napríklad na reštrukturalizáciu bankového sektora) pôsobili opačným smerom. Obdobie 2004 – 2008 prinieslo vďaka silnému hospodárskemu rastu, reformám a vstupu do EÚ výrazný pokles zadlženia. Globálna finančná kríza a následne dlhová kríza (2009 – 2013) tento trend zvrátili, keďže vysoké štrukturálne deficity a pokles ekonomickej aktivity prispievali k výraznému rastu dlhu.

V rokoch 2014 – 2019 verejný dlh mierne klesal najmä vďaka nízkym štrukturálnym deficitom, nízkym úrokovým nákladom (odrážajúcim uvoľnenú politiku ECB) a solídnemu rastu. Pandémia a energetická kríza (2020 – 2023) však boli spojené s nárastom štrukturálneho deficitu a rozsiahlymi jednorazovými opatreniami. Nárast dlhu bol následne dočasne zmiernený prostredníctvom efektu menovateľa, keď inflácia v rokoch 2022 a 2023 dosiahla dvojciferné hodnoty.

Vo všeobecnosti platí, že v čase kríz štrukturálny primárny deficit alebo vplyv jednorazových opatrení výrazne prispievali k nárastu dlhu, kým v stabilnejších obdobiach štrukturálne saldo zvyšovalo dlh len mierne (v priemere menej ako 2 p. b. ročne). V súčasnosti však RRZ pri absencii krízy odhaduje, že bez dodatočných konsolidačných opatrení štrukturálny primárny deficit prispeje k nárastu dlhu v priemere o 3,3 p. b. ročne. V kombinácii s rastúcimi úrokovými nákladmi a slabšími vyhlídkami hospodárskeho rastu (priemerný rast potenciálneho HDP 1,5 %, čo je najnižšia hodnota za posledné obdobie) to predstavuje významné riziko pre udržateľnosť verejných financií, v prípade, že vláda nebude pokračovať v konsolidačných opatreniach trvalého charakteru.

Tabuľka 13: Prehľad priemerných hodnôt príspevkov k zmene dlhu v jednotlivých obdobiach

(% HDP)	2000-2003	2004-2008	2009-2013	2014-2019	2020-2023	2024-2030
Príspevok k medziročnej zmene dlhu	-0,9	-3,0	5,2	-1,1	1,9	3,0
- Štrukturálne primárne saldo VS	1,8	1,4	4,2	0,4	1,6	3,3
- Jednorazové vplyvy na saldo VS	1,9	0,1	0,0	0,0	1,6	0,1
- Úrokové náklady	3,5	1,6	1,6	1,6	1,1	1,9
- Potenciálny ekonomický rast	-1,4	-0,9	-1,0	-1,3	-0,8	-0,9
- Vplyv hospodárskeho cyklu	0,5	-2,0	0,1	-0,2	0,0	-0,1
- Deflátor HDP	-2,8	-1,1	-0,3	-0,4	-2,9	-1,8
- Likvidné finančné aktíva	1,7	-0,7	0,2	-0,1	1,4	0,2
- Zosúladenie deficitu a dlhu	-6,2	-1,5	0,3	-0,9	0,0	0,4
p.m. Priem. rast potenciálneho produktu	3,1	6,2	2,3	2,4	1,6	1,5

Pozn.: V rokoch 2026 až 2030 ide o prognózu RRZ z júla 2026.

Zdroj: RRZ, MF SR, ŠÚ SR

Príloha 5 – Informácia o plnení pravidiel dlhovej brzdy samosprávou

Dňa 22. novembra 2025¹⁷⁹ uplynula 24-mesačná výnimka z uplatňovania sankcií dlhovej brzdy podľa ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti. Keďže dlh naďalej presahoval hranicu najvyššieho sankčného pásma a neuplatnila sa iná zákonná výnimka, od 23. novembra 2025 sa začali uplatňovať aj povinnosti týkajúce sa rozpočtov samospráv. Podľa čl. 12 ods. 5 písm. d) a ods. 6 písm. b) v spojení s čl. 13 ústavného zákona boli obce a vyššie územné celky povinné:

- schváliť rozpočet na nasledujúci rozpočtový rok s výdavkami maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka, okrem výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami a výdavkov na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie,
- schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet.

RRZ vyhodnotila plnenie týchto požiadaviek pri jednotlivých samosprávach po prvýkrát od účinnosti ústavného zákona. Vychádzala zo schválených rozpočtov obcí a vyšších územných celkov na roky 2025 a 2026¹⁸⁰, dostupných v informačnom systéme MF SR (RISSAM). Keďže MF SR považovalo dátum schválenia rozpočtu za rozhodujúci pre uplatnenie sankcií¹⁸¹, RRZ z tohto informačného systému použila aj tento údaj. Ak dátum nebol jednoznačný (napríklad išlo o zjavný preklep alebo dátum schválenia bol totožný s dátumom nahratia údajov), RRZ ho overila na webovom sídle príslušnej samosprávy.

RRZ najprv bez ohľadu na dátum schválenia posúdila, či bol rozpočet na rok 2026 vyrovnaný alebo prebytkový a či jeho výdavky po analytickom očistení¹⁸² neprekročili porovnateľné výdavky schváleného rozpočtu na rok 2025. **Z celkového počtu 2 926 obcí splnilo obe požiadavky ústavného zákona iba 278 obcí. Ani jeden z ôsmich vyšších územných celkov nesplnil obe požiadavky¹⁸³.**

Následne RRZ posúdila výsledky aj podľa dátumu schválenia rozpočtu. MF SR zastávalo názor, že sankcie dlhovej brzdy sa nevzťahovali na rozpočty samospráv na rok 2026 schválené ešte počas trvania 24-mesačnej výnimky. RRZ s týmto výkladom nesúhlasí¹⁸⁴. Prevažná väčšina obcí a všetky VÚC však schválili svoje rozpočty pred skončením výnimky, teda v termíne zodpovedajúcom prístupu MF SR.

¹⁷⁹ Národná rada SR 21. novembra 2023 schválila [Programové vyhlásenie vlády SR](#) a vyslovila vláde dôveru. Obdobie 24-mesačnej výnimky začalo plynúť 22. novembra 2023 a uplynulo 22. novembra 2025.

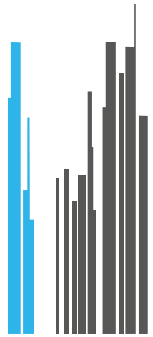
¹⁸⁰ Za dátum schválenia rozpočtu sa považoval deň zasadnutia, na ktorom príslušné zastupiteľstvo rozpočet schválilo.

¹⁸¹ MF SR vo svojom [stanovisku](#) uviedlo, že sankcie dlhovej brzdy sa na rozpočty samospráv na rok 2026 nevzťahujú, ak boli schválené ešte počas 24-mesačnej výnimky. MF SR vtedy považovalo výnimku za skončenú 21. novembra 2025. Podľa neskoršieho výkladu Ústavného súdu SR uplynula 22. novembra 2025.

¹⁸² Výdavkami podľa tohto zákona sa rozumejú celkové výdavky obcí, teda bežné a kapitálové výdavky (bez finančných operácií) očistené o výdavky financované zo zdrojov EÚ a o výdavky na spolufinancovanie. Z porovnania sa majú vylúčiť aj výdavky na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami. Keďže ekonomická rozpočtová klasifikácia tieto výdavky samostatne nerozlišuje a spravidla sa vopred nerozpočtujú, v analýze neboli osobitne očistené.

¹⁸³ Aspoň jednu z požiadaviek ústavného zákona nesplnilo 2 636 obcí a všetkých osem VÚC. Plnenie nebolo možné vyhodnotiť pri 12 obciach, z ktorých osem hospodári v rozpočtovom provizóriu a štyri neposkytli potrebné údaje. Úplný zoznam samospráv, vrátane vyhodnotenia plnenia pravidiel dlhovej brzdy je vzhľadom na ich veľký počet uvedený v dátovej prílohe tejto správy.

¹⁸⁴ Podľa RRZ znenie ústavného zákona pri schvaľovaní rozpočtu uplatňuje prísnejšie pravidlá pre územnú samosprávu než pre vládu a parlament. Schválený rozpočet samosprávy preto musí podľa RRZ v každom okamihu spĺňať požiadavky ústavného zákona (podrobnosti sú uvedené v [stanovisku RRZ](#)).

Nasledujúca tabuľka uvádza obce, ktoré **schválili rozpočet na rok 2026 po 22. novembri 2025 a súčasne nesplnili aspoň jednu z uvedených požiadaviek** ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. Išlo celkovo o **70 obcí**:

- rozpočtované výdavky medziročne rastú v 32 obciach (pričom splnili podmienku vyrovnaného alebo prebytkového rozpočtu),
- deficitné rozpočty si schválilo 12 obcí (pričom ich výdavky medziročne nerastú) a
- obe podmienky nesplnilo 26 obcí.

Všetky VÚC schválili svoje rozpočty na rok 2026 pred 23. novembrom 2025.

Tabuľka 14: Zoznam obcí neplniacich požiadavky dlhovej brzdy

názov obce (okres)	dátum schválenia rozpočtu na rok 2026	saldo rozpočtu na rok 2026 (v €)	medziročná zmena uprav. výdavkov (v €)
Bajtava (NZ)	29. 12. 2025	47 837	33 258
Bežovce (SO)	19. 12. 2025	-106 320	169 526
Brdárka (RV)	21. 12. 2025	-74 200	77 890
Breziny (ZV)	12. 02. 2026	-49 800	-610 000
Bžany (SP)	01. 12. 2025	0	19 029
Červeňany (VK)	04. 12. 2025	-500	-500
Červenica (PO)	30. 12. 2025	-106 100	-230 732
Diaková (MT)	12. 12. 2025	-78 609	311 254
Dlžín (PD)	18. 12. 2025	410	11 100
Dolné Zahorany (RS)	26. 11. 2025	0	8 220
Dolný Hričov (ZA)	10. 12. 2025	-332 900	1 676 171
Ďurkovce (VK)	21. 12. 2025	4 357	6 086
Giglovce (VT)	17. 12. 2025	-9 510	16 558
Hajtovka (SL)	15. 12. 2025	0	5 466
Harakovce (LE)	27. 11. 2025	0	746
Havaj (SP)	30. 12. 2025	-494 407	495 385
Hrašovík (KS)	11. 12. 2025	0	510 700
Hrochoť (BB)	03. 12. 2025	30 000	64 486
Jablonov (LE)	11. 12. 2025	-50 000	20 883
Jasenové (ZA)	15. 12. 2025	-250 000	275 215
Juskova Voľa (VT)	30. 12. 2025	0	8 000
Kamenica nad Hronom (NZ)	16. 12. 2025	-10 190	676 303
Kluknava (GL)	12. 12. 2025	-63 100	111 810
Košice - mestská časť Lorinčík (KE)	17. 03. 2026	9 000	49 208
Krásny Brod (ML)	12. 12. 2025	-24 743	-11 350
Krčava (SO)	12. 12. 2025	7 330	18 083
Krivá (DK)	15. 12. 2025	-40 000	3 452
Ladomirová (SK)	19. 12. 2025	52 104	99 496
Leľa (NZ)	02. 12. 2025	0	16 000
Limbach (PK)	27. 11. 2025	65 686	952 429
Ľudovítová (NR)	08. 12. 2025	500	3 280
Ľutov (BN)	31. 12. 2025	5 100	4 500
Magnezitovce (RA)	15. 12. 2025	3 600	2 940
Malá Poľana (SP)	17. 12. 2025	-11 000	-17 174
Malé Trakany (TV)	17. 12. 2025	-6 027	687 265
Moravany nad Váhom (PN)	30. 01. 2026	385 318	245 147
Moškovec (TR)	11. 12. 2025	-5 300	12 534

Tabuľka 14: Zoznam obcí neplniacich požiadavky dlhovej brzdy

názov obce (okres)	dátum schválenia rozpočtu na rok 2026	saldo rozpočtu na rok 2026 (v €)	medziročná zmena uprav. výdavkov (v €)
Mútne (NO)	15. 05. 2026	-488 950	913 146
Naháč (TT)	12. 12. 2025	-20 690	-65 710
Nitra nad Ipľom (LC)	12. 12. 2025	10 596	3 289
Nižný Kručov (VT)	19. 12. 2025	10 008	26 274
Palota (ML)	19. 12. 2025	0	5 245
Panické Dravce (LC)	11. 12. 2025	-10 700	59 890
Pavlová (NZ)	15. 12. 2025	3 500	5 750
Pavlovce nad Uhom (MI)	12. 12. 2025	-517 100	1 285 502
Plešivec (RV)	21. 05. 2026	-40 670	-430 767
Porúbka (SO)	15. 12. 2025	4 983	21 141
Pukanec (LV)	03. 12. 2025	38 382	556 319
Ratkovo (MT)	05. 12. 2025	-56 880	46 330
Repejov (ML)	27. 11. 2025	1 000	1 556
Rudník (KS)	10. 12. 2025	-20 000	20 000
Sekule (SE)	10. 12. 2025	-548 303	2 244 467
Slovenské Nové Mesto (TV)	04. 02. 2026	-17 494	-37 977
Sokolovce (PN)	12. 12. 2025	105 574	102 188
Studenec (LE)	24. 11. 2025	14 550	31 640
Svinia (PO)	11. 12. 2025	-186 291	805 545
Šamudovce (MI)	19. 12. 2025	-36 000	101 782
Šumiac (BR)	05. 12. 2025	-3 765	-141 836
Tovarnianska Polianka (VT)	12. 12. 2025	4 138	1 100
Trnava pri Laborci (MI)	25. 11. 2025	-10 500	-6 433
Tušice (MI)	16. 12. 2025	-179 516	222 427
Veľká Čierna (ZA)	15. 12. 2025	-1 830	25 444
Veľké Uherce (PE)	16. 12. 2025	-157 735	3 142 139
Vysoká nad Kysucou (CA)	12. 12. 2025	-566 000	2 618 251
Vysoká nad Uhom (MI)	17. 12. 2025	-91 217	327 587
Zacharovce (RS)	29. 12. 2025	-20 000	-2 307
Záskalie (PB)	31. 12. 2025	-16 600	-26 116
Zlaté Klasy (DS)	08. 12. 2025	186 000	19 022
Žehra (SN)	01. 12. 2025	29 850	2 086 429
Žitavany (ZM)	11. 12. 2025	66 141	200 823

Červenou farbou sú vyznačené rozpočty obcí, ktoré boli schválené ako deficitné a (alebo) zaznamenali medziročný rast upravených výdavkov.

Zdroj: RRZ, MF SR (RISSAM)

Príloha 6 – Informácia o plnení numerických fiškálnych pravidiel samosprávou

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v § 17 vymedzuje tieto podmienky, za ktorých obec alebo vyšší územný celok (VÚC) môžu na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania:

- ak celková suma dlhu¹⁸⁵ obce alebo VÚC neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- ak suma splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Naviazaním oboch pravidiel na skutočné bežné príjmy sa sledovalo, aby obce a VÚC boli schopné svoje záväzky reálne pokryť svojou bežnou prevádzkou.

Dlhový limit pre samosprávy na úrovni 60 % je výrazne prísnejší ako dlhový limit verejnej správy (tzv. dlhová brzda) na úrovni 52 % HDP v roku 2025. Dôvodom je, že dlh verejnej správy sa vyjadruje v pomere k výkonu ekonomiky (k HDP) a nie ku skutočným bežným príjmom.

Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v čl. 6 ods. 3 definuje pokutu¹⁸⁶ za prekročenie dlhového pravidla platného pre územné samosprávy s účinnosťou od roku 2015. Spôsob výpočtu pokuty vymedzuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- Do sumy dlhu na účely výpočtu pokuty sa nezapočítavajú záväzky z prijatia návratných zdrojov financovania na krytie záväzkov po lehote splatnosti a záväzky obce alebo vyššieho územného celku v nútenej správe.
- Pokuta sa opakovane uloží iba pri náraste podielu dlhu, vo výške 5 % z tohto nárastu.
- Pokuta sa neukladá, ak nepresiahne sumu 40 eur.

Vyhodnotenie plnenia limitu dlhu s uložením pokuty sa prvýkrát realizovalo v roku 2016 na základe skutočnej výšky dlhu ku koncu roku 2015. Vyhodnotenie a uloženie pokuty v správnom konaní je kompetenciou ministerstva financií.

¹⁸⁵ Súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce alebo VÚC, očistený o záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov SR a EÚ, z Audiovizuálneho fondu, Environmentálneho fondu, z Fondu na podporu umenia, o úvery zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB) a o prostriedky Slovak Investment Holding.

¹⁸⁶ Výška pokuty je definovaná ako 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Tu však treba prihliadnuť aj na čl. 6. ods. 4 ústavného zákona, ktorý zabezpečuje neuplatnenie pokuty počas 24 mesiacov od ustanovujúceho zasadnutia zastupiteľstva, ak nebola vo voľbách ako nový starosta, primátor alebo predseda VÚC zvolená tá istá osoba ako v predchádzajúcom volebnom období.

Na ilustráciu súčasného stavu plnenia pravidiel obsahuje príloha prehľad zákonom definovaných pomerových ukazovateľov VÚC a obcí. Nasledujúce numerické hodnoty sú predbežným vyhodnotením roku 2025 na základe vykázaných hodnôt.

Vyššie územné celky

Celková suma dlhu VÚC dosiahla ku koncu roka 2025 úroveň 25,4 % bežných príjmov roka 2024. Ku hranici 60 % bol najbližšie Bratislavský samosprávny kraj s dlhom 34,2 %, ktorý sa medziročne zvýšil o 2,8 percentuálneho bodu. Naopak, najnižší relatívny dlh na úrovni 7,5 % evidoval Nitriansky samosprávny kraj. Pomer celkovej dlhovej služby VÚC (splácanie úrokov a istín) voči príjmom dosiahol hodnotu 5 %. Limit dlhovej služby na úrovni 25 % ani limit dlhu na úrovni 60 % nebol v roku 2025 prekročený žiadnym samosprávnym krajom.

Od roku 2023 sa v sume vykázaných návratných finančných výpomocí prijatých od subjektov VS zaznamenávajú aj prostriedky prijaté od Slovak Investment Holding (SIH). Tieto prostriedky sa však pri výpočte celkovej sumy dlhu samospráv nezapočítavajú¹⁸⁷. Objem týchto zdrojov nie je ani naďalej možné identifikovať vo výkazoch a RRZ ich sumu prebrala od MF SR.

Tabuľka 15: Vyhodnotenie pravidiel pre VÚC (rok 2025, v tis. eur)

Názov	Celková suma dlhu (1)	Splácanie úrokov (2)	Splácanie istín (3)	Bežné príjmy (rok 2024) (4)	Pomer dlhu (%) (1/4)	Dlhová služba (%) ((2+3)/4*)
Bratislavský SK	86 349	1 654	6 098	252 521	34,2	5,2
Trnavský SK	56 753	1 153	4 082	207 341	27,4	3,8
Trenčiansky SK	68 384	1 082	4 297	219 305	31,2	4,0
Nitriansky SK	19 864	176	2 567	264 668	7,5	1,5
Žilinský SK	58 069	1 491	5 103	238 336	24,4	4,6
Banskobystrický SK	56 494	1 555	6 956	259 335	21,8	4,8
Prešovský SK**	91 835	2 166	14 125	289 877	31,7	8,8
Košický SK	75 424	1 414	9 766	287 545	26,2	6,3
Spolu	513 174	10 691	52 995	2 018 929	25,4	5,0

Pozn.: SK – samosprávny kraj

Zdroj: Štátna pokladnica, MF SR, RRZ

* Pri výpočte pomeru dlhovej služby sa bežné príjmy upravujú o vybrané transfery.

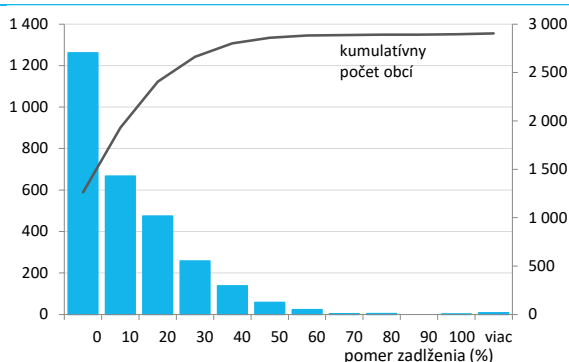
** MF SR pri Prešovskom SK (PSK) eviduje mierne rozdielnu úroveň dlhu (31,6 %). Rozdiel vyplýva z inej úrovne návratnej finančnej výpomoci (NFV) vo výpočte MF SR oproti RRZ, pričom úroveň NFV vo výpočte MF SR sa nezhoduje s účtovnou závierkou PSK pre rok 2025. Z pohľadu vyhodnotenia dlhu je však tento rozdiel zanedbateľný, keďže úroveň dlhu PSK je aj napriek tomuto rozdielu hlboko pod zákonným limitom dlhu.

¹⁸⁷ S účinnosťou od 1. mája 2022 sa do celkovej sumy dlhu obcí alebo VÚC nezapočítavajú záväzky z návratných zdrojov financovania poskytované orgánom podľa osobitných predpisov (konkrétne ide o § 3 písm. g) zákona č. 323/2015 Z. z. o finančných nástrojoch financovaných z európskych štrukturálnych a investičných fondov a § 3 písm. l) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie).

Obce

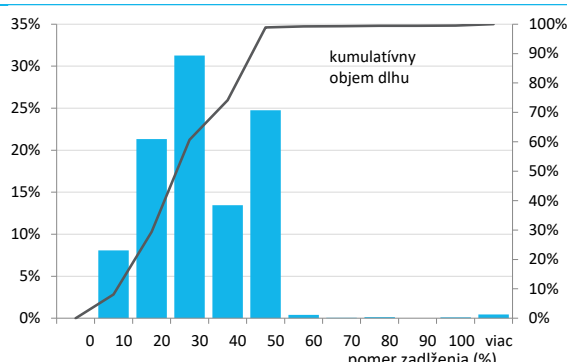
Z celkového posudzovaného počtu 2903 obcí¹⁸⁸ vykázalo ku koncu roka 2025 nulový dlh 1262 obcí. Najvyššia početnosť bola v pásme obcí, ktoré majú nulový pomer dlhu, ďalej s vyšším pásmom relatívneho zadlženia početnosť klesá (s výnimkou tých najzadlženejších, kde je však nárast zanedbateľný, Graf 13). Pomer nominálneho zadlženia k celkovému nominálnemu zadlženiu všetkých posudzovaných obcí (Graf 14) bol aj v roku 2025 najvyšší v pásme 20 % až 30 %. Celkový vykázaný nominálny dlh obcí, ktorý je podkladom pre vyhodnotenie dlhového pravidla, medziročne mierne stúpol z 975 mil. eur na 1,05 mld. eur.

Graf 13: Počty obcí podľa pomeru ich dlhu k príjmom (l. os), kumulatívne (p. os)

Zdroj: Štátna pokladnica, MF SR, RRZ

Graf 14: Podiely jednotlivých dlhových pásiem na celkovom dlhu (l. os), kumulatívne (p. os)

Zdroj: Štátna pokladnica, MF SR, RRZ

Dlhový limit v roku 2025 prekročilo 21 obcí¹⁸⁹ a limit dlhovej služby prekročilo 349 obcí, pričom 4 z nich prekročili oba limity. Celkovo tak v roku 2025 prekročilo aspoň jeden limit 366 obcí. Ide o výrazný nárast oproti predchádzajúcemu roku, keď aspoň jeden limit prekročilo iba 179 obcí.

Ak kontroly potvrdia vykázanú výšku dlhu, pokuty za rok 2025 možno reálne uložiť 17 obciam¹⁹⁰ a ich celková potenciálna výška je 83 740,90 eur. Z prvej identifikovanej počtu 21 obcí nad dlhovým limitom:

- Mestská časť Bratislava – Devín (BA) je v režime konsolidácie pohľadávok, pričom MF SR ju na účely vyhodnotenia dlhového pravidla naďalej vyhodnocuje ako obec v nútenej správe, na ktorú sa uloženie pokuty nevzťahuje. Mestská časť sa nachádzala v nútenej správe medzi rokmi 2005 a 2023. Od roku 2023 sa na základe rozhodnutia Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava nachádza v režime konsolidácie pohľadávok, čo už umožňuje bežnejšie fungovanie samosprávy ako v prípade nútenej správy, avšak v súlade s plánom konsolidácie pohľadávok. V tomto režime má zotrvať do apríla 2027. Zákon síce explicitne nespomína konsolidáciu

¹⁸⁸ RRZ mala na vyhodnotenie plnenia dlhového pravidla k dispozícii údaje za 2903 obcí z celkového počtu 2926. Pri hodnotení údajov za Bratislavu a Košice boli použité ich magistráty a jednotlivé mestské časti ako samostatné obce. Oproti MF SR RRZ chýbajú údaje za obec Nitrícia (PD), ktorá vykazuje nadmerný dlh, avšak vo výkazoch sa nenachádzajú všetky údaje za samotnú obec (niektoré výkazy boli podané iba za základnú školu, ktorá ako subjekt prislúcha k tejto obci).

¹⁸⁹ Ide o hrubý počet obcí identifikovaný MF SR z finančných výkazov, ktorý nezodpovedá počtu obcí, ktorým reálne hrozí pokuta.

¹⁹⁰ Pokuty potenciálne hrozia aj ďalším 22 obciam, ktoré boli dodatočne oslovené MF SR pre nepredloženie potrebných výkazov, ak by bol ich zistený dlh nad limitom.

pohľadávok ako výnimku z uloženia pokuty, mestskej časti sa však zadĺženie medziročne nezvyšuje.

- Obce Malý Slivník (PO), Gortva (RS) a Vyšné Valice (RS) už boli v minulosti pokutované a ich zadĺženie sa nezvyšovalo. Pokuta sa ukladá opakovane iba v prípade rastu pomeru dlhu.
- Vo väzbe na ods. 4 čl. 6 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti (24-mesačná výnimka z dôvodu zvolenia nového starostu/starostky) nebola identifikovaná žiadna obec.
- Na základe zistenia RRZ sa v niektorých výkazoch obce Nitrica (PD) nenachádzajú údaje za samotnú obec, ale iba za subjekty danej obce. MF SR eviduje prekročenie limitu dlhu (dlh vo výške 391,6 %) a osloví túto obec so žiadosťou o preverenie skutočného stavu. Zohľadnenie skutočných údajov o príjmoch uvedenej obce pravdepodobne výrazne zníži jej pomer dlhu k príjmom.

V nasledujúcich prehľadoch sú uvedené hodnoty pomeru dlhu a z nich vyplývajúce vypočítané pokuty tých obcí, ktoré za rok 2025 numericky prekročili limit dlhu a zoznam obcí, ktoré v roku 2025 nepredložili potrebné výkazy na vyhodnotenie dlhu. **Sumy pokút sú iba ilustratívne, keďže v súčasnosti prebieha overovanie vykázaných dlhov. Až na základe overených údajov začne ministerstvo financií správne konania o uložení pokuty.**

Tabuľka 16: Predbežné vyhodnotenie dlhov obcí (údaje vykázané obcami za rok 2025, abecedne v %)

Názov obce (Okres)	Odhadovaný počet obyvateľov v roku 2025	Pomer dlhu	Pomer dlhu v roku 2024	Suma prekročenia povoleného dlhu v eurách	Pokuta v eurách
Bašovce (PN)	334	113,3	0,0	141 098	7 054,90
Bertotovce (PO)	518	78,9	78,3	92 308	4 615,38
Bratislava - Devín (BA)*	2 165	242,9	248,2	2 279 062	-
Brestov (PO)	456	90,1	21,7	86 992	4 349,62
Buglovce (LE)	271	231,7	10,0	347 536	17 376,78
Dražice (RS)	248	148,7	0,0	81 935	4 096,73
Gortva (RS)**	474	74,8	76,4	35 369	-
Hajtovka (SL)	83	101,3	14,8	14 914	745,70
Hontianske Trst'any (LV)	278	67,0	66,8	10 083	504,13
Lackovce (HE)	953	61,4	10,5	5 274	263,72
Lechnica (KK)	269	168,2	18,1	147 356	7 367,82
Lúky (PU)	887	94,9	30,3	272 857	13 642,84
Majerovce (VT)	433	69,7	53,2	21 318	1 065,88
Malý Slivník (PO)**	1 177	70,1	105,2	47 938	-
Nitrica (PD)***	1 141	391,6	0,0	165 285	8 264,25
Oľšavka (SN)	184	117,3	113,4	40 066	2 003,32
Oľšínkov (ML)	24	90,8	167,0	6 399	319,94
Prietržka (SI)	554	76,5	95,4	86 283	4 314,13
Šarišská Trstená (PO)	385	109,0	14,9	150 886	7 544,31
Turík (RK)	319	63,2	38,6	4 229	211,45
Vyšné Valice (RS)**	257	70,9	81,2	12 877	-
Celkový dlh obcí v roku 2025:	-	15,4	-	-	-

Pozn.: Údaj Pokuta v eurách vyjadruje plnú výšku potenciálnej pokuty pre obec na základe jej finančných výkazov, pričom nezohľadňuje výšky predošlých pokút, ak bola obec pokutovaná opakovane. Údaj Suma prekročenia povoleného dlhu v eurách vyjadruje nominálnu hodnotu celkovej sumy dlhu, ktorá prekračuje 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Na obce zvýraznené **síovou** výplňou sa nevzťahuje pokuta. Obce zvýraznené **červenou** farbou vykázali okrem nadmerného dlhu aj prekročenie limitu dlhovej služby.

Pozn. 2: Pri obciach, ktoré prekročujú dlh alebo nepredložili výkazy, ide v mnohých prípadoch o menšie obce s niekoľkými desiatkami alebo stovkami obyvateľov. To môže naznačovať obmedzenú administratívnu kapacitu menších obcí na plnenie zákonných povinností pri vykazovaní údajov potrebných na vyhodnotenie dlhu.

* MF SR vyhodnotila obec ako v nútennej správe, pričom do sumy dlhu na účely uloženia pokuty sa nezapočítavajú záväzky obcí v nútennej správe.

** Obec už bola pokutovaná v minulosti (alebo prebieha správne konanie) a jej pomer dlhu sa nezvýšil.

*** MF SR eviduje, že za túto obec boli predložené finančné výkazy, z ktorých bola vyčíslená uvedená výška dlhu. RRZ však identifikovala, že pri danej obci neboli podané finančné výkazy za obec ako celok, ale len za subjekt, ktorý k danej obci prislúcha (základná škola).

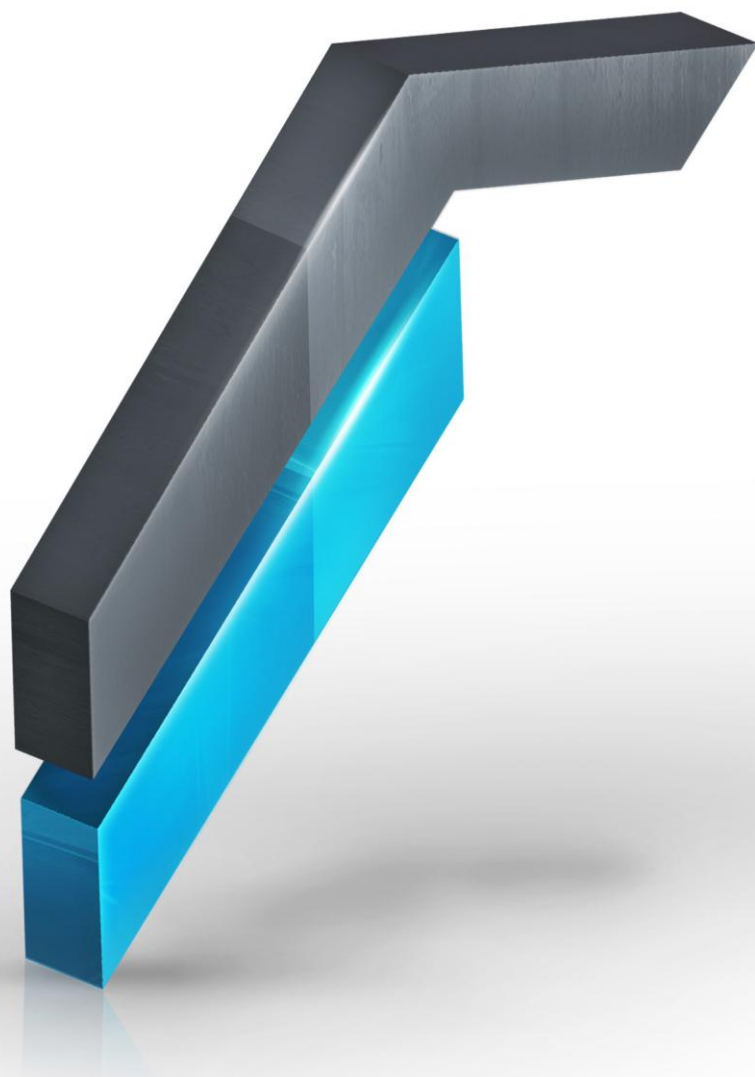
Zdroj: Štátna pokladnica, MF SR, RRZ, ŠÚ SR

Tabuľka 17: Zoznam obcí, ktoré v roku 2025 nepredložili potrebné výkazy pre vyhodnotenie dlhu

Obec	Okres	Odhadovaný počet obyvateľov v roku 2025
Bodza*	Komárno	385
Brezovec	Snina	34
Čertižné	Medzilaborce	301
Debraď	Košice - okolie	400
Folkušová*	Martin	156
Horný Kalník*	Martin	204
Krajné	Myjava	1 398
Kravany nad Dunajom*	Komárno	704
Krivoklát	Ilava	219
Lodno	Kysucké Nové Mesto	941
Nemčiňany	Zlaté Moravce	676
Nový Salaš	Košice - okolie	254
Rankovce*	Košice - okolie	1 084
Sklabiňa*	Martin	646
Slatina nad Bebravou*	Bánovce nad Bebravou	456
Svätý Kríž*	Liptovský Mikuláš	974
Šávoľ	Lučenec	607
Šuľa*	Veľký Krtíš	70
Trhová Hradská	Dunajská Streda	2 153
Varhaňovce	Prešov	1 607
Vrbnica*	Michalovce	1 349
Zvončín	Trnava	1 039

* Obec za posledné tri roky nepredložila potrebné výkazy ani raz

Zdroj: MF SR, ŠÚ SR

© Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť

TWIN CITY B

Mlyské nivy 12

821 09 Bratislava

Slovakia

www.rrz.sk